

TÁJÉKOZTATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGAELNÖKÖK SZÁMÁRA

2023

TARTALOMJEGYZÉK

I.	JELENTKEZÉS AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁRA	5
	1. A TANULÓI JOGVISZONY FENNÁLLÁSA ALATT TÖRTÉNŐ JELENTKEZÉSEKRŐL	5
	2. A TANULÓI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE UTÁN TÖRTÉNŐ JELENTKEZÉSEKRŐL	8
	3. ÉRETTSÉGI JELENTKEZÉS KÜLFÖLDÖN MEGSZERZETT KÖZÉPISKOLAI BIZONYÍTVÁNY, VAGY ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNY ALAPJÁN.....	9
II.	AZ EGYES VIZSGAFAJTÁKRÓL	9
III.	KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT.....	12
IV.	ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNY, TANÚSÍTVÁNYOK, TÖRZSLAPKIVONATOK KIÁLLÍTÁSA, AZ ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNYOK ÉS TANÚSÍTVÁNYOK NYELVVIZSGA EGYENÉRTÉKŰSÉGE	13
	1. BIZONYÍTVÁNYOK, TANÚSÍTVÁNYOK ÉS TÖRZSLAPKIVONATOK KIÁLLÍTÁSA.....	13
	2. AZ ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNYOK ÉS TANÚSÍTVÁNYOK NYELVVIZSGA EGYENÉRTÉKŰSÉGE	15
V.	A KÉTSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA ADMINISZTRÁCIÓJA.....	17
VI.	AZ IGAZGATÓ FELADATAI AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁN.....	17
VII.	AZ ELNÖK FELADATAI AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁN	18
	1. ELNÖKI FELKÉSZÍTŐK.....	18
	2. AZ ELNÖK MEGBÍZÁSA.....	19
	3. AZ ELNÖK FELADATAI	19
	4. AZ ELNÖK BEMUTATKOZÁSA	19
	5. A VIZSGA IRATAINAK ELŐZETES TANULMÁNYOZÁSA	20
VIII.	A VIZSGABIZOTTSÁG.....	25
	1. A VIZSGABIZOTTSÁG TAGJAI, ÉRTEKEZLETEINEK RÉSZTVEVŐI.....	25
	2. AZ ELŐZETES ÉRTEKEZLET	25
	3. A TÁJÉKOZTATÓ ÉRTEKEZLET	28
	4. A ZÁRÓÉRTEKEZLET	29
	5. AZ EREDMÉNYHIRDETŐ ÉRTEKEZLET	29
IX.	A SZÓBELI VIZSGA.....	31
X.	A VIZSGA IRATAI.....	34
XI.	MELLÉKLETEK JEGYZÉKE	36

Tisztelt Elnök Asszony, Elnök Úr!

Ezzel az ismertetővel a kétszintű érettségi vizsgarendszer legfontosabb elemeiről, a vizsgabizottság munkájának irányításáról szeretnénk átfogó tájékoztatást nyújtani. Reméljük, kiadványunk segíteni fogja az Ön által vezetett vizsgabizottság tevékenységét.

Az alábbiakban áttekintjük az elnöki munka legfontosabb csomópontjait a jogszabályok tükrében, és szót ejtünk az érettségi vizsga iratanyagáról. A ■ jel után a gyakorta felmerülő elnöki kérdésekre, problémákra az Oktatási Hivatal (továbbiakban: OH) által adott választ találja. A ▲ jel után *dőlt betűvel szedve az emelt szintű vizsgákkal kapcsolatos tudnivalók szerepelnek.*

Az érettségi vizsgaszervezésben meghatározó szerepet játszó vármegyei/fővárosi kormányhivatalok oktatási ügyekért felelős főosztályaira vonatkozó aktuális információk megtalálhatók az OH honlapján (www.oktatas.hu - [Köznevelés/Kormányhivatalok, járási hivatalok/Kormányhivatalok elérhetőségei](#)).

Felhívjuk a vizsgaelnökök figyelmét, hogy jelen tájékoztató tanulmányozása mellett elengedhetetlen a hatályos jogszabályok, valamint a vizsgatárgyak részletes követelményeinek és vizsgaleírásainak naprakész ismerete.

Az elnökek az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletben (továbbiakban: R.) foglaltakat, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseit (a továbbiakban: Nkt.), a 2023/2024. tanév rendjéről szóló 30/2023. (VIII. 22.) BM rendelet, valamint az érettségi vizsgatárgyak vizsgakövetelményeit kell alkalmaznia.

A 2023. évi október-novemberi emelt és középszintű írásbeli és szóbeli vizsgák időpontjait a 2023/2024. tanév rendjéről szóló [30/2023. \(VIII. 22.\) BM rendelet 1. sz. melléklete](#) tartalmazza. **A projektmunka beadásának határideje – a vizsgaszabályzatnak megfelelően – az írásbeli vizsgák kezdete, azaz a projektmunkát október 13-ig kell beadni.**

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy emelt szintű érettségi vizsga – a magyar mint idegen nyelv kivételével – csak abból a vizsgatárgyból tehető, amely vizsgatárgy részletes emelt szintű vizsgakövetelményeit az Nkt. 6. § (1) bekezdése alapján a köznevelésért felelős miniszter közzétette, és amely – mint a felsőoktatási felvételi eljárás során figyelembe vehető érettségi vizsgatárgy – a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. mellékletében szerepel. Így előfordulhat, hogy bár egy korábbi vizsgaidőszakban a vizsgabizottság engedélyezte a vizsgázó számára a pótló vagy a javító vizsga letételét, de miután az adott vizsgatárgyból már nem lehet emelt szintű vizsgát tenni, a vizsgázó csak középszinten jelentkezhet pótló vagy javító érettségi vizsgára.

A vizsgakövetelményekre vonatkozó átmeneti szabályozás

A jelenlegi jogszabályok szerint – egy átmeneti időszakban, a 2023. október-novemberi vizsgaidőszakig – bizonyos vizsgatárgyakból a 2020-as módosítás előtti Nat (a továbbiakban: 2012-es Nat) szerinti és a 2020-as módosítás utáni Nat (a továbbiakban: 2020-as Nat) szerinti vizsgakövetelmények szerint is folynak majd érettségi vizsgák.

- 1.1. A rendes, a szintemelő, az előrehozott, a kiegészítő, az ismétlő, a javító, a pótló érettségi vizsgákat a 2023. október-novemberi vizsgaidőszakkal bezárólag, a korábban a [40/2002. \(V. 24.\) OM rendeletben szabályozott részletes vizsgakövetelmények](#) szerint kell letennie minden vizsgázónak. Ez alól **kivételt** jelentenek azok, akik a 2020-ban bevezetett, módosított Nat szerint kezdték meg tanulmányaikat, és 2024-ben vagy később tennék le a rendes érettségi vizsgákat, de előrehozott, szintemelő, vagy pótló vizsgát szeretnének tenni; ők ezt az új vizsgakövetelmények szerint tehetik meg.
- 1.2. A 2020-ban bevezetett, módosított Nat szerint tanulmányaikat megkezdő tanulók előrehozott, szintemelő, vagy pótló érettségi vizsgáinak vizsgakövetelményei
 - a) A 2020-as módosított Nat szerint tanulók előrehozott, szintemelő és pótló vizsgát már a vizsgaszabályzat 3. mellékleteként bevezetett új általános követelmények, és az ezekhez kapcsolódó új részletes követelmények szerint tehetnek, ha azt az intézmény pedagógiai/szakmai programja számukra ezt lehetővé teszi. Az ezen tanulókra vonatkozó vizsgakövetelmény és vizsgaleírás megtalálható az OH honlapján a [Köznevelés/Érettségi/Az érettségi vizsgatárgyak](#)

[vizsgakövetelményei](#) oldalon a [Közismereti érettségi vizsgatárgyak 2024. május-júniusi vizsgaidőszakról érvényes vizsgakövetelményei](#) (2020-as Nat-ra épülő vizsgakövetelmények) linkre kattintva.

- b) A tanulók előrehozott vizsgát tehetnek a 40/2002. (V. 24.) OM rendeletben szabályozott részletes vizsgakövetelmények szerint olyan vizsgatárgyból is, amely a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében nem szerepel akkor, ha azt az intézmény pedagógiai/szakmai programja számukra ezt kifejezetten lehetővé teszi (pl. informatika).
- 1.3. A **digitális kultúra** vizsgatárgyból kizárólag azok a tanulók tehetnek, a vizsgaszabályzat, és a pedagógiai/szakmai program feltételeinek együttes teljesítése esetén, előrehozott, szintemelő, vagy pótló vizsgát, akik a 2020-ban bevezetett, módosított Nat szerint kezdték meg középiskolai tanulmányaikat, és 2024-ben vagy később tennék le a rendes érettségi vizsgákat.
- 1.4. Digitális kultúra vizsgatárgyból a 2012-es Nat szerint tanulók legkorábban a 2024. május-júniusi vizsgaidőszakban vizsgázhatnak, de csak akkor, ha ezt az iskola helyi tanterve számukra kifejezetten lehetővé teszi.
- 1.5. Az informatika vizsgatárgyból azok is tehetnek előrehozott érettségi vizsgát, akik a 2020-ban bevezetett, módosított Nat szerint kezdték meg tanulmányaikat, és 2024-ben vagy később tennék le a rendes érettségi vizsgákat, de – tekintettel arra, hogy ők informatika tantárgyat nem tanulnak – az informatika vizsgatárgyat csak abban az esetben választhatják, ha ezt számukra az intézmény pedagógiai/szakmai programja, a digitális kultúra tantárgy megfelelő tantárgyi követelményei teljesítésének előírása mellett, kifejezetten lehetővé teszi.
- 1.6. Informatika vizsgatárgyból utoljára a 2023. október-novemberi vizsgaidőszakban lehet érettségi vizsgát tenni, ezt követően a vizsgatárgy megszűnik, azaz javító vagy pótló vizsga letételére sem lesz lehetőség még abban az esetben sem, ha a vizsgázót a vizsgabizottság a vizsgatárgyból javító vagy pótló vizsgára utasította.
- 1.7. Az [ágazati és ágazaton belüli specializáció szakmai vizsgatárgyak](#) a 2024. október-novemberi vizsgaidőszakot követően szűnnek meg, így ezekből a vizsgatárgyakból a 2025. május-júniusi vizsgaidőszakban már nem lehet érettségi vizsgát tenni, azaz javító vagy pótló vizsga letételére sem lesz lehetőség még abban az esetben sem, ha a vizsgázót a vizsgabizottság a vizsgatárgyból javító vagy pótló vizsgára utasította.

A különböző követelmények szerint benyújtott érettségi vizsgajelentkezések adminisztrációja, a vizsgák szervezése

- a) A kétszintű érettségi vizsga adminisztrációs rendszere (a továbbiakban: érettségi szoftver) a 2020-as Nat szerinti vizsgatárgyakat a teljes vizsgaszervezési folyamat során külön vizsgatárgyként kezeli. A vizsgákra történő jelentkeztetés során tehát külön figyelmet kellett fordítani arra, hogy az adott tanuló mely követelmények szerint teheti le a vizsgát.
- b) Az OH az írásbeli érettségi vizsgák feladatlapjait a fenti jogszabályokkal összhangban készíti el. Miután a jogszabály nem tiltja, hogy – amennyiben ez szakmailag lehetséges – közös írásbeli feladatlap készüljön a különböző a vizsgakövetelmények szerint vizsgázóknak, a tételkészítő bizottságok megvizsgálták a 2012-es Nat szerinti és a 2020-as Nat szerinti követelményeket, és amennyiben erre lehetőséget láttak, olyan írásbeli feladatlapokat állítottak össze, amelyek megfelelnek mind a 2012-es Nat, mind a 2020-as Nat követelményei szerint vizsgakövetelményeknek is.
- c) A fentieknek megfelelően bizonyos vizsgatárgyak esetében (pl. az élő idegen nyelv vizsgák) valamennyi vizsgázó azonos feladatlapot kap. Vannak olyan vizsgatárgyak is, ahol közös feladatlap elkészítése nem volt lehetséges (pl. ének-zene), így ezekben az esetekben eltérő a 2012-es Nat és a 2020-as Nat szerint vizsgázók feladatlapja. A feladatlapok fedlapján minden esetben megjelenik, hogy az adott feladatlap melyik vizsgázói csoport számára készült:
- ha a vizsgázók csak egyféle követelményrendszer szerint vizsgázhatnak, vagy ha a kétféle követelményrendszer szerint vizsgázók **egyforma** feladatlapot kapnak, akkor a feladatlap fedlapján a „*minden vizsgázó számára*” felirat olvasható,
 - ha a kétféle követelményrendszer szerint vizsgázók **különböző** feladatlapot kapnak, akkor az egyes feladatlapok fedlapján „*a 2020-as Nat szerint tanulók számára*”, illetve „*a 2012-es Nat-ra épülő vizsgakövetelmények szerint*” felirat olvasható.

Arról, hogy mely vizsgatárgyak esetén készült közös, illetve eltérő feladatlap a kétféle vizsgázói körnek a 19. számú mellékletből tájékozódhatnak. A táblázat alapján állapítható meg tehát az, hogy a tanuló a jelentkezésének megfelelő feladatlapot töltötte-e ki.

- d) Azokban az esetekben, ahol minden vizsgázói csoport, tehát a 2012-es Nat szerint és a 2020-as Nat szerint vizsgázók is azonos feladatlapot kapnak, a vizsgázók a vizsgát természetesen azonos teremben is megírhatják, de ettől függetlenül a vizsgák adminisztrációja külön-külön dokumentumokon történik, azaz adott esetében egy vizsgaterembe beosztott vizsgázókhöz több írásbeli vizsgadokumentum is kapcsolódhat.
- e) A jogszabály nem tiltja, hogy – amennyiben ez szakmailag lehetséges – közös szóbeli tételsor készüljön a különböző a vizsgakövetelmények szerint vizsgázóknak.

I. Jelentkezés az érettségi vizsgára

Az érettségi vizsgára más szabályok szerint kell jelentkezniük

1. a tanulói jogviszonyban álló és
2. a tanulói jogviszonyban már nem levő személyeknek.

A vizsgázónak a jelentkezéskor nemcsak vizsgatárgyat, hanem szintet is kell választania. A jelentkező egy vizsgaidőszakon belül egy vizsgatárgyból csak egyetlen szintet jelölhet meg. R. 12. § (2)

■ A javító és pótló érettségi vizsgára való jelentkezéskor a vizsgaszintet meg lehet változtatni. R. 12. § (2)
Ha a vizsgázónak az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez egy kötelezően választandó vizsgatárgyból vizsgát kell tennie, a vizsga letételét megpróbálta valamely kötelezően választható vizsgatárgyból, de elégtelen minősítést szerzett, a későbbiekben nem kötelező ebből a vizsgatárgyból javítóvizsgát tennie, az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez kötelezően választható vizsgatárgynak másik vizsgatárgyat is választhat.

A jelentkezési határidő elmulasztása esetén igazolási kérelmet a jelentkezési határidő utolsó napjától számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni. Az igazolási kérelem benyújtási határideje jogvesztő. A jelentkezési határidő után vissza nem vonható, és csak a vizsgaszabályzatban meghatározott esetben módosítható vagy törölhető. Ha a jelentkező nem rendelkezik érettségi bizonyítvánnyal, akkor a jelentkezési lapján fel kell tüntetnie a korábban teljesített érettségi vizsgáit. R. 12. § (2), (6), (14-15a)

Az érettségi vizsgán a vizsgázó az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez az Nkt. 6. § (2) és (2a) bekezdése szerint a következő vizsgatárgyakból ad számot tudásáról:

(2)

- a) magyar nyelv és irodalom,
- b) történelem,
- c) matematika,
- d) idegen nyelv – a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevők számára anyanyelv és irodalom,
- e) kötelezően választandó vizsgatárgy, szakgimnáziumban a szakgimnázium ágazatának megfelelő szakmai vizsgatárgy.

(2a) Szakgimnáziumban a kötelezően választandó vizsgatárgy képesítő vizsgával kiváltható.

A szakgimnáziumban, szakképző iskolában és a technikumban az érettségi vizsgára felkészítő két évfolyamos képzésekben tanulói jogviszonyban tett, valamint a középiskola elvégzése után, tanulói jogviszonyon kívül befejezett érettségi vizsgák esetében az érettségi bizonyítvány kiállítható akkor is, ha a vizsgázó sikeresen teljesítette a kötelező vizsgatárgyak érettségi vizsgáit, és az iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítéssel vagy szakmával rendelkezik. (R. 41. § (6a))

A korábbi jogszabályok szerint az iskolai rendszerű szakképző intézménytípusok mindegyike (szakmunkásképző iskola, szakiskola, szakközépiskola 2016. 09. 01. – 2019. 12. 12. 31.) államilag elismert szakképesítést nyújtott.

1. A tanulói jogviszony fennállása alatt történő jelentkezésekről

A tanulói jogviszonyban lévő diáknak abban a középiskolában, szakképzési centrumban (a továbbiakban együtt középiskola) kell jelentkeznie érettségi vizsgára, amellyel tanulói jogviszonyban van, vagy, ha az nem

szervez érettségi vizsgát, a kijelölt középiskolában, szakképzési centrumban. Ha egy tanuló az érettségi bizonyítványának megszerzését követően tanulói jogviszonyban áll egy olyan középiskolával, amely érettségi vizsgát szervez, érettségi vizsgára (közép- és emelt szinten egyaránt) ebben a középiskolában, kell jelentkeznie. Ha ez a középiskola az adott vizsgaidőszakban nem szervez érettségi vizsgát, a tanuló a jelentkezését benyújthatja kijelölt középiskolába, szakképzési centrumba, vagy a vizsgaszervező kormányhivatalok valamelyikébe. R 12. § (4) a), b)

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 33/A. § alapján az érettségi vizsga – az intézmény fenntartójától függetlenül – térítésmentes a tanulói jogviszony (szakképzésben tanulói és felnőttképzési jogviszony) ideje alatt az érettségi bizonyítvány megszerzéséig. Térítésmentes továbbá az adott vizsgatárgyból az érettségi bizonyítvány megszerzése előtti, tanulói jogviszonyban (szakképzésben tanulói és felnőttképzési jogviszonyban) tett sikertelen érettségi vizsga első javító- és a pótló vizsgája. Térítésmentes továbbá az érettségi végzettséggel rendelkező, a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény szerinti szakgimnáziumi oktatásban megkezdett tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló részére egy szakmai érettségi vizsgatárgyból tett érettségi vizsga és első alkalommal a javító- és pótlóvizsga.

Minden más esetben a vizsgáért vizsgadíjat kell fizetni.

A fentiek érvényesek a felnőttoktatásban tanulóakra is. A technikumban érettségire felkészítő szakmai oktatásban – ideértve a kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítésben részt vevőket is – felnőttképzési jogviszonyban tanulóakra e rendeletnek a tanulói jogviszonyban lévő tanulóakra vonatkozó szabályait kell alkalmazni. R 60/E. §

A fenti szabályok szerinti tanulói jogviszonyban tett sikertelen érettségi vizsga első javító vagy pótló vizsgája ingyenes. Ez nem függ össze a tanulói jogviszonnyal, továbbá ezt a tanulói jogviszonyban tett sikertelen érettségi vizsga utáni első javító vagy pótló vizsgát bármelyik vizsgaidőszakban (akár több évvel később) is ingyenesen lehet letenni. (Figyelem! A kiegészítő, az ismétlő és az érettségi bizonyítvány megszerzése utáni szintemelő vizsgának nincs javító vizsgája.)

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. §-a szerint a középiskola pedagógiai programja, a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 14. §-a szerint a szakképző intézmény oktatási programja meghatározza, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát.

A tanulói jogviszonyban lévő és még az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt álló jelentkező csak olyan vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát, amelynek a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja az írásbeli vizsgák megkezdéséig.

Az érettségi bizonyítvány megszerzése utáni, továbbá a középiskolai tanulmányok sikeres befejezését követően, tanulói jogviszonyon kívül tett érettségi vizsgán bármely vizsgatárgyból, az előzetes tanulmányok vizsgálata nélkül –idegen nyelv esetén a magyar köznevelési rendszer középiskoláiban tanított nyelvekből – tehető érettségi vizsga. A tanulói jogviszonyon kívül, a középiskolai tanulmányok sikeres befejezése nélkül érettségi vizsga nem tehető. R. 12. § (1)

Az érettségi vizsgán választható vizsgatárgyak körét a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § (1) bekezdés b) pont bg) alpontja szerint az iskola helyi tantervében, a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés be) pontja szerint a szakképző intézmény oktatási programjában kell meghatározni. Elválízik tehát azon vizsgatárgyak köre, amelyekből az intézmény a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést vállalja (és amely tárgyakra vonatkozik a vizsgaszabályzat 6. § (4) bekezdése), és azon vizsgatárgyak köre, amelyekből ugyan az érettségi vizsgára történő felkészítést az intézmény nem vállalja, de meghatározott helyi követelmények teljesítése mellett lehetővé teszi a tanulók számára az érettségi vizsgára történő jelentkezést.

Ha a tanuló olyan vizsgatárgyból kíván érettségi vizsgát tenni, amelyből középiskolájának helyi tanterve/oktatási programja szerint nem tehet érettségi vizsgát, e vizsgatárgy esetében a jelentkezési feltételt

vendégtanulói jogviszonyban, másik középiskolában teljesítheti. R. 12. § (1) A vendégtanulói jogviszonnyal kapcsolatos tudnivalókról a www.oktatas.hu oldalon a [Köznevelés/Érettségi/Gyakran ismételt kérdések](#) menüpontban található tájékoztató [Érettségi vizsga vendégtanulói jogviszonyban](#).

Ebben az esetben ebből a vizsgatárgyból középszinten abban az iskolában vizsgázhat, amellyel a vendégtanulói jogviszonya fennáll. Jelentkeznie „anyaiskolájában” kell, és a jelentkezést a „fogadó” iskolának is jóvá kell hagynia. Emelt szintű vizsga esetében „fogadó” iskolára nincs szükség, hiszen a vizsgát a kormányhivatal szervezi meg.

Ha az iskola vendégtanulót küld egy másik intézménybe, a fogadó iskola azon vizsgabizottsága, ahová a vendégtanuló be lett osztva, nem fejezheti be a működését későbbi időpontban, mint a küldő iskola azon vizsgabizottsága, amelybe a tanuló be lett osztva.

Az Nkt. 6. § (2a) bekezdése szerint, aki szakgimnáziumban, technikumban államilag elismert szakképesítést szerzett és szakgimnáziumban, technikumban érettségi vizsgát kíván tenni, annak a kötelezően választandó vizsgatárgyból nem kell számot adnia a tudásáról. Ez azt jelenti, hogy az érintett tanulók a négy kötelező vizsgatárgy sikeres érettségi vizsgája után megkapják az érettségi bizonyítványukat. (Természetesen a tanulók a négy kötelező vizsgatárgyon felül további vizsgatárgyakból is tehetnek érettségi vizsgát.) Ha a fenti képzésben részt vevő tanuló a szakvéleménye alapján mentességet kap egy kötelező vizsgatárgy letétele alól, a kötelező vizsgatárgy helyett egy másik vizsgatárgyból kell érettségi vizsgát tennie, tehát az érintett vizsgázóknak az államilag elismert szakképesítés mellett minimum 4 vizsgatárgyból meg kell szerezniük a legalább elégséges érettségi eredményt. (A fenti képzésen részt vevő vizsgázók esetében az érettségi bizonyítvány nyomtatvány nem változik meg, az érintett tanulók számára is a jelenleg használatos érettségi bizonyítványt kell kiállítani, és a vizsgaszabályzat 1. számú mellékletének II. Záradékok alcíme alatt található, 16. sorszámú kötelező záradékkal kell ellátni.)

■ Az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 122/2018. (VII. 10.) Korm. rendelet módosította a R. 12. § (6a) bekezdésének szövegét. A módosítás a továbbiakban nem írja elő az érettségi vizsgára felkészítő évfolyamokat követő érettségi vizsgára való jelentkezéskor annak újból igazolását, hogy a tanuló rendelkezik iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítéssel. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy a szakgimnáziumban vagy technikumban folyó érettségi vizsgára felkészítő kétéves képzésben csak iskolai rendszerű képzésben államilag elismert szakképesítést szerzett tanuló folytathatja tanulmányait, és ez a tanuló élhet az Nkt. 6. § (2a) bekezdésében meghatározott lehetőséggel. Az iskola rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítésekkel kapcsolatos szakmai álláspont az I. fejezet bevezető részében olvasható.

■ A vizsgajelentkezés törlésére csak a vizsgaszabályzatban meghatározott esetekben kerülhet sor:

- Ha a jelentkező az adott vizsgatárgyból az érettségi vizsgát azért nem kezdheti meg, mert nem teljesítette a vizsgára bocsátás feltételeit, a jelentkezését törölni kell. A törlésről az igazgató határozatot hoz. R. 12. § (14)
- Ha a tanuló a középiskola utolsó évfolyamán nem tudta befejezni a tanulmányait, az adott vizsgaidőszakban rendes és javító érettségi vizsgát nem tehet. A tanuló kérelmére a rendes érettségi vizsgajelentkezéseit előrehozott érettségi vizsgajelentkezésre kell változtatni bármely érettségi vizsgatárgyból, amelyből jogosult érettségi vizsgát tenni. Azokat a vizsgajelentkezéseket, amelyekre a tanuló nem jogosult, az igazgató törli. R. 12. § (15)
- Ha a tanuló a középiskola elvégzését követő érettségi vizsgaidőszakban az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik az Nkt. 6. § (4) bekezdésében a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel, érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az igazgató törli. R. 12. § (15a)

■ Ha a vizsgázó nem magyar állampolgár vagy az, aki a középiskolai tanulmányai befejezését megelőző négy tanév közül legalább hármat nem a magyar közoktatási rendszerben végzett, a magyar nyelv és irodalom vizsgatárgy helyett magyar mint idegen nyelv vizsgatárgyból tehet kötelező érettségi vizsgát. A tanuló anyanyelvének vizsgálatára a jelentkezés elfogadásakor nincs szükség. R. 6. § (5) Kettős állampolgárság esetén a vizsgázóra a magyar állampolgárokra érvényes szabályozás vonatkozik, vagyis magyar nyelv és irodalom vizsgatárgyból kell érettségi vizsgát tennie az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez.

A magyar nyelv és irodalom az Nkt. 6. §-a értelmében kötelező vizsgatárgy. A vizsgaszabályzat a magyar mint idegen nyelv vizsgatárgy választását a rendes érettségizárólag abban az esetben engedélyezi, ha azt az arra jogosult személy a magyar nyelv és irodalom vizsgatárgy helyett választja. Ennek megfelelően a vizsgára bocsátás feltétele a magyar nyelv és irodalom érettségi vizsgára való jogosultság, azaz magyar nyelv és irodalomból a teljes képzési időre előírt év végi osztályzatok megszerzése. A magyar mint idegen nyelv vizsgatárgy esetében a magyar nyelvtan és a magyar irodalom tantárgyak követelményeit kell teljesíteni a vizsgára bocsátás feltételeként.

Tekintettel arra, hogy a vizsgaszabályzat szerint a magyar mint idegen nyelv vizsgatárgy a rendes érettségizárólag abban az esetben engedélyezett, ha azt a jelentkező a magyar nyelv és irodalom vizsgatárgy helyett választja, nincs arra lehetőség, hogy a vizsgázó ebből a vizsgatárgyból előrehozott vizsga letételére jelentkezzen.

A nem magyar állampolgárságú vagy a középiskolai tanulmányai befejezését megelőző négy tanév közül legalább hármat nem a magyar köznevelési rendszerben végzett vizsgázónak – a magyar mint idegen nyelv vizsgatárgyat kivéve – az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez minden szempontból ugyanazt az érettségi vizsgát kell letennie, mint a többi, érettségi bizonyítványt megszerezni kívánó vizsgázónak, azaz az Nkt. 6. §-ában meghatározott kötelező vizsgatárgyakból legalább elégséges osztályzatot szereznie. Az idegen nyelv vizsgatárgy lehet a vizsgázó anyanyelve is, ha ezt a nyelvet tanulta a középiskolai tanulmányai során, és teljesítette a vizsgára bocsátás követelményeit. A magyar mint idegen nyelv vizsgája nem helyettesítheti az idegen nyelv vizsgát.

■ A 2009/2010. tanév május-júniusi vizsgaidőszakától kezdődően már minden tanulói jogviszonnyal rendelkező vizsgázónak kötelező idegen nyelvből érettségi vizsgát tennie, így azoknak is, akik a felnőttoktatásban/felnőttképzésben nem nappali rendszerű oktatásban vesznek részt. Idegen nyelv érettségi vizsga nélkül tehetnek érettségi vizsgát azok, akiknek a tanulói jogviszonyuk megszűnésének időpontjában hatályos érettségi vizsgaszabályzat rendelkezései szerint nem kellett idegen nyelvből érettségi vizsgát tenniük. Ezeknek a vizsgázóknak az idegen nyelv vizsgatárgy helyett egy másik vizsgatárgyból kell érettségi vizsgát tenniük. R. 60/B. § (1–2)

2. A tanulói jogviszony megszűnése után történő jelentkezésekről

A tanulói jogviszonyban nem levő jelentkező egyaránt jelentkezhet érettségi vizsgára bármely vizsgát szervező középiskolában vagy a kormányhivatalban. Fontos, hogy a jelentkező minden vizsgájára egyetlen helyen jelentkezzen. Az itt működő vizsgabizottság véglegesíti majd minden egyes vizsgatárgyi vizsgája tekintetében az érvényes döntéseket. Az érettségi bizonyítvány megszerzése utáni, továbbá a középiskolai tanulmányok sikeres befejezését követően, tanulói jogviszonyon kívül tett érettségi vizsgán bármely vizsgatárgyból, az előzetes tanulmányok vizsgálata nélkül – idegen nyelv esetén a magyar köznevelési rendszer középiskoláiban tanított nyelvekből – tehető érettségi vizsga. A tanulói jogviszonyon kívül, a középiskolai tanulmányok sikeres befejezése nélkül érettségi vizsga nem tehető. R. 12. § (1)

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 33/A. § alapján az érettségi vizsga – az intézmény fenntartójától függetlenül – térítésmentes a tanulói jogviszony (szakképzésben tanulói és felnőttképzési jogviszony) ideje alatt az érettségi bizonyítvány megszerzéséig. Térítésmentes továbbá az adott vizsgatárgyból az érettségi bizonyítvány megszerzése előtti, tanulói jogviszonyban (szakképzésben tanulói és felnőttképzési jogviszonyban) tett sikertelen érettségi vizsga első javító- és pótló vizsgája. Térítésmentes továbbá az érettségi végzettséggel rendelkező, a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény szerinti szakgimnáziumi oktatásban megkezdett tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló részére egy szakmai érettségi vizsgatárgyból tett érettségi vizsga és első alkalommal a javító- és pótlóvizsga.

Minden más esetben a vizsgáért vizsgadíjat kell fizetni.

A fentiek érvényesek a felnőttoktatásban tanulóakra is. A technikumban érettségire felkészítő szakmai oktatásban – ideértve a kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítésben részt vevőket is – felnőttképzési

jogviszonyban tanulókra e rendeletnek a tanulói jogviszonyban lévő tanulókra vonatkozó szabályait kell alkalmazni. R 60/E. §

A fenti szabályok szerinti tanulói jogviszonyban tett sikertelen érettségi vizsga első javító vagy pótló vizsgája ingyenes. Ez nem függ össze a tanulói jogviszonnal, továbbá ezt a tanulói jogviszonyban tett sikertelen érettségi vizsga utáni első javító vagy pótló vizsgát bármelyik vizsgaidőszakban (akár több évvel később) is ingyenesen lehet letenni. (Figyelem! A kiegészítő, az ismétlő és az érettségi bizonyítvány megszerzése utáni szintemelő vizsgának nincs javító vizsgája.)

■ A vizsgázó, ha rendes érettségi vizsgáját középiskolai tanulmányainak teljes befejezése után, tanulói jogviszonyon kívül teszi, és iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítéssel rendelkezik, a vizsgára való jelentkezéskor igazolja, hogy rendelkezik az Nkt. 6. § (2a) bekezdése szerinti iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítéssel, és nyilatkozik arról, hogy kötelezően választandó vizsgatárgyból kíván-e érettségi vizsgát tenni. Ezt a nyilatkozatát az adott vizsgaidőszakban nem változtathatja meg. R. 12. § (6b) Az iskola rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítésekkel kapcsolatos szakmai álláspont az I. fejezet bevezető részében olvasható.

3. Érettségi jelentkezés külföldön megszerzett középiskolai bizonyítvány, vagy érettségi bizonyítvány alapján

A külföldön megszerzett középiskolai bizonyítvány, vagy érettségi bizonyítvány esetében a R. 56. §-a egyértelmű szabályokat fogalmaz meg.

Amennyiben a jelentkező államilag elismert külföldi oktatási intézményben külföldön vagy Magyarországon működési engedéllyel rendelkező külföldi rendszerű iskolában folytatott tanulmányait igazoló bizonyítványa az adott oktatási rendszer szerint érettségi bizonyítványhoz vezető képzésben középiskolai tanulmányok befejezését igazoló okiratnak minősül, a középiskolai tanulmányait magyarországi középiskolában befejezett jelentkezőkkel azonos szabályok szerint tehet Magyarországon érettségi vizsgát.

Amennyiben a jelentkező államilag elismert külföldi oktatási intézményben külföldön vagy Magyarországon működési engedéllyel rendelkező külföldi rendszerű iskolában folytatott tanulmányait igazoló bizonyítványa a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény (a továbbiakban: elismerési törvény) 13. § (1) bekezdése szerint egyenértékű a hazai érettségi bizonyítvánnyal, vagy az elismerési törvény 13. § (3) bekezdése alapján érettségi bizonyítványként elismerhető, a magyarországi érettségi bizonyítványt szerzett jelentkezőkkel azonos szabályok szerint tehet Magyarországon érettségi vizsgát.

A külföldi bizonyítványokkal kapcsolatban segítség az Oktatási Hivatal Magyar Ekvivalencia és Információs Központtól kérhető.

II. Az egyes vizsgafajtákról

Rendes érettségi vizsga

Rendes érettségi vizsga a középiskolai tanulmányok követelményeinek teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt vagy megszűnését követően első alkalommal tett érettségi vizsga. R. 9. § (2)

A vizsgára bocsátás feltétele tanulói jogviszony fennállása esetén, hogy az iskola helyi tantervében/oktatási programjában a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit a vizsgaidőszak kezdetéig az érettségi vizsgára jelentkező teljesítse, tudását osztályzattal értékeljék, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja. R. 12. § (1)

Előrehozott érettségi vizsga

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal letett vizsga, amely letehető:

- idegen nyelvekből, informatikából a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban, továbbá

- olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve/oktatási programja szerint a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

Előrehozott érettségi vizsga továbbá a R. 12. § (15), (16) bekezdésben meghatározott vizsga. R. 9. § (3)

■ Ez a vizsgatípus lehetővé teszi, hogy az a 12. évfolyamos tanuló, aki február 15-éig jelentkezett rendes érettségire, majd valamely tantárgyból a 12. évfolyam végén a tanulmányi (vagy a szakképzésben előírt gyakorlati képzési) követelményeket nem teljesítette, kérheti, hogy előrehozott vizsgaként érettségizhessen azokból a vizsgatárgyakból, amelyekből teljesítette a helyi tantervi követelményeket. Ha a tanuló a középiskola utolsó évfolyamán nem tudta befejezni a tanulmányait, az adott vizsgaidőszakban rendes és javító érettségi vizsgát nem tehet. A tanuló kérelmére a rendes érettségi vizsgajelentkezéseit előrehozott érettségi vizsgajelentkezésre kell változtatni bármely érettségi vizsgatárgyból, amelyből jogosult érettségi vizsgát tenni. Azokat a vizsgajelentkezéseket, amelyekre a tanuló nem jogosult, az igazgató törli. R. 12. § (15)

Érettségi bizonyítványt ekkor még nem kaphat, vizsgaeredményei törzslapkivonatra kerülnek. Amennyiben sikeres javítóvizsgát tesz abból a tantárgyból, amelyből a 12. évfolyam végén a tanulmányi követelményeket nem teljesítette és megszerzi az utolsó középiskolai tanévről is az év végi bizonyítványt, akkor ismételt jelentkezhet – most már rendes – érettségire. Ha van még hiányzó vizsgája, érettségi vizsgát tesz belőle, ha nincs – tehát korábban már minden, az Nkt. 6. §-ában számára meghatározott vizsgatárgyból előrehozott vizsgát tett –, akkor vizsgacselekmény nélkül állítják ki a részére az érettségi bizonyítványt. (Fontos, hogy abban az esetben is jelentkezni kell érettségi vizsgára (a jelentkezési határidőig), ha a vizsgázó rendelkezik az Nkt. 6. §-ában számára meghatározott valamennyi vizsgatárgyból legalább elégséges érettségi eredménnyel.) Az érettségi bizonyítványt az a vizsgabizottság adja ki, amelyik előtt a vizsgázó az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez szükséges összes rá vonatkozó feltételt teljesítette. R. 45. § (1)

■ Amennyiben a 11. évfolyamos tanuló szeretne idegen nyelvből vizsgázni a május-júniusi vizsgaidőszakban, megteheti, de akkor az adott vizsgatárgyból a 11. és a 12. évfolyam tantervi követelményeit az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig teljesítenie kell, – ha az iskola helyi szabályzatai másként nem rendelkeznek – egy-egy osztályozó vizsgát kell tennie, hiszen még két év végi osztályzata hiányzik a helyi tanterv szerint. Az érettségi vizsga megkezdésének feltétele az előírt év végi osztályzatok megléte. Az előrehozott vizsga eredményéről a vizsgázó törzslapkivonatot kap.

A sikertelen előrehozott érettségi vizsgát követően az adott vizsgatárgyból

- javító vizsgára legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában,
- pótló vizsgára bármelyik vizsgaidőszakban

lehet jelentkezni. R. § 12. § (5)

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet külön szabályai és ezek változásai:

„107. § (1) A technikumban a tanulmányok elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.”

„258. § Előrehozott érettségi vizsga – a szakmai vizsga kivételével –

a) az Nkt.-ban meghatározott bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével- legkorábban a tizenkettedik évfolyam május-júniusi vizsgaidőszakában,

b) bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október-novemberi vizsgaidőszakában tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően.”

Azaz:

- a) Az előrehozott érettségi vizsga megkezdésének technikai képzésben sem feltétele az 50 óra közösségi szolgálat.
- b) A technikai képzésben a tanulók először a **11. évfolyam október-novemberi** vizsgaidőszakában kezdhetik meg az előrehozott vizsga letételét.
- c) A technikai képzésben kötelező vizsgatárgyból a tanulók a **12. évfolyam május-júniusi** vizsgaidőszakában előrehozott érettségi vizsgát tehetnek.

- d) Eltörlésre került tehát az a szabály, miszerint egy tanuló esetében az előrehozott vizsgák száma összességében nem haladhatja meg a hármat.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 125. § (4) bekezdése az alábbi külön, átmeneti rendelkezést állapítja meg:

„Az a tanuló, aki a 2019/2020. tanévben az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium nyelvi előkészítő évfolyamán vesz részt – választása szerint – a tizenkettedik évfolyam végén tehet érettségi vizsgát, amire a technikum biztosítja a felkészülés lehetőségét.”

Az ebben a szakaszban szereplő tanulókra – eltérő rendelkezés hiányában – alkalmazandók a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet érettségi vizsgákra vonatkozó speciális szabályai és annak változásai, így az is, hogy ezen tanulóknak is csak a tanulmányok elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban feltétele az érettségi vizsgák megkezdésének az ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.

Szintemelő érettségi vizsga

Szintemelő érettségi vizsga egyes vizsgatárgyból a középszinten sikeresen befejezett érettségi vizsgának az emelt szintű érettségi vizsgán első alkalommal történő megismétlése. A szintemelő vizsgát mind a május-júniusi, mind az október-novemberi vizsgaidőszakban letehetik a vizsgázók. Valamennyi olyan vizsgatárgyból, amelyből lehetséges az előrehozott vizsga letétele, a vizsgázó szintemelő vizsgát is tehet. R. 9. § (6)

A vizsgára való jelentkezés feltétele, hogy a vizsgázó már rendelkezzen középszintű érettségi minősítéssel a vizsgatárgyból.

Az emelt és a középszintű minősítések közül a vizsgázó által választott eredmény kerülhet a tanuló érettségi bizonyítványába, míg a másiktól tanúsítványt állít ki a vizsgabizottság. R. 42. § (3)

A vizsgázó az eredmények ismeretében írásban nyilatkozik az erre vonatkozó döntéséről.

A középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőzően tett sikertelen szintemelő érettségi vizsgát követően az adott vizsgatárgyból

- javító vizsgára legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában,
- pótló vizsgára bármelyik vizsgaidőszakban

lehet jelentkezni. R. § 12. § (5)

Pótló érettségi vizsga

Pótló érettségi vizsga a vizsgázónak fel nem róható okból meg sem kezdett, vagy megkezdett, de be nem fejezett rendes, előrehozott, kiegészítő, szintemelő, ismétlő, javító érettségi vizsga folytatása. R. 9. § (7)

Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a neki fel nem róható okból megszakadt vizsgáját ugyanazon vizsgaidőszakban folytathassa, mint amikor az érettségi vizsgáját megkezdte. Ha az igazgató engedélye alapján a vizsgázó az írásbeli vagy a gyakorlati vizsgarész helyett szóbeli vizsgát tesz, azaz a szóbeli vizsgarészt kétszer teljesíti, ebben az esetben a vizsgát a R. 37. § (3) bekezdés szerint kell megszervezni és minősíteni. R. 24. §, 31. §

Ha az adott vizsgatárgyban nincs szóbeli vizsgarész (pl. vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret), az igazgató az OH, valamint a kormányhivatal egyidejű és azonnali értesítése mellett engedélyezheti, hogy a vizsgázó az adott vizsgatárgy helyett másik vizsgatárgyat válasszon. (Ez utóbbi szabály csak azon vizsgatárgyak esetében alkalmazható, amelyek vizsgaleírásában nem szerepel szóbeli vizsga, tehát pl. a matematika vagy digitális kultúra középszintű vizsga esetében nem alkalmazható.) Amennyiben a vizsgázó új vizsgatárgyat választ, ám annak írásbeli vizsgája már lezajlott, az írásbeli vizsgát szóbeli vizsgával pótolhatja. R. 24. § (4) d), 31. § (5)

A pótló érettségi vizsgán a korábban már sikeresen teljesített vizsgarészeket – amíg az adott tárgy vizsgakövetelményei nem változnak – nem kell újból teljesíteni. A R. 12. § (5) bekezdése szerint az érettségi vizsgát mindig az adott vizsgaidőszakban érvényes vizsgakövetelmények szerint kell letenni. Azoknál a vizsgatárgyaknál, amelyeknél megváltoztak a követelmények a teljesített vizsgarészek beszámítására már nincsen lehetőség. Amennyiben a vizsgázó pótló vizsga letételére jogosult, úgy a törzslapkirovat alapján a jelentkezés vizsgaidőszakában kell vizsgatárgyanként megvizsgálni, hogy a vizsgázó mely vizsgatárgyakból jogosult a sikeresen teljesített vizsgarészen (pl.: írásbeli, szóbeli, gyakorlati) elért eredmény megtartására, és

mely vizsgatárgyakból nem. A vizsgakövetelményekről az OH honlapján (www.oktatas.hu) a [Köznevelés\Érettségi\Az érettségi vizsgatárgyak vizsgakövetelményei](#) menüpontban tájékozódhatnak. R. 12. § (5), 41. § (8)

A vizsgázó arról, hogy kéri-e a már teljesített – és a fenti vizsgakövetelmény változások alapján beszámítható vizsgarészek beszámítását – a jelentkezéskor írásban nyilatkozik.

Fel nem róható oknak tekintendő minden olyan a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. R. 24. § (3),

Javító érettségi vizsga

Javító érettségi vizsga a vizsgázónak felróható okból meg sem kezdett, vagy megkezdett, de be nem fejezett, illetve a megkezdett, de a vizsgakövetelmények nem teljesítése miatt sikertelen rendes, előrehozott, pótló és az érettségi bizonyítvány megszerzése előtti szintemelő érettségi vizsga megismétlése. R. 12. § (5)

■ Javító érettségi vizsgát csak a folyamatban lévő érettségi vizsgát követő másik vizsgaidőszakban lehet tenni, és függetlenül a korábbi vizsgán elért esetleges részeredményektől, valamennyi vizsgarészt meg kell ismételni. R. 11. § (3)

A sikertelen előrehozott érettségi vagy a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőzően tett sikertelen szintemelő érettségi vizsga esetében az adott vizsgatárgyból javító vizsgára legkorábban csak a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában lehet jelentkezni. R. § 12. § (5)

Ismétlő érettségi vizsga

Ismétlő érettségi vizsga az érettségi bizonyítvány kiadása után egyes vizsgatárgyból a korábban sikeresen letett érettségi vizsga azonos szinten, illetve az emelt szintű vizsga középszinten történő megismétlése. R. 9. § (9)

■ Ha a vizsgázó korábban kezdte meg érettségi vizsgáját, de valamilyen ok miatt nem szerzett érettségi bizonyítványt, a már sikeresen teljesített vizsgatárgyak minősítéséről nem mondhat le, azokból ismétlő érettségit az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt nem tehet.

Kiegészítő érettségi vizsga

Kiegészítő érettségi vizsga a sikeresen befejezett érettségi vizsga után az érettségi bizonyítványban nem szereplő egyes vizsgatárgyból tett vizsga. R. 9. § (4)

■ Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ismétlő, ill. a kiegészítő vizsga választásának lehetősége nem a tanulói jogviszonyhoz, hanem az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez kötött. Tehát a magasabb (pl. 14.) szakképző évfolyamokon tanulói jogviszonyban lévő diákok is tehetnek kiegészítő vagy ismétlő vizsgát.

Vizsgaidőszakok és vizsgafajták

A vizsgaszabályzat alapján a május-júniusi és az október-novemberi vizsgaidőszakban egyaránt rendes, előrehozott, kiegészítő, szintemelő, ismétlő, pótló és javító érettségi vizsgát lehet tenni.

III. Közösségi szolgálat

Az Nkt. 6. § (4) bekezdése szerint a középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. Tehát az érettségi vizsgák kezdetéig kell teljesíteni a közösségi szolgálatot, és abban az esetben, ha a vizsgázó ezt nem teljesíti, nem kezdheti meg – egyetlen vizsgatárgyból sem – az érettségi vizsgáit. A közösségi szolgálat alól felmentést az Nkt. kizárólag

- a felnőttoktatásban részt vevő tanulók, valamint
- a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól igazgatói határozatban mentesített sajátos nevelési igényű tanulók esetében engedélyezi.

Az egyéni munkarendben tanulóknak és az évismétlőknek is teljesíteniük kell a közösségi szolgálatot. A közösségi szolgálatra vonatkozó rendelkezés nem vonatkozik azokra a vizsgázókra, akik egy korábbi

vizsgaidőszak előtt már befejezték a középiskolai tanulmányaikat, vagy már rendelkeznek érettségi bizonyítvánnyal.

Ha a tanuló a középiskola elvégzését követő érettségi vizsgaidőszakban az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik az Nkt. 6. § (4) bekezdésében a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel, érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az igazgató törli. R. 12. § (15a)

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálya alá tartozó képzések esetében a közösségi szolgálat külön szabályait a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 107. § (1) bekezdése határozza meg, mely szerint:

„A technikumban a tanulmányok elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve

a) a képzésben részt vevő személynek,

b) annak a sajátos nevelési igényű tanulónak, akit a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített és

c) a fogvatartottnak.”

Ha a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálya alá tartozó képzésben tanuló a tanulmányok elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel, érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az igazgató törli.

A közösségi szolgálat dokumentálását a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet tartalmazza, eszerint a vizsgázó iskolai törzslapján kell záradék formájában feltüntetni azt a tényt, hogy a vizsgázó teljesítette az érettségi vizsga megkezdéséhez szükséges közösségi szolgálatot.

IV. Érettségi bizonyítvány, tanúsítványok, törzslapkiadvatok kiállítása, az érettségi bizonyítványok és tanúsítványok nyelvvizsga egyenértékűsége

1. Bizonyítványok, tanúsítványok és törzslapkiadvatok kiállítása

Az érettségi vizsgán a vizsgázó az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez az Nkt. 6. § (2) és (2a) bekezdése szerint a következő vizsgatárgyakból ad számot tudásáról:

(2)

a) magyar nyelv és irodalom,

b) történelem,

c) matematika,

d) idegen nyelv - a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevők számára anyanyelv és irodalom,

e) kötelezően választandó vizsgatárgy, szakgimnáziumban a szakgimnázium ágazatának megfelelő szakmai vizsgatárgy.

(2a) Szakgimnáziumban a kötelezően választandó vizsgatárgy képesítő vizsgával kiváltható.

Az iskola rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítésekkel kapcsolatos szakmai álláspont az I. fejezet bevezető részében olvasható.

A törzslapon és az érettségi bizonyítványban – feltéve, hogy a vizsgázó négy kötelező érettségi vizsgatárgyból tesz érettségi vizsgát – záradékkal kell rögzíteni azt, hogy a vizsgázó az iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett államilag elismert szakképesítéssel rendelkezik. R. 50. § (3)

Érettségi bizonyítványt – általában a rendes érettségi vizsgát követően – akkor állítanak ki, amikor a vizsgázó az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez az Nkt. 6. §-ában meghatározottak szerinti vizsgatárgyakból sikeres

érettségi vizsgát tett. Ez a bizonyítvány nem változtatható meg, hanem minden későbbi, adott vizsgatárgyból sikeresen teljesített érettségi vizsgáról a vizsgázó tanúsítványt kap. R. 9. § (9)

Amennyiben a vizsgázó középiskolai tanulmányait sikeresen befejezte és az Nkt. 6. §-ában a rá vonatkozóan megállapított feltételek szerinti vizsgatárgyakból legalább elégséges vizsgaminősítést szerzett, számára ki kell állítani az érettségi bizonyítványt. R. 45. § (1) Ez arra az esetre is vonatkozik, ha esetleg a vizsgázó az Nkt. 6. §-ában a rá vonatkozó feltételeket teljesítette, de van egy további, sikertelen vizsgája.

A sikertelen vizsgáról törzslapkiadványt kell kiadni a javítóvizsgára vonatkozó záradékkal ellátva.

Az érettségi bizonyítványba minden legalább elégségesre teljesített vizsga minősítését be kell írni, kivéve, ha a vizsgázó az adott vizsgatárgyból több vizsgaeredménnyel rendelkezik, mert ez esetben azok közül – a vizsgázó írásbeli nyilatkozatának megfelelően – csak az egyik eredmény kerül a bizonyítványba, a többiről tanúsítvány(oka)t kell kiállítani. R. 42. § (3)

Alapelv, hogy tanúsítványt csak sikeres vizsgáról állítanak ki, és az érettségi bizonyítványba is csak sikeresen teljesített vizsga minősítése kerülhet. Tehát az érettségi bizonyítványban vagy tanúsítványban elégtelen minősítésű vizsgaeredmény nem szerepelhet.

Azok részére, akik vendégtanulónaként tettek érettségi vizsgát, illetve akik pótló vizsgát tehetnek, vagy akiknek javítóvizsgát kell tenniük, valamint akik előrehozott vizsgát, vagy az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt szintemelő vizsgát tettek, az érettségi vizsga eredményének kihirdetésekor a vizsgabizottság elnöke törzslapkiadványt ad át, amely alapján a vizsgaeredmény később bekerül az érettségi bizonyítványba. Az előrehozott vagy az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt letett szintemelő érettségi vizsgáról kiállított törzslapkiadvány másolatát – ha az érettségi vizsgát nem abban a középiskolában tették le, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll – meg kell küldeni az érintett iskola igazgatójának. R. 48. § (1)

Az a 12. évfolyamos tanuló, aki a jelentkezési határidőig jelentkezett rendes érettségire, majd valamely tantárgyból a 12. évfolyam végén a tanulmányi követelményeket nem teljesítette, kérheti, hogy előrehozott vizsgaként érettségizhessen azokból a vizsgatárgyakból, amelyekből teljesítette a helyi tantervi követelményeket. Ha a tanuló a középiskola utolsó évfolyamán nem tudta befejezni a tanulmányait, az adott vizsgaidőszakban rendes és javító érettségi vizsgát nem tehet. A tanuló kérelmére a rendes érettségi vizsgajelentkezéseit előrehozott érettségi vizsgajelentkezésre kell változtatni bármely érettségi vizsgatárgyból, amelyből jogosult érettségi vizsgát tenni. Azokat a vizsgajelentkezéseket, amelyekre a tanuló nem jogosult, az igazgató törli. R. 12. § (15)

Érettségi bizonyítványt ekkor még nem kaphat, vizsgaeredményei törzslapkiadványra kerülnek. Amennyiben sikeres javítóvizsgát tesz abból a tantárgyból, amelyből a 12. évfolyam végén a tanulmányi követelményeket nem teljesítette és megszerzi az utolsó középiskolai tanévről is az év végi bizonyítványt, akkor ismételt jelentkezhet – most már rendes – érettségire. Ha van még hiányzó vizsgája, érettségi vizsgát tesz belőle, ha nincs – tehát korábban már minden, az Nkt. 6. §-ában számára meghatározott vizsgatárgyból előrehozott vizsgát tett –, akkor vizsgacselekmény nélkül állítják ki a részére az érettségi bizonyítványt. (Fontos, hogy abban az esetben is jelentkezni kell érettségi vizsgára (a jelentkezési határidőig), ha a vizsgázó rendelkezik az Nkt. 6. §-ában számára meghatározott valamennyi vizsgatárgyból legalább elégséges érettségi eredménnyel.)

A vizsgázók érettségi bizonyítványába a szakmai vizsgatárgy vizsgájának sikeres letételét követően (a vizsga szintjétől függetlenül) a vizsgaszabályzat szerint a következő záradék kerül: „Jelen érettségi bizonyítvány szakmai érettségi végzettséget tanúsít, továbbá FEOR számú munkakör betöltésére képesít.” A betölthető munkakörök listája megtalálható a 18. számú mellékletben.

A fenti szabály alól kivételt képez a honvédelmi ismeretek vizsgatárgy. Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OKJ rendelet) 3. számú melléklete (Szakgimnáziumi ágazatok, ágazaton belüli specializáció és a kapcsolódó betölthető munkakörök) nem tartalmazza a honvédelem ágazatot, így a honvédelmi ismeretek ágazati szakmai vizsgatárgy esetében az érettségi bizonyítványban munkakör, illetve FEOR szám nem rögzíthető.

A záradékban munkakör betöltésére mind a középszintű, mind az emelt szintű szakmai vizsgatárgy képesít, ez azonban nem azonos valamely szakképesítéssel, szakképzettséggel. Fontos megjegyezni, hogy a fenti záradékot kizárólag az érettségi bizonyítványba kell bejegyezni, az érettségi tanúsítványba nem.

Amennyiben a vizsgázó valamely ágazaton belüli specializáció szakmai érettségi vizsgatárgyból tesz vizsgát, úgy „A/Az ismeretek ágazaton belüli specializáció az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet 3. melléklete szerinti ágazathoz tartozik.” záradékot is rögzíteni kell valamennyi dokumentum típusban.

A vizsgaszabályzat szerint az érettségi bizonyítványnak tartalmaznia kell annak tényét, hogy az érettségi bizonyítvány a Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti 4. és az Európai Képesítési Keretrendszer szerinti 4. szintet tanúsít. Az intézményeknél lévő korábbi bizonyítvány nyomtatványok közül azok, amelyek az „Állandó záradékok” rész felett a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényre vonatkozó hivatkozást tartalmazzák felhasználhatóak, de mivel ezen nyomtatványok még nem tartalmazzák a fent említett szint meghatározást, így az érettségi bizonyítvány „Egyéb záradékok:” részébe kell bejegyezni a jogszabály által meghatározott kiegészítést az alábbi szöveggel: *Jelen érettségi bizonyítvány a Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti 4. és az Európai Képesítési Keretrendszer szerinti 4. szintet tanúsít. A forgalomba kerülő új érettségi bizonyítvány nyomtatványokban már nyomtatott formában szerepel a fenti jogszabályi rendelkezés. Fontos megjegyezni, hogy a fenti bejegyzést kizárólag az érettségi bizonyítványba kell bejegyezni, az érettségi tanúsítványba nem.* R. 45. § (2)

Az érettségi bizonyítványt az a vizsgabizottság adja ki, amelyik előtt a vizsgázó az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez szükséges összes rá vonatkozó feltételt teljesítette. R. 45. § (1)

A kiállított érettségi bizonyítványt, tanúsítványt legkésőbb a vizsgabizottság záróértekezletét követő első munkanapon át kell adni a vizsgázóknak. 50. § (1)

2. Az érettségi bizonyítványok és tanúsítványok nyelvvizsga egyenértékűsége

A vizsgázó érettségi bizonyítványa, tanúsítványa, ha idegen nyelvből, illetve a nyelvoktató nemzetiségi oktatásban nemzetiségi nyelvből emelt szintű érettségi vizsgát tett, és sikeresen teljesítette az érettségi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgáit, azoknak minden vizsgarészét,

a) ha legalább 60%-ot ért el, középfokú (B2) komplex típusú,

b) 40-59% elérése esetén alacsony fokú (B1) komplex típusú, államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

Az érettségi bizonyítvány/érettségi tanúsítvány záradékában szerepel tehát az, hogy a vizsgázó érettségi bizonyítványa/érettségi tanúsítványa nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okirat. A megfelelően záradékolt érettségi bizonyítvány vagy tanúsítvány ugyanolyan hiteles államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványnak számít, mint bármelyik nyelvvizsga központ által kiállított, kemény fedeles nyelvvizsga-bizonyítvány.

A vizsgaszabályzat 45. § (5) bekezdése értelmében, ha a vizsgázó az idegen nyelvből az emelt szintű érettségi vizsgát a 6. § (7) bekezdésében megfogalmazott jogával élve tette le (ez a mentességre utal), és megfelel a (4) bekezdés a), b) pontjában foglalt további feltételeknek (ez a százalékos eredményekre utal)

a) ha teljesítette a szóbeli vizsga részeit, valamint élő idegen nyelvből a hallott szöveg értéke vizsgarészét, érettségi bizonyítványa, tanúsítványa a megfelelő fokozatú szóbeli típusú, államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül,

b) ha teljesítette élő idegen nyelvből az olvasott szöveg értéke, az íráskészség és a nyelvhelyesség vizsgarészeket, illetve latin nyelvből az írásbeli vizsgarészét, érettségi bizonyítványa, tanúsítványa a megfelelő fokozatú írásbeli típusú, államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

A vizsgaszabályzat 54. § (1) bekezdése értelmében a vizsgázó érettségi bizonyítványa,

a) ha a vizsgázó nemzetiségi nyelv és irodalom vizsgatárgyból emelt szinten legalább 60%-ot ért el, és sikeresen teljesítette az érettségi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgáit, azoknak minden vizsgarészét, továbbá

b) nemzetiségi nyelven legalább még két vizsgatárgyból sikeres, legalább középszintű vizsgát tett, felsőfokú (C1) komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

A vizsgaszabályzat 54. § (2) bekezdése értelmében a vizsgázó érettségi bizonyítványa,

a) ha a vizsgázó nemzetiségi nyelv és irodalom vizsgatárgyból emelt szinten 25-59%-ot vagy középszinten legalább 80%-ot ért el, és sikeresen teljesítette az érettségi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgáit, azoknak minden vizsgarészét, továbbá

b) nemzetiségi nyelven legalább még két vizsgatárgyból sikeres, legalább középszintű vizsgát tett, középfokú (B2) komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

A vizsgaszabályzat 54. § (3) bekezdése értelmében a vizsgázó érettségi bizonyítványa,

a) ha a vizsgázó nemzetiségi nyelv és irodalom vizsgatárgyból középszinten legalább 60%-ot ért el, és sikeresen teljesítette az érettségi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgáit, továbbá

b) nemzetiségi nyelven legalább még két vizsgatárgyból sikeres, legalább középszintű vizsgát tett alapfokú (B1) komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

A vizsgaszabályzat 54. §-a egyértelműen meghatározza, hogy csak a vizsgázó érettségi bizonyítványa minősülhet felsőfokú nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak. A vizsgaszabályzat 9. § (9) bekezdése alapján az érettségi bizonyítvány kiadása után egyes vizsgatárgyakból letett kiegészítő, szintemelő, ismétlő érettségi vizsga eredménye alapján a kiállított érettségi bizonyítvány nem változtatható meg, tehát a vizsgaszabályzat nem teszi lehetővé, hogy bármelyik – a nyelvvizsga egyenértékűséghez szükséges –, a nemzetiségi nyelvű bizonyítványból hiányzó feltételt később, további vizsgákkal pótoljanak. Éppen ezért a vizsgázó az érettségi bizonyítvány megszerzése után hiába tesz nemzetiségi nyelv és irodalom vizsgatárgyból emelt szintű érettségi vizsgát, és hiába ér el itt legalább 60 százalékos eredményt, felsőfokú nyelvvizsgát már az érettségi vizsga során nem szerezhethet, ugyanis az érettségi bizonyítványban szereplő eredményeket és az esetleges új eredményeket összevonni nem lehet.

A vizsgaszabályzat 54. § (4) bekezdése értelmében a vizsgázó érettségi bizonyítványa, ha a vizsgázó célnyelvből sikeresen teljesítette emelt szinten az érettségi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgáit, azoknak minden vizsgarészét, továbbá

a) legalább 60%-ot ért el, és

b) a másik két vizsgatárgyból célnyelven, sikeres, legalább középszintű, vizsgát tett, felsőfokú (C1) komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

A vizsgaszabályzat 54. § (5) bekezdése értelmében amennyiben a vizsgázó célnyelvből az emelt szintű vizsgát a 6. § (7) bekezdésében megfogalmazott jogával élve tette le (ez a mentességre utal), és megfelel a (4) bekezdésben foglalt feltételeknek, és,

a) teljesítette a szóbeli és a hallott szöveg értése vizsgarészeket, érettségi bizonyítványa felsőfokú (C1) szóbeli típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül,

b) teljesítette az olvasott szöveg értése, az íráskészség és a nyelvhelyesség vizsgarészeket, érettségi bizonyítványa felsőfokú (C1) írásbeli típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

A vizsgaszabályzat 54. § (6) bekezdése értelmében, ha a vizsgázó nem az (1)-(5) bekezdésben meghatározottak szerint tesz érettségi vizsgát, a 45. § (4) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni. Tehát a vizsgaszabályzat értelmében a két tanítási nyelvű középiskolák tanulói az érettségi vizsga során célnyelvből felsőfokú vagy alapfokú nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű érettségi bizonyítványt szerezhethetnek, középfokút nem.

A vizsgaszabályzat 54. §-a egyértelműen meghatározza, hogy csak a vizsgázó érettségi bizonyítványa minősülhet felsőfokú nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak. A vizsgaszabályzat 9. § (9) bekezdése alapján az érettségi bizonyítvány kiadása után egyes vizsgatárgyakból letett kiegészítő, szintemelő, ismétlő érettségi vizsga eredménye alapján a kiállított érettségi bizonyítvány nem változtatható meg, tehát a vizsgaszabályzat nem teszi lehetővé, hogy bármelyik – a nyelvvizsga egyenértékűséghez szükséges –, a két tanítási nyelvű bizonyítványból hiányzó feltételt később, további vizsgákkal pótoljanak. Éppen ezért a vizsgázó az érettségi bizonyítvány megszerzése után hiába tesz az adott idegen nyelvből emelt szintű érettségi vizsgát, és hiába ér el itt legalább 60 százalékos eredményt, felsőfokú nyelvvizsgát már az érettségi vizsga

során nem szerezhethet, ugyanis az érettségi bizonyítványban szereplő eredményeket és az esetleges új eredményeket összevonni nem lehet.

Ha a vizsgázó az érettségi bizonyítványának megszerzése után az adott idegen nyelvből emelt szintű érettségi vizsgát tesz, és eléri minimum a 60 százalékos eredményt, ezzel az eredménnyel középfokú nyelvvizsgabizonyítvánnyal egyenértékű érettségi tanúsítványt szerezhethet.

V. A kétszintű érettségi vizsga adminisztrációja

A vizsgabizottságot működtető intézmény a kétszintű érettségi vizsga során a kétszintű érettségi vizsga adminisztrációs rendszere (továbbiakban: érettségi szoftver) elnevezésű informatikai rendszerben végzi el a vizsgázók jelentkeztetését, az írásbeli vizsgák beosztását, a vizsgaeredmények rögzítését, a vizsgadokumentumok (írásbeli vizsgajegyzőkönyvek, osztályozó ív, törzslap külív és belív, törzslap kivonat) előállítását, kinyomtatását. R. 60/A. § (3)

VI. Az igazgató feladatai az érettségi vizsgán

Az érettségi vizsgát állami vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság működtetéséről az érettségi vizsgát szervező középiskola vagy a köznevelési feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal (a továbbiakban: kormányhivatal) gondoskodik. R. 10. §.

A vizsgaszabályzatban az igazgató számára meghatározott feladatokat és hatásköröket a középiskola vagy a többcélú intézmény vezetője, a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén a köznevelési feladatok ellátásáért felelős szervezeti egység vezetője (a továbbiakban együtt: igazgató) látja el. R. 10. § (4)

A szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény a szakképzési centrum jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 26. § (2) bekezdése szerint a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézményt az igazgató a főigazgató irányítása mellett vezeti.

A fentiek egyben azt is jelentik, hogy a korábban az adott szakképzési centrum részeként működő feladatellátási helyek jelenleg önálló intézményként működnek, és mint ilyenek ennek megfelelő intézménynévvel, OM azonosítóval és a megfelelő hitelesítő eszközökkel (pecsét) rendelkeznek.

A vizsgaszabályzat 10. § (4) bekezdése szerint az igazgató számára meghatározott feladatokat és hatásköröket a középiskola vagy a többcélú intézmény vezetője látja el, azaz **az igazgató számára meghatározott feladatokat és a számára biztosított hatásköröket a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény igazgatója látja el.** Az érettségi szoftver ennek az intézménystruktúrának megfelelően a szakképző intézményt önálló vizsgaszervező intézményként kezeli, így az érettségi szoftver által előállított törzslapon, törzslap kivonaton a vizsgabizottságot működtető intézmény (tehát az adott szakképző intézmény) neve és címe jelenik meg. Kérjük, fokozottan ügyeljenek arra, hogy az érettségi eredményekről kiállított bizonyítványokba és tanúsítványokba a vizsgát szervező intézmény OM azonosítójánál és nevével a törzslappal megegyezően tüntessék fel az adatokat.

A vizsgabizottság körbélyegzője tartalmazza a vizsgabizottságot működtető intézmény nevét. Felirata: „... mellett működő érettségi vizsgabizottság”. A vizsgaszabályzat tehát nem tiltja, hogy a vizsgaszervező intézmény neve mellett a tagintézmény neve is megjelenjen a vizsgabizottság körbélyegzőjén. Ez az adott intézmény belső szabályain múlik. A körbélyegzőn a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény nevét is szerepeltetni szükséges.

A vizsgaszabályzat értelmében szétválik a vizsgának helyet adó iskola igazgatójának előkészítő és szervező munkája és az érettségi vizsga szakszerűségét és törvényességét felügyelő vizsgaelnök tevékenységi köre. R. 15. §, 16. §

A középszintű érettségi vizsgán a felügyelő tanárokat, a vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság jegyzőjét az igazgató bizza meg. A vizsgáztató tanárok megbízásakor az igazgatónak különös figyelmet kell fordítania

arra, hogy vizsgáztató tanár csak az lehet, aki a kormányrendeletben meghatározottak alapján az adott vizsgatárgyat – a szakmai érettségi vizsgatárgy esetében a szakmai érettségi vizsgatárgy követelményeire vagy annak valamely részére felkészítő tantárgyat – középiskolában taníthatja. R. 13. § (3)

Az igazgatónak gondoskodnia kell arról, hogy megfelelő helyettes álljon készenlétben arra az esetre, ha a felügyelő tanárok, a vizsgáztató tanárok és a vizsgabizottság jegyzője közül bárkit helyettesíteni, pótolni kell. R. 13. § (8)

Az igazgató felel az érettségi vizsga törvényes előkészítéséért, zavartalan lebonyolításáért, a megbízások kiadásáért, a tanulók jelentkeztetéséért.

A R. 12. §-ának (9) bekezdése szerint az érettségi vizsgára való jelentkezéseket a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatójának kell elbírálnia az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően. A vizsgára való jelentkezés elfogadásáról a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatója dönt, így annak jogszerűségéért minden vonatkozásban személyében felelős. A jelentkezés elutasításáról – a döntés indokának megjelölésével – az igazgató döntést hoz.

A jelentkezés elfogadásakor különösen figyelni kell arra, hogy a tanév rendjében meghatározott vizsgaidőpontok lehetővé teszik-e a vizsgák megszervezését (pl. írásbeli vizsgaidőpontok ütközése).

A jelentkezés elfogadásakor dönt az igazgató a R. 6. § (7) bekezdés szerinti mentességekre vonatkozó kérelmek elfogadásáról (pl. felmentés egy vizsgatárgy vagy vizsgarész alól, speciális értékelési szabályok, segédeszközök engedélyezése), esetleg elutasításáról (bővebben ld. az 1. sz. mellékletben). Minden ilyen típusú döntést olyan határozatba kell foglalnia, amely egyértelműen meghatározza a vizsga megszervezésének speciális részleteit. Az emelt szintű érettségi vizsgákon az intézményben jelentkező vizsgázók esetében is az igazgató dönt a mentességi kérelmek elfogadásáról vagy elutasításáról. Az emelt szintű érettségi vizsgára vonatkozó döntés határozatát meg kell küldeni a kormányhivatalnak március 1-jéig (október-novemberi vizsgaidőszak esetén szeptember 10-éig).

Az igazgató ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását, látogatja az írásbeli és a szóbeli vizsgák helyszínét. Megszervezi a kijavított írásbeli vizsgadolgozatok megtekintését (az írásbeli vizsga megkezdése előtt tájékoztatni kell a vizsgázókat a megtekintés helyszínéről és időpontjáról), a vizsgaeredmények kihirdetését, gondoskodik arról, hogy ha a vizsgázó a kijavított vizsgadolgozatával kapcsolatban észrevételt nyújtott be, az előzetes értekezleten helyettes szaktanár álljon rendelkezésre annak elbírálására, ellenőrzi a törzslapok és bizonyítványok egyeztetését, aláírja és aláírhatja a vizsga iratait.

A kijavított írásbeli vizsgadolgozatokkal kapcsolatos észrevételeket a vizsgázó a megtekintést követő első munkanap végéig – tizenhat óráig – adhatja le. A benyújtott észrevételeknek nincs formai követelménye (az érettségi szoftverben azonban megtalálható a dokumentum javasolt mintája). Észrevétel kizárólag a javítási, értékelési útmutatóban foglaltaktól eltérő javítás vagy az értékelés számszaki hibája esetén tehető. Az észrevétel benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása esetén egy napon belül lehet igazolási kérelmet előterjeszteni. Az igazolási kérelem benyújtási határideje jogvesztő. R. 26. § (2)

Az igazolási kérelem elfogadásáról az igazgató dönt.

▲ *Emelt szintű vizsga esetén a vizsgázónak a kijavított vizsgadolgozatra benyújtott észrevételét a vizsgadolgozattal együtt az igazgató a lehető legrövidebb időn belül megküldi a kormányhivatalnak. Az intézmény a dokumentumok megküldésének tényét az érettségi szoftverben jelzi a kormányhivatalnak.*

VII. Az elnök feladatai az érettségi vizsgán

1. Elnöki felkészítők

Az elnöki felkészülésnek fontos része a hatályos jogszabályok megismerése, az ismeretek felfrissítése. Ehhez nyújtanak segítséget az elnöki felkészítők, melyeket az érettségi vizsgaidőszak megkezdése előtt szerveznek a kormányhivatalok. Ezek a köznevelési szakértői tevékenység, valamint az érettségi vizsgaelnöki megbízás feltételeiről szóló 15/2015. (III. 13.) EMMI rendelet 6. § (5) szerint minden olyan megbízást kapott vizsgaelnöknek részt kell vennie, aki legalább második felvételét kérte az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzékre. A képzésekről információ a www.oktatas.hu honlapon a [Köznevelés \ Szakértői](#).

[szaktanácsadói, vizsgaelnöki és jelnyelvoktatói névjegyzékek \ Érettségi vizsgaelnöki éves képzések](#) menüpontban található.

Részletesebb elnöki felkészítést nyújtanak a 40 órás akkreditált pedagógus-továbbképzések. A „*Felkészítés érettségi vizsgaelnöki feladatok ellátására*” című 40 órás akkreditált továbbképzéseket az OH Pedagógiai-szakmai Szolgáltatások Koordinációs Főosztálya szervezi a Pedagógiai Oktatási Központok közreműködésével. Az akkreditált pedagógus-továbbképzés további részleteiről a területileg illetékes Pedagógiai Oktatási Központoknál vagy a www.oktatas.hu honlapon a [Köznevelés \ Szakértői, szaktanácsadói, vizsgaelnöki és jelnyelvoktatói névjegyzékek \ Érettségi vizsgaelnöki továbbképzések](#) menüpontban tudnak tájékozódni az érdeklődők.

2. Az elnök megbízása

Az érettségi vizsga vizsgabizottságának elnökét – az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzékben szereplők közül – a kormányhivatal, a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az OH bízza meg. R. § 13. § (1) A megbízást a tanév rendjében meghatározott első írásbeli vizsganap előtt legalább két héttel meg kell küldeni, illetve át kell adni. R. 14. §

A megbízásról szóló okirat átvételének napjától kezdődik meg az elnöki tevékenység és általában az érettségi vizsga eredményének kihirdetését követően a fellebbezés benyújtására nyitva álló határidő végéig, ha a vizsgabizottság döntése ellen fellebbezést nyújtottak be, a végleges döntésnek megfelelő intézkedés megtételét követő munkanap végéig tart.

Az elnöki megbízások kiadásával egyidejűleg a kormányhivatal az érintett iskola igazgatóját is tájékoztatja a felkért elnök személyéről.

3. Az elnök feladatai

- Meggyőződik arról, hogy a vizsgázók teljesítették-e az érettségi vizsgára bocsátás feltételeit (beleértve a közösségi szolgálat teljesítésének tényét az iskolai törzslap és a középiskolai bizonyítvány bejegyzései alapján), és szükség esetén kezdeményezi az érettségi vizsgáról való kizárását annak, aki nem teljesítette azokat.
- Ellenőrzi, hogy a vizsgáztató tanárok megfelelnek-e a vizsgaszabályzat által támasztott követelményeknek.
- Vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit.
- Amennyiben a jogszabályban foglaltaktól, vagy a központi javítási, értékelési útmutatóktól eltérést észlel vagy javítatlan hibát, téves javítást talál a középszintű vizsgadolgozatokban, az igazgató útján haladéktalanul felhívja a javító szaktanárt az érintett vizsgadolgozatoknak a javítási, értékelési útmutató szerinti újbóli javítására. R. 26. § (5) A vizsgabizottság elnöke az előzetes értekezleten kezdeményezi a szaktanári értékelés megváltoztatását, ha javítatlan hibát, téves javítást talált, vagy a szaktanár eltért a javítási, értékelési útmutatótól. Az értékelés megváltoztatásáról a vizsgabizottság határozatot hoz. R. 27. § (4)
- Felügyeli az érettségi vizsga szakszerű és törvényes megtartását, a vizsgabizottság törvényes működését.
- A vizsgabizottság értekezletein – jogszabályban egyértelműen nem szabályozott kérdésekben – véleményeltérés esetén szavazást rendelhet el. Az elnök maga dönt a szavazás elrendelésének kérdésében, azaz nem köteles szavazást elrendelni.
- Dönt a vizsga nyilvánosságáról.
- Eljárást kezdeményez a kormányhivatalnál, a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az OH-nál, ha az érettségi vizsga törvényes megtartása azt szükségessé teszi.
- Átvizsgálja az érettségivel kapcsolatos iratokat, aláírja azokat.

4. Az elnök bemutatkozása

■ Javasoljuk, hogy az elnök megbízásának kézhez vétele után ne várja meg az iskola megkeresését, hanem az első lépéseket a kapcsolatfelvételre maga tegye meg.

Az első személyes találkozáskor mutassa be a megbízólevelét.

Előzetes tájékozódása során vizsgálja meg:

- a mentességről szóló határozatokat (pl. megfelelő szakértői vélemény alapján történt-e a döntés, és összhangban áll-e azzal),
- a vizsgára bocsátás feltételeinek teljesítését (beleértve a közösségi szolgálat teljesítését is),
- a vizsgáztató tanárok kijelölésének jogszerűségét (képesítés),
- a középszintű és az emelt szintű vizsgadolgozatok megtekintésének megszervezését,
- a vizsgázók által tett észrevételeket.

■ Mivel az elnök az érettségi vizsga teljes lebonyolítását felügyeli, így természetesen joga van az írásbeli vizsga látogatására is. Amennyiben erre a lehetőség adott, javasoljuk, hogy – az iskola igazgatójának értesítése mellett – éljen is ezzel a jogával. Így sok olyan probléma megelőzhető, amelynek orvoslása a vizsga későbbi szakaszában már nehézségekbe ütközik illetve nem lehetséges.

Javasoljuk, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet a középszintű testnevelés gyakorlati vizsga megszervezésére. A középszintű testnevelés gyakorlati vizsga a vizsgabizottság elnökének előzetes írásbeli hozzájárulása esetén, a szóbeli vizsgákra vonatkozó szabályok betartása mellett, a középszintű szóbeli vizsgák időszakában vagy az írásbeli vizsgák időszaka után – az emelt szintű szóbeli vizsgák időszaka kivételével – a középszintű szóbeli vizsgák időszaka előtt is megszervezhető. R. 31. § (6)

5. A vizsga iratainak előzetes tanulmányozása

Az igazgató az írásbeli érettségi vizsga iratait legalább hét nappal a szóbeli vizsga kezdő napja előtt megküldi a vizsgabizottság elnökének. R. 26. § (3)

Az elnök az alábbi iratokat kapja meg:

- a vizsgázók által elkészített vizsgadolgozatok, a feladatlapokhoz tartozó javítási, értékelési útmutatókkal,
- az írásbeli vizsga folyamán felvett jegyzőkönyvek: írásbeli érettségi vizsga jegyzőkönyve, szabálytalanság elkövetéséről felvett jegyzőkönyv, rendkívüli eseményről felvett jegyzőkönyv,
- az írásbeli vizsgadolgozatok szaktanári értékelésére benyújtott vizsgázói észrevételek,
- a vizsgákra jelentkezőkről készített összesítő jelentés,
- a szaktanár által javasolt értékeléseket tartalmazó osztályozó ív,
- a szóbeli vizsga tételei,
- igazgatói határozatok.

Tekintettel arra, hogy a kétszintű vizsgarendszerben szinte minden vizsgatárgyból van írásbeli vizsga, különösen a vizsgadolgozatok nagy száma és terjedelme miatt a vizsga teljes iratanyagának az elnökhöz való eljuttatása és később annak az iskolába való visszazállítása nehézségekbe ütközhet. Az elnök kezdeményezheti, hogy a középiskola ne küldje el az összes vizsgadolgozatot. Ha lehetősége van rá, megteheti, hogy a helyszínen vizsgálja át azokat, vagy az általa kialakított rendszer szerint csak mintát kér a dolgozatokból.

Az elnöknek joga van ahhoz, hogy minden egyes vizsgadolgozatot megvizsgáljon, ám az előbb említett okok miatt ezt teljes körűen csak a legkritikább esetben képes megtenni. Ezért a mintán való vizsgálódást javasoljuk.

A vizsgabizottság elnöke az érettségi vizsga helyszínén az érettségi vizsga összes dokumentumába jogosult betekinteni. R. 26. § (4)

Összesítő jelentés (2. sz. melléklet)

A tanulók érettségi vizsgára jelentkezését a vizsgára bocsátás feltételeinek megléte alapján az igazgató fogadja el. Az elnöknek meg kell győződnie e feltételek meglétéről, ebből a szempontból is át kell néznie az iratokat. R. 15. §, 28. §

Ezen dokumentum alapján az elnök ellenőrizni tudja, hogy minden vizsgázó jelentkezett-e a kötelező vizsgatárgyakból, hányan kaptak mentességet, mennyi szóbeli vizsgára lehet számítani az adott vizsgacsoportnál.

■ Ha indokoltnak látja, minél hamarabb kérjen tájékoztatást az igazgatótól a felmerült problémákkal kapcsolatban, hogy az előzetes értekezleten már konkrét megoldási javaslatot tudjon tenni. Erre leginkább az előrehozott vizsgázóknál és a vendégvizsgázóknál lehet szükség.

A mentességek megadásának módjáról

Az érettségi vizsgán alkalmazható „mentesítések” szabályairól részletes tájékoztatást tartalmaz az 1. számú melléklet.

Ami a speciális könnyítéseket illeti, tanácsoljuk, hogy az elnök a vizsga kezdete előtt a sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal kapcsolatosan tájékozódjon a következőkről:

- a) Mi szerepel a vizsgázóra vonatkozó szakértői bizottsági szakvéleményben?
- b) Milyen információt tud adni az osztályfőnök, a szaktanár, az iskola vezetése a tanuló különleges igényeiről, eddigi beszámoltatási formáiról?
- c) A tanuló milyen segédeszközt, segédanyagot használt az eddigi tanulmányai során?
- d) Mennyi többletidőre van szüksége írási, olvasási, vagy más nehézség miatt?
- e) Szorul-e segítségre: a különböző mozgások (kísérlet, eszközök kézbe adása) területén?
- f) Szükséges-e számára a szóbeli vizsgákhoz kapcsolódó esetleges írásos anyagok nagyítása, adaptálása?
- g) Szükséges-e számára a feladatok szóban és írásban való egyidejű megadása?

Határozatok (3. sz. melléklet)

Az iskola igazgatójának a döntéseit mindig határozati formában kell meghoznia. Így határozatot hoz pl. a mentességek megadásáról, módjáról, esetleges elutasításáról. Az elnök győződjön meg a határozatok meglétéről, tartalmi és formai megfelelőségéről.

Jegyzőkönyvek (4-11. sz. melléklet)

Az írásbeli vizsga jegyzőkönyve (4. sz. melléklet) tartalmazza az ülésrendet, amelyen középszinten a vizsgázó nevét, anyja nevét és születési dátumát tüntethetik fel, valamint a feladatlapok kidolgozásának a kezdetét, a felügyelő tanárok beosztását és a vizsgázók esetleges távozásának ill. visszaérkezésének időpontjait kell jelölni. Az érettségi vizsgákhoz kapcsolódó adminisztráció sajátosságaiból fakadóan előfordulhat a dolgozat befejezése és a beadás időpontja között néhány perces eltérés. Természetesen mindez megjelenik az érettségi vizsgákhoz kapcsolódó adminisztrációban is.

A szabálytalanságokról felvett jegyzőkönyvnek (5. sz. melléklet) tartalmaznia kell az időpontot, az eset leírását, a vizsgázó és a felügyelő tanár nyilatkozatát, továbbá minden olyan esemény leírását, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet aláírják: a felügyelő tanár, az igazgató vagy helyettese – aki felvette a jegyzőkönyvet – és a vizsgázó. A vizsgázó külön véleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti. Az elnök, még az előzetes értekezlet előtt alaposan tájékozódjon, hogy megalapozott döntési javaslatot tudjon a vizsgabizottságnak előterjeszteni.

■ A tanulónak jogában áll a dolgozatát a szabálytalanság észlelése után is folytatnia. Az elnök ellenőrizze, hogy ezt a jogot az iskola biztosította-e.

Az írásbeli vizsgadolgozat

Az írásbeli dolgozatok nagy száma és terjedelme a dolgozatoknak az elnökhöz való eljuttatását és az iskolába való visszajuttatását nagyon megnehezíti.

Lehetőségként ajánljuk, hogy az elnök egyeztessen az iskolával, mely napokon kívánja a dolgozatokat megtekinteni. A vizsgázók nagy száma és a vizsgadolgozatok terjedelme miatt nem várható el az elnöktől valamennyi írásbeli munka tüzetes áttekintése.

■ Javasoljuk, hogy az elnök vizsgatárgyanként szűrőpróbaszerűen válasszon ki dolgozatokat, és vizsgálja meg, valóban a javítási, értékelési útmutató alapján történt-e a javítás és a pontozás. Amennyiben azt tapasztalja, hogy a javító szaktanár nem a javítási, értékelési útmutató szerint végezte a dolgozatok javítását (pl. többletpontokat adott, vagy részpontszámokat, ahol nem lehetett volna), akkor az igazgató útján haladéktalanul hívja fel a javító szaktanárt az érintett vizsgadolgozatoknak a javítási, értékelési útmutató szerinti újbóli javítására. R. 26. § (5) A vizsgabizottság elnöke a vizsgabizottság előzetes értekezletén is kezdeményezheti a szaktanári értékelés megváltoztatását, ha javítatlan hibát, téves javítást talált, vagy a szaktanár eltért a javítás, értékelési útmutatótól. Az értékelés megváltoztatásáról a vizsgabizottság határozatot hoz. R. 27. § (4)

■ Ha a tanuló felmentést kapott a helyesírás értékelése alól, különös figyelemmel kell eljárni a javítás és az adminisztráció során. Az OH által tett speciális értékelés-módszertani javaslatok, ajánlások az adott vizsgatárgy értékelési módszertanához igazodnak, így természetes módon lényegesen eltérnek egymástól. Mivel az egyes vizsgatárgyak értékelési módszertana a helyesírás tekintetében közel sem egységes, a felmentés esetén történő speciális értékelés sem lehet az.

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet szerint az írásbeli vizsgadolgozatok értékelése központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Ennek értelmében aszerint és oly mértékben célszerű a helyesírás értékelésére vonatkozó mentességet megadni, ahogy és amilyen mértékben a javítási-értékelési útmutató a helyesírást értékeli.

Ha a vizsgázót az igazgató mentesítette a helyesírás értékelése alól az írásbeli érettségi vizsgán az adott vizsgatárgyból, úgy a vizsgadolgozat javítása során a javasolt eljárás (amivel teljesül a szakértői véleményben javaslatként szereplő, illetve az igazgató által határozatba foglalt mentesség, és a vizsgázót nem éri hátrány) a következő:

Magyar nyelv és irodalom

Mindkét szinten:

- a javító tanár a javítási-értékelési útmutató alapján kijavítja a vizsgadolgozatot;
- annak érdekében, hogy követhető legyen, hogyan érvényesül a mentesség az írásbeli dolgozatban, mindegyik feladatban jelöli a helyesírási hibákat;
- a végső minősítésben eltekint az egész dolgozat helyesírásának (és a mentességtől függően: írásképének) értékelésétől, azaz a helyesírási hibapontok átváltásától vizsgapontokká (és a mentességtől függően: az íráskép pontozásától);
- az írásbeli vizsgarészre adható maximális pontszám ebben az esetben a megkapott mentességnek vagy mentességeknek megfelelően 8, illetve 10 ponttal csökkentendő, azaz 92, illetve 90 pont lesz, és az elért %-os eredményt is ehhez képest határozzák meg.

A vizsgadolgozatok eredményeinek érettségi szoftverben történő adminisztrációjára vonatkozóan részletes leírás található a program felhasználói útmutatójában.

Történelem

- a javító tanár a javítási-értékelési útmutató alapján kijavítja a vizsgadolgozatot;
- az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok esetén a történelem tételkészítő bizottság álláspontja szerint a kérdésekre adott válaszokat úgy kell értékelni, hogy a helyesírásért – amennyiben egyértelmű, hogy a pontatlan írás helyesírási, és nem szakmai hibának tekinthető – nem kell pontot levonni;
- a szöveges, kifejtendő feladatok értékelésénél a vizsgaleírás szerint „*A szöveges feladat megszerkesztettsége, nyelvhelyessége a »kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása« kritérium keretein belül kerül értékelésre*”;

Középszinten

- o a javítási-értékelési útmutató a következőképpen rendelkezik: „A szövegalkotás minőségére és a nyelvhelyességre a rövid (K2) és a hosszú esszénél (K3) is 0, 1 vagy 2 pont adható”;
- o a fentiek értelmében a szöveges, kifejtendő feladatok értékelésénél középszinten a javítási-értékelési útmutatóban a „*Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása*” kritériumnál a szöveges feladat megszerkesztettségét, nyelvhelyességét figyelmen kívül hagyva a rövid feladat

megszerezhető összpontszáma/vizsgapontja 2 ponttal csökken (17 helyett 15), a hosszú feladat megszerezhető összpontszáma/vizsgapontja 2 ponttal csökken (33 helyett 31);

- tehát az írásbeli vizsgarészen belül a II. Szöveges, kifejtendő feladatokra összesen 50 pont helyett 46 adható.

Emelt szinten

- a javítási-értékelési útmutató a következőképpen rendelkezik: „A szövegalkotás minőségére és a nyelvhelyességre a rövid (K2) és a hosszú, illetve a komplex esszénél (K3) is 0, 1 vagy 2 pont adható”;
- a fentiek értelmében a szöveges, kifejtendő feladatok értékelésénél emelt szinten a javítási-értékelési útmutatóban a „Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása” kritériumnál a szöveges feladat megszerkesztettségét, nyelvhelyességét figyelmen kívül hagyva a rövid feladat megszerezhető összpontszáma 2 ponttal csökken (20 helyett 18), így a megszerezhető vizsgapont 10 helyett 9, a hosszú feladat megszerezhető összpontszáma 2 ponttal csökken (36 helyett 34), így a megszerezhető vizsgapont 18 helyett 17, a komplex feladat megszerezhető összpontszáma 2 ponttal csökken (44 helyett 42), így a megszerezhető vizsgapont 22 helyett 21; tehát az írásbeli vizsgarészen belül a II. Szöveges, kifejtendő feladatokra összesen 50 pont helyett 47 adható.

A vizsgadolgozatok eredményeinek érettségi szoftverben történő adminisztrációjára vonatkozóan részletes leírás található a program felhasználói útmutatójában.

Élő idegen nyelv

Az idegen nyelvi írásbeli vizsgán csak a II. Nyelvhelyesség és a IV. Íráskészség füzeteknél kell a helyesírást figyelembe venni. Azonban ezeknél a feladatsoroknál is csak az egyik rész szempont a többi mellett a helyesírás, pontozása a nyelvhelyességi illetve a nyelvtani értékeléshez kapcsolódik.

Mindkét szinten:

- a javító tanár a javítási-értékelési útmutató alapján kijavítja a vizsgadolgozatot;
- annak érdekében, hogy követhető legyen, hogyan érvényesül a mentesség az írásbeli dolgozatban, mindegyik feladatban a javító tanár jelöli a helyesírási hibákat;
- amennyiben egyértelmű, hogy a pontatlan írás helyesírási, és nem szakmai hibának tekinthető –ezeket a hibákat a javító tanár az értékelésnél (pontozásnál) a *Nyelvhelyesség* és az *Íráskészség* füzetben sem veszi figyelembe;
- abban az esetben, amikor a hiba nem tekinthető egyszerű helyesírási hibának, a válasz nem fogadható el;
- a vizsgadolgozatra adható maximális pontszám nem változik.

A vizsgadolgozatok eredményeinek érettségi szoftverben történő adminisztrációjára vonatkozóan részletes leírás található a program felhasználói útmutatójában.

Az egyéb mentességeket az értékelési eljárásoknak megfelelően kell kezelni.

■ Amennyiben a vizsgabizottság elnöke a jogszabályban foglaltaktól, vagy a központi javítási, értékelési útmutatóktól eltérést észlel vagy javítatlan hibát, téves javítást talál a középszintű vizsgadolgozatokban, az igazgató útján haladéktalanul felhívja a javító szaktanárt az érintett vizsgadolgozatoknak a javítási, értékelési útmutató szerinti újbóli javítására. R. 26. § (5) A vizsgabizottság elnöke az előzetes értekezleten kezdeményezi a szaktanári értékelés megváltoztatását, ha javítatlan hibát, téves javítást talált, vagy a szaktanár eltért a javítási, értékelési útmutatótól. Az értékelés megváltoztatásáról a vizsgabizottság határozatot hoz. R. 27. § (4)

■ Ha a tanuló észrevételt tett írásbeli dolgozatának javítására, azt az igazgatónak egy másik szaktanárral a javítási-értékelési útmutató alapján felül kell vizsgáltatnia. Az igazgató gondoskodik arról, hogy az előzetes értekezleten helyettes szaktanár álljon rendelkezésre az észrevételben foglaltak elbírálására. Az észrevétel elbírálásában nem vehet részt az a szaktanár, aki a megoldást értékelte. Az észrevétel kivizsgálásával kapcsolatosan részletes jegyzőkönyvet kell felvenni, és a döntést indokolással ellátott határozatba kell foglalni. R. 27. § (3)

A vizsgálat a dolgozatnak csak arra a részletére terjedhet ki, amelynek javítására a vizsgázó észrevételt tett. Ha az elnök a vizsgadolgozatok előzetes tanulmányozása során úgy látja, hogy a probléma megoldásához szakmai segítséget kell igénybe vennie, ki kell zárni annak a lehetőségét, hogy a véleményezésre átadott

dokumentumok alapján a külső szakember számára a dolgozatíró személye azonosítható legyen (ez megoldható pl. a problematikus rész kimásolásával).

■ Ha a vizsgadolgozatokon és a pizskozatlapokon az üresen maradt helyek nincsenek a vizsgázó által áthúzva, az elnök erre a hiányosságra hívja fel a vizsgaszervezők figyelmét, továbbá dokumentálja ezt a jegyzőkönyvben.

■ A borítékba a pizskozatlapokat is bele kellett helyezni a dolgozattal együtt. A borítékba behelyezett pótlapok, azaz a tisztázati és pizskozati lapok számát a vizsgadolgozat címlapján kell rögzíteni, amennyiben az elnök ezzel kapcsolatos hiányosságot észlel, hívja fel a figyelmet a mulasztásra és dokumentálja a jegyzőkönyvben.

Fontos tudnivaló, hogy ha a vizsgázó neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedéllyel távozik, az igazgató hozzájárulásával, az adott tárgy(ak)ból az adott vizsgaidőszakban pótló vizsgát tehet. Az engedélyben meg kell jelölni a hiányzó vizsgarész pótlásának formáját. Ha nincs lehetőség az adott vizsgaidőszakban az írásbeli vizsga letételére, engedélyezhető az írásbeli vizsgarész szóbeli vizsgarésszel történő pótlása. A vizsgázó kérésére az írásbeli vizsgakérdésekre a vizsga megszakításáig adott válaszokat értékelni kell. Ha az adott vizsgatárgyban nincs szóbeli vizsgarész, az igazgató az OH, valamint a kormányhivatal egyidejű és azonnali értesítése mellett engedélyezheti, hogy a vizsgázó az adott vizsgatárgy helyett másik vizsgatárgyat válasszon. (Ez utóbbi szabály csak azon vizsgatárgyak esetében alkalmazható, amelyek vizsgaleírásában nem szerepel szóbeli vizsga, tehát pl. a matematika vagy a digitális kultúra középszintű vizsga esetében nem alkalmazható.) Amennyiben a vizsgázó új vizsgatárgyat választ, ám annak írásbeli vizsgája már lezajlott, az írásbeli vizsgát szóbeli vizsgával pótolhatja. R. 24. § (1), (4)

Amennyiben a vizsgázó az írásbeli jellegű gyakorlati vizsgarészt (pl. informatika, digitális kultúra vizsgatárgy esetén) szóbeli vizsgarésszel pótolja, a törzslapján, az érettségi bizonyítványában, tanúsítványában ezt a tényt – záradék formájában – fel kell tüntetni.

Ha a vizsgázó neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, az adott tárgy(ak)ból javítóvizsgát tehet, de természetesen csak egy másik vizsgaidőszakban.

Gyakorlati vizsgarész

Ha a vizsgázó egy vizsgatárgy gyakorlati vizsgarészének teljesítésére – neki fel nem róható okból – képtelenné válik, az igazgató engedélyével (az OH, valamint a kormányhivatal egyidejű és azonnali értesítése mellett) az adott vizsgatárgy helyett egy másik vizsgatárgyat választhat, vagy a gyakorlati vizsgarészt szóbeli vizsgarésszel pótolhatja. Amennyiben a vizsgázó új vizsgatárgyat választ, ám annak írásbeli vizsgája már lezajlott, az írásbeli vizsgát szóbeli vizsgával pótolhatja. Ebben az esetben a vizsgát a R. 37. § (3) bekezdése szerint kell megszervezni és minősíteni. Amennyiben a vizsgázó a gyakorlati vizsgarészt (pl. informatika, digitális kultúra, testnevelés vizsgatárgy esetén) szóbeli vizsgarésszel pótolja, a törzslapján, az érettségi bizonyítványában, tanúsítványában ezt a tényt – záradék formájában – fel kell tüntetni.

Osztályozó ív (12. sz. melléklet)

Az osztályozó ívet vizsgabizottságonként legalább három példányban kell az érettségi szoftverből kinyomtatni.

A kétszintű vizsgarendszerben a vizsgatárgyak értékelési szabályai egymástól eltérnek, az osztályozó ív tartalma és formája tehát az adott vizsgázó vizsgatárgyaitól függ. Minden vizsgatárgynak a részletes követelményekben foglaltaknak megfelelő egyéni „vizsgaprofilja” van. Csak ennek megfelelően lehet és kell az értékelés során keletkezett részpontszámokat az osztályozó ívben rögzíteni.

■ Javasolt eljárás: A jegyző által korábban már rögzített írásbeli vizsgaeredményeket tartalmazó osztályozó íveket nyomtassák ki, és a vizsga során ebbe jegyezzék be (kézzel) az értékelés eredményeit. A vizsganap végeztével az elnök az egyik példányon adja át az aznapi vizsgák végleges értékelését. A jegyző az értékelést rögzítse az érettségi szoftverből. A szoftver a részpontszámokból automatikusan kiszámítja a vizsga százalékos minősítését és érdemjegyét. A kézzel kitöltött és az érettségi szoftverből kinyomtatott osztályozó ívek összeolvasása után az osztályozó ív külívét lássák el a szükséges aláírásokkal.

Szóbeli vizsgatételek (13. sz. melléklet)

A szóbeli tételsorokat a szaktanárnak a részletes vizsgakövetelmények alapján, a vizsgaleírás szerint kell elkészítenie. A részletes vizsgakövetelmények és a vizsgaleírások vizsgatárgyak szerinti bontásban megtalálhatók a www.oktatas.hu honlapon a [Köznevelés\Érettségi\Az érettségi vizsgatárgyak vizsgakövetelményei](#) menüpontban.

Az elnöknek – hasonlóan az írásbeli vizsgadolgozatokhoz – a jóváhagyás előtt jogában áll minden egyes szóbeli tétel ellenőrzése. Az igazgató által megküldött tételsorokat a vizsgabizottság elnöke aláírásával jóváhagyja, megőrzi, és a vizsgabizottság előzetes értekezletén átadja a kérdező tanárnak. Ha a vizsgabizottság elnöke úgy ítéli meg, hogy a középszintű szóbeli tételsor eltér a vizsgatárgy részletes követelményeitől, az igazgató útján azonnal felhívja a kérdező tanárt az érintett szóbeli tételeknek a vizsgakövetelmények szerinti átdolgozására. 31. § (2)

A leggyakoribb vizsgatárgyak közül a matematika, a magyar nyelv és irodalom, a történelem, az élő idegen nyelv, a biológia, a földrajz és az informatika középszintű vizsgaleírásaiból ezen tájékoztató tartalmaz (13. sz. melléklet) egy szűkebb kivonatot, amely segítséget nyújthat a tételek átnézéséhez.

■ A vizsgatárgy vizsgaleírása tartalmazza a szóbeli tételek számára és a korábbi vizsgaidőszakban felhasznált szóbeli tételsor frissítésére vonatkozó előírásokat. Amennyiben valamely szóbeli tételsor az előző évben nem került felhasználásra (mert pl. nem volt egyetlen olyan vizsgázó sem, aki szóbeli vizsgát tett volna az adott vizsgatárgyból), úgy az adott tételsorra nem vonatkozik a frissítési szabály.

A jogszabály nem tiltja, hogy – amennyiben ez szakmailag lehetséges – közös szóbeli tételsor készüljön a különböző a vizsgakövetelmények szerint vizsgázóknak.

VIII. A vizsgabizottság

1. A vizsgabizottság tagjai, értekezleteinek résztvevői

A vizsgabizottság tagjai az elnök és a vizsgáztató tanárok. R. 13. § (3)

Az iskola igazgatója nem tagja a vizsgabizottságnak, azonban elláthat vizsgáztató tanári feladatot, melyhez megbízását az iskola fenntartója adja; ebben az esetben igazgatói feladatait az adott vizsgabizottság tekintetében másra kell átruházni. R. 13. § (7), 16. § (4)

Nem tagja a vizsgabizottságnak a jegyző sem. Ha a jegyzői feladatot valamelyik vizsgáztató tanár látja el, akkor ő – vizsgáztató tanári minőségében – tagja a vizsgabizottságnak. A vizsgabizottság értekezletein az elnök és a tagok vesznek részt, de jelen van az igazgató és a jegyző is. A vizsgabizottság munkájában tanácskozási joggal részt vehet a fenntartó, az iskolai szülői szervezet és a diákönkormányzat képviselője, illetve – amennyiben az iskolában nemzetiségi oktatás folyik – az illetékes nemzetiségi önkormányzat képviselője. A nyilvánosság esetükben nem korlátozható. R. 17. § (1), (3)

■ A jegyzői feladatot a középiskolában a nevelőtestület bármely tagja, a gazdasági vezető, az iskolatitkár vagy az iskola bármely, legalább középfokú végzettséggel rendelkező alkalmazottja elláthatja. Jegyzői feladatokkal vizsgáztató tanár is megbízható.

A törvényesség fontos eleme, hogy az elnököt, a vizsgabizottság többi tagját, jegyzőjét, az igazgatót és a vizsgabizottság munkájában közreműködőket a vizsgabizottság döntéseinek meghozatalát illetően titoktartás kötelezi. R. 13 § (9), 17. § (4)

2. Az előzetes értekezlet

A szóbeli vizsga előtt, legkésőbb a szóbeli vizsga napján a vizsgabizottság értekezletet tart, melyen megállapítja az írásbeli vizsgakérdésekre adott válaszok minősítését, a szóbeli vizsga időbeosztását, a vizsgázók és a vizsgatárgyak sorrendjét, a szóbeli vizsga feltételeinek a meglétét, az eredményhirdetés időpontját, dönt a beadott kérelmekről.

■ Az elnök az előzetes információk alapján képet alkothat az előzetes értekezlet konkrét feladatairól és várható időtartamáról. Javasoljuk, hogy az elnök, amennyiben több döntésre váró feladata van a vizsgabizottságnak,

az előzetes értekezlet összehívását ne a szóbeli vizsga első napjára, hanem korábbi időpontra kérje. Ennek megszervezésében az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani.

Az előzetes értekezlet feladatai

a) A vizsgára bocsátás jogszerűségének az ellenőrzése

Az elnök szükség szerint ellenőrzi az érettségi vizsgára bocsátás jogszerűségét. Abban az esetben, ha a rendelkezésre álló iratok alapján valószínűsíthető, hogy a vizsgára bocsátás előfeltételei nem álltak fenn, vagy az írásbeli vizsga lebonyolítása során jogszabálysértés történt, és az igazgató, valamint a vizsgázó meghallgatásával sem tisztázható egyértelműen a vizsgára bocsátás jogszerűsége, a jogszabálysértés ténye, úgy a vizsgabizottság elnöke a tájékoztató értekezleten közli a vizsgázóval, hogy a vizsgáját folytathatja, de amennyiben később bebizonyosodik, hogy a vizsgára bocsátás előfeltételei nem álltak fenn, vagy a vizsga lebonyolítása során jogszabálysértés történt, a miniszter az érettségi vizsgáját megsemmisítheti. A tájékoztatás megtörténtét a részletes jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

Ha a vizsgabizottság megállapítja, hogy a vizsgára bocsátás előfeltételei valamely vizsgatárgyból nem álltak fenn, vagy a vizsga lebonyolítása során jogszabálysértés történt, és a jogszerű állapot helyreállítása nem lehetséges, megsemmisíti az adott vizsgatárgyból addig elért eredményt, és az adott vizsgatárgy vizsgáját határozattal törli. R. 28. § (1), (2) A tájékoztatás tényét részletes jegyzőkönyvben (7. sz. melléklet) rögzíteni kell.

Amennyiben a vizsgázó rendes érettségi vizsgára jelentkezett, de a vizsgabizottság megállapítja, hogy a vizsgára bocsátás feltételei valamelyik vizsgatárgyból nem álltak fenn, az előzőekben leírt eljárás után a vizsgázó kérésére a többi vizsgatárgy esetén a rendes vizsgatípust előrehozottra változtatja.

A változások érettségi szoftverben történő átvezetését az érettségi szoftver felhasználói útmutatójában leírtak szerint kell kérelmezni.

■ Ha a vizsgabizottság nem ért egyet az elnök javaslatával, az elnök – az iratok megküldésével – a kormányhivatal, ha a vizsgabizottságot a kormányhivatal működteti, az OH intézkedését kezdeményezheti. Az eljárásról részletes jegyzőkönyvet készítenek, melynek tartalmaznia kell az eljárás indokát, az alapjául szolgáló tényeket, az elhangzott nyilatkozatokat. Aláírja az elnök, a jegyző és minden olyan személy, akit az ügyben meghallgattak.

b) A vizsgabizottsághoz benyújtott kérelmek elbírálása

Abban az esetben, ha a tanuló a 2007/2008-as tanévben vagy azt megelőzően – a közlönyben meghatározott – országos tanulmányi versenyen (OKTV, SZÉTV) döntőbe jutott, kérheti versenyeredményének a beszámítását. Fontos, hogy a 2008/2009-es tanévben vagy azt követően szervezett országos tanulmányi versenyeken elért eredményt már nem lehet „átváltani” érettségi vizsgaeredményre. R. 60/B. § (3)

c) A tantárgyi bizottságok értékelésének elfogadása

A vizsgabizottság az előzetes értekezleten tudomásul veszi a kormányhivatal által megküldött – az egyéni osztályozó íveken feltüntetett – értékelést, és a jegyző rávezeti azt az osztályozó ívre. R. 40/A. §

d) Az írásbeli dolgozat javításának az észrevételezése

Javasoljuk, hogy az elnök röviden foglalja össze az írásbeli vizsgadolgozatok vizsgálata során szerzett tapasztalatait.

Amennyiben a vizsgabizottság elnöke a jogszabályban foglaltaktól, vagy a központi javítási, értékelési útmutatóktól eltérést észlel vagy javítatlan hibát, téves javítást talál a középszintű vizsgadolgozatokban, az igazgató útján haladéktalanul felhívja a javító szaktanárt az érintett vizsgadolgozatoknak a javítási, értékelési útmutató szerinti újbóli javítására. R. 26. § (5) A vizsgabizottság elnöke az előzetes értekezleten kezdeményezi a szaktanári értékelés megváltoztatását, ha javítatlan hibát, téves javítást talált, vagy a szaktanár eltért a javítási, értékelési útmutatótól. Az értékelés megváltoztatásáról a vizsgabizottság határozatot hoz. R. 27. § (4) Amennyiben az írásbelire vonatkozóan a vizsgázó észrevételt nyújtott be, az előzetes értekezleten az igazgató által kijelölt helyettes szaktanár elbírálja az észrevételben foglaltakat. Az észrevétel kivizsgálásával kapcsolatosan részletes jegyzőkönyvet kell felvenni, a vizsgabizottság döntését indokolással ellátott határozatba kell foglalni. R. 27. § (3)

A vizsgálat a dolgozatnak csak arra a részletére terjedhet ki, amelynek javítására a vizsgázó észrevételt tett.

■ Az észrevétel elbírálásában nem vehet részt a dolgozatot elsőként javító szaktanár. R. 27. § (3)

▲ *Emelt szintű írásbeli vizsgadolgozat javítására benyújtott észrevétel esetén a kivizsgálás a kormányhivatal feladata. A kormányhivatal az észrevétellel érintett feladatot egy olyan szaktanárral, aki a dolgozat értékelésében eddig nem vett részt a javítási, értékelési útmutató alapján újraértékelteti. A szaktanár megállapítja az általa javasolt pontszámot, amely a korábbiakban megállapított pontszámtól pozitív és negatív irányban is eltérhet. Ezt követően a szaktanár értékelésének eredményét a kormányhivatal megküldi a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatójának, aki továbbítja azt a vizsgabizottság elnökének. A vizsgabizottság az előzetes értekezleten tudomásul veszi a kormányhivatal által megküldött szaktanári értékelést, és azt rávezeti az osztályozó ívre. A tájékoztató értekezleten a vizsgázókat tájékoztatni kell a szaktanári értékelésről. R. 30. § (3) A vizsgaszabályzat emelt szintű vizsgákra vonatkozó külön szabályozása szerint tehát a vizsgabizottság az emelt szintű vizsgadolgozat szaktanári értékeléséről nem hoz határozatot.*

e) Az írásbeli vizsga során történt szabálytalanságok kezelése

A vizsgabizottság az előzetes értekezleten – az ügy kivizsgálása után – a felvett jegyzőkönyv alapján dönt az írásbeli vizsgával kapcsolatos szabálytalanságról. Indokolt esetben meghallgatja a vizsgázót, a felügyelő tanárt, a javító szaktanárt, esetleg más vizsgázókat. A kivizsgálással kapcsolatban részletes jegyzőkönyvet kell készíteni (5. sz. melléklet). A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell minden olyan eseményt, tényt, amelyből megállapítható, hogy mi történt, továbbá az elhangzott nyilatkozatokat. A vizsgabizottság a cselekmény súlyosságának mérlegelésével az alábbi döntéseket hozhatja:

- A vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a teljesítményt.
- Adott vizsgatárgyból a vizsgázót javítóvizsgára utasítja. R. 29. §

▲ *Az emelt szintű írásbeli vizsgán feltárt szabálytalanság esetén a vizsgadolgozatot javító szaktanárnak javaslatot kell tennie a minősítésre arra az esetre, ha a vizsgabizottság a szabálytalanságot megállapítja, és arra az esetre, ha megállapítja, hogy nem történt szabálytalanság. Hasonló módon kell az értékelést elkészítenie, ha a javítás során következett szabálytalanság elkövetésére. Ha a vizsgabizottságnak ki kell vizsgálnia az írásbeli vizsgán elkövetett szabálytalanságot, a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatosan hozott döntésétől függően fogadja el a kormányhivatal által megküldött szaktanári értékelést. R. 30. § (4)*

f) Szóbeli tételsorok

Az igazgató által megküldött tételsorokat a vizsgabizottság elnöke aláírásával jóváhagyja, megőrzi, és a vizsgabizottság előzetes értekezletén átadja a kérdező tanárnak. Ha a vizsgabizottság elnöke úgy ítéli meg, hogy a középszintű szóbeli tételsor eltér a vizsgatárgy részletes követelményeitől, az igazgató útján azonnal felhívja a kérdező tanárt az érintett szóbeli tételeknek a vizsgakövetelmények szerinti átdolgozására.

R. 31. § (2)

A jogszabály nem tiltja, hogy – amennyiben ez szakmailag lehetséges – közös szóbeli tételsor készüljön a különböző a vizsgakövetelmények szerint vizsgázóknak

g) A szóbeli vizsga szervezésének előzetes ellenőrzése

Az igazgató gondoskodik arról, hogy az iskola pedagógiai programja, a vizsgatárgyak követelményei a vizsgabizottság rendelkezésére álljanak.

■ Javasoljuk, hogy a 100/1997. Korm. rendelet, valamint azon vizsgatárgyak a részletes vizsgakövetelményei és vizsgaleírásai, amelyekből a vizsgabizottság előtt vizsga folyik, mindig legyen kéznél.

Az elnöknek meg kell győződnie arról, hogy a szóbeli vizsgák értékelésére vonatkozó tájékoztatók, útmutatók rendelkezésre állnak-e. A vizsgaszabályzat középszinten nem írja elő a tételenkénti értékelési útmutatók elkészítését, de egyes vizsgatárgyak vizsgaleírása ettől eltérően is rendelkezhet (pl. biológia, történelem). Mindenképpen szükséges azonban olyan tájékoztató anyag, amelyből az adott vizsgatárgy értékelési szabályai az elnök számára is követhetően megjelennek (adott esetben ezt a szerepet a részletes követelmények megfelelő része is betöltheti).

Az elnöknek meg kell győződnie a szóbeli vizsga megkezdése előtt, hogy a vizsgaleírás által meghatározott segédeszközök a vizsgázók rendelkezésére állnak-e.

Az iskola a vizsgatárgyak különböző leírásait és értékelési rendszerét figyelembe véve javaslatot tesz a vizsgák sorrendjére. Amennyire lehetséges, ez a későbbiek során ne változzon. Ugyanakkor a sorrendiséget befolyásolja a vizsgatárgyak különböző vizsgaleírása és a pontozásos értékelés is.

■ Befolyásolhatja a vizsgák sorrendjét, hogy az élő idegen nyelvi szóbeli vizsgán nincs felkészülési idő. A tétel kihúzása után a vizsga azonnal megkezdődik. (A latin nyelv nem tartozik ezen vizsgatárgyak közé, latin nyelv esetében a szóbeli vizsgán a felkészülési időt biztosítani kell.)

■ A vizsga helyszíne nem mindig ugyanabban a teremben van, ahol a vizsgabizottság általában vizsgáztat. Meg kell határozni, hogy pl. a kísérlet miatt szükséges szaktanteremhez köthető vizsgákat milyen módon akarja lebonyolítani a vizsgabizottság.

■ Meg kell határozni, hogy körülbelül mikor lesz az eredményhirdető értekezlet, hiszen ezt a vizsgázókkal közölni kell. Számolni kell azzal, hogy még a dokumentumok összeolvasására és ellenőrzésére, valamint a bizonyítványok és a tanúsítványok kitöltésére is legyen idő. Figyelembe kell venni, hogy a szóbeli vizsga – a tételek húzását is beleértve – nem kezdődhet 8 óra előtt, és 18 óráig be kell fejeződnie.

■ Középszinten egy napon legfeljebb 36-40 szóbeli felelet meghallgatására, értékelésére van lehetőség. A vizsgaszabályzat nem írja elő, hogy egy adott vizsgázó összes szóbeli vizsgáját ugyanarra a napra kell beosztani. Lehetséges tehát, hogy a vizsgázó különböző vizsgatárgyakból különböző vizsganapokon tegyen szóbeli vizsgát. A beosztáskor figyelembe kell venni a póttétel húzása lehetőségét is. Amennyiben az elnök nem látja biztosítottak, hogy a vizsgabizottság meghatározott működési ideje alatt a vizsgáztatást be tudják fejezni, akkor kezdeményezze az igazgatón keresztül ezen időtartam meghosszabbítását (a szóbeli vizsgák napjai számának növelését).

Az elnök tájékoztató, hogy a szülői szervezet, a diákönkormányzat és a fenntartó kívánja-e képviseltetni magát a vizsgán, valamint arról, hogy felmerült-e kérdés a vizsga nyilvánosságával kapcsolatban. A nyilvánosságot az elnök a vizsgázó kérelmére, illetve a vizsga biztonsága érdekében korlátozhatja, vagy – az érettségi vizsgaszervezés során javasolt egészségvédelmi intézkedésekre figyelemmel – akár teljesen ki is zárhatja (ez nem vonatkozik a vizsgabizottság munkájában résztvevőkre). Az indokolásnak szerepelnie kell a vizsga jegyzőkönyvében, és a vizsga helyszínén közzé kell tenni. R. 35. § (1)

Az elnök hívja fel a vizsgabizottság figyelmét arra, hogy a vizsgán a bizottság legalább három tagjának mindig jelen kell lennie. Az elnököt rövid távolléte idején az általa kijelölt valamelyik kérdező tanár helyettesíti. A vizsgát fel kell függeszteni, ha nem biztosítható a megfelelő számú vizsgabizottsági tag jelenléte. R. 33. § (3)

Az előzetes értekezletről jegyzőkönyv készül. (7. melléklet)

3. A tájékoztató értekezlet

A szóbeli vizsga előtt az elnök tájékoztató értekezletet tart (8. sz. melléklet), amelyen a vizsgabizottság és a vizsgázók vesznek részt. R. 33. § (2)

■ A tájékoztató értekezlet tárgyszerű funkciójának betöltése mellett is lehet ünnepélyes, az érettségi rangját tükröző esemény. Az elnök néhány bátorító, szorongást oldó mondata megalapozhatja a vizsga jó légkörét.

Az elnök ismerteti:

- 1) a középszintű írásbeli vizsgán elért eredményeket,
- 2) az emelt szintű vizsgák már véglegesített eredményeit,
- 3) a szóbeli vizsgával kapcsolatos tudnivalókat,
- 4) az érettségi vizsgát követő eredményhirdetés helyét és idejét,
- 5) a vizsgabeosztást, a csoportok szerinti vizsgaidőt,
- 6) a vizsgabizottság által hozott határozatokat (pl. a középszintű vizsgadolgozatok vizsgázói észrevételeivel kapcsolatban),
- 7) a vizsgabizottság döntései elleni jogorvoslat lehetőségét. A jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó részletes tájékoztató az 5.2. fejezetben olvasható.

4. A záróértekezlet

A szóbeli érettségi vizsga befejezése után, legkésőbb az azt követő munkanapon a vizsgabizottság záróértekezletet tart, amelyen megállapítja a vizsgázók szóbeli vizsgarészen nyújtott teljesítményének minősítését, valamint a teljes vizsga összesített minősítését. R. 42. §

A vizsgabizottság megtárgyalja a szóbeli vizsgán elkövetett szabálytalanságot.

Ha a vizsgázó egy adott vizsgatárgyból több vizsgaeredménnyel rendelkezik, az eredmények ismeretében írásban nyilatkozik arról, hogy melyik az az egy vizsgaeredmény, amelynek az érettségi bizonyítványába való bejegyzését kéri. Az érettségi bizonyítványban nem szereplő vizsgaeredményekről (az elégtelen eredményt kivéve) a vizsgabizottságot működtető intézmény tanúsítványt állít ki. R. 42. § (3)

A záróértekezletről jegyzőkönyvet (10. sz. melléklet) kell készíteni, amely tartalmazza az értekezlet helyét és idejét, a jelenlévő, ill. hiányzó bizottsági tagok, szaktanárok és kérdező tanárok nevét, a távolmaradás okát, a vizsgabizottság döntéseit rövid indokolással, az esetleges szavazások eredményét, azok nevét, akik javítóvizsgán megismételhetik vagy pótló vizsgán folytathatják az érettségi vizsgát (a vizsgatárgy, vizsgarész, vizsgaszint megnevezésével), illetve azokat, akiket a vizsgáról kizártak (a döntés okát), a vizsgabizottság elnökének rövid értékelését, a hozzászólásokat, a kisebbségi véleményeket.

A vizsgázó teljesítményének értékelésére a szaktanár tesz javaslatot, a minősítést a záróértekezleten a vizsgabizottság véglegesíti. Ha a vizsgabizottság tagjai a javasolt minősítéssel nem értenek egyet, az elnök hallgassa meg a bizottság azon tagjait, akik a vizsgázó feleleténél jelen voltak. A jogszabályok által szabályozott kérdésekben szavazás nem rendelhető el.

A vizsgázó teljesítményének értékelésekor a vizsgabizottság a teljesítmény százalékban történő kifejezésekor a számítást csak az egész szám megállapításáig végezheti el, tizedes jegy nem állapítható meg. Tehát a százalékos eredmény megállapításakor például 74,66 százalékos vizsgaeredmény nem fordulhat elő, a vizsgázó érettségi törzslapjára és bizonyítványába ez esetben 74 százalékos vizsgaeredmény kerül. R. 41. § (2)

Az elnök a záróértekezleten az egész vizsgát értékeli. Értékelése terjedjen ki az alábbiakra:

- az érettségi vizsga körülményei és közege,
- a vizsga folyamata: a vizsgáztatás és a feleletek, vizsgadolgozatok, projektmunkák formai és tartalmi színvonala (írásbeli és szóbeli vizsgák),
- a vizsgázók eredményei, érettsége,
- a tanárok, a diákok, a szülők, a diákönkormányzat, az illetékes kisebbségi önkormányzat és a fenntartó viszonya az érettségihez.

■ Megállapításainak összefoglalása után az elnök kéri a vizsgabizottság tagjainak a hozzászólását.

5. Az eredményhirdető értekezlet

5.1. A vizsgázók általános tájékoztatása az eredményekről

Az érettségi vizsga eredményét, a vizsgabizottság addig még nem ismertett döntéseit a vizsgázók és a vizsgabizottság tagjai jelenlétében az elnök az eredményhirdető értekezleten (11. sz. melléklet) ismerteti.

Az eredmény kihirdetése nyilvános.

■ Ez nem jelenti azt, hogy feltétlenül szükséges a minősítések teljes részletességgel történő felsorolása. Szokásos eljárás, hogy a kiemelkedően jó vizsgateljesítményt a bizottság dicséretben részesíti. A dicséretnek nem kerülnek be a vizsga okmányaiba, az eredmények kihirdetése alkalmával az elnök szóban közli azokat a vizsgázókkal.

- Az elnök röviden értékeli az érettségi vizsgát.
- Az elnök ismételtén a vizsgázók tudomására hozza a jogorvoslat lehetőségét.

■ Ha a vizsgázók az érettségi bizonyítványokat és a tanúsítványokat az eredményhirdetéskor kapják kézhez, fel kell hívni a figyelmüket arra, hogy adataikat ellenőrizzék. Amennyiben hibát jeleznek a bizonyítványban vagy tanúsítványban, a hibás dokumentum minden oldalára rá kell írni tintával, nyomtatott nagy betűkkel az „ELRONTOTT” kifejezést, és vastagon át kell húzni tintával. R. 50. § (4)

5.2.A vizsgázók részletes tájékoztatása a jogorvoslati lehetőségről

A vizsgázó (illetve kiskorú vizsgázó esetében a szülő, gondviselő) az érettségi vizsga vizsgabizottságának döntése ellen a döntést – azaz az érettségi vizsga eredményének kihirdetését – követő öt napon belül jogszabálysértésre hivatkozva fellebbezést nyújthat be a köznevelési feladatot ellátó hatósághoz (a továbbiakban: kormányhivatal), a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az OH-hoz. Az eredményhirdető értekezleten ismertetett vizsgabizottsági döntések ellen jogorvoslatra rendelkezésre álló időt az értekezletet követő első naptól kell számítani. R. 44. § (2) A fellebbezés benyújtására meghatározott határidő elmulasztása jogvesztő, a határidő elmulasztása miatt igazolási kérelemnek helye nincs. Nkt. 38. § (7), R. 59. §

A fellebbezésnek nincs formai követelménye, géppel vagy kézzel írt papíron is be lehet nyújtani, megfelelő indoklással ellátva. A fellebbezésnek röviden azokat az indokokat kell tartalmaznia, amelyek a jogszabálysértés tényét igazolják. A fellebbezésben új tényre csak abban az esetben lehet hivatkozni, ha az új tényről a vizsgázónak a vizsgabizottság döntésének meghozataláig nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

A fellebbezés nem illetékköteles.

A fellebbezést (emelt szintű vizsga esetében is) az érettségi jelentkezést fogadó intézmény igazgatójának kell benyújtani, de a területileg illetékes vármegyei, fővárosi kormányhivatalnak (a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az OH-nak) kell címezni. A fellebbezések esetében a kérelmezőnek a kormányhivatallal (vagy az OH-val) nincs közvetlen kapcsolata. A fellebbezést a kormányhivatal (a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az OH) három munkanapon belül bírálja el.

Az érettségi jelentkezést fogadó intézmény igazgatója a fellebbezést a döntéssel kapcsolatban rendelkezésre álló valamennyi irat másolatával együtt a benyújtás napján (ha ez nem lehetséges, a benyújtást követő első munkanapon) megküldi a kormányhivatalnak (a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az OH-nak). A kérelemhez csatolni kell a vizsgabizottság elnökének az ügyvel kapcsolatos nyilatkozatát is.

A kormányhivatal (a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az OH) a benyújtást követő három munkanapon belül meghozza a döntését, és a döntésről (a kézbesítéssel egyidejűleg) rövid úton (futár, telefax, telefon) értesíti az érettségi jelentkezést fogadó intézmény igazgatóját. Az érettségi jelentkezést fogadó intézmény igazgatója a döntésről haladéktalanul értesíti a vizsgázót és az érintett érettségi vizsga vizsgabizottságának elnökét. A kormányhivatal (a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az OH) a döntését – annak érdekében, hogy az esetleges bírósági felülvizsgálattól függetlenül végre lehessen hajtani – azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

Ha a vizsgázó, illetőleg szülője, gondviselője a fellebbezés ügyében hozott döntéssel nem ért egyet, jogszabálysértésre való hivatkozással a határozat közlésétől számított harminc napon belül a véglegessé vált hatósági határozattal szemben közigazgatási pert indíthat. A keresetlevelet a jogvita eldöntésére az érettségi jelentkezést fogadó intézmény, illetve kormányhivatal székhelye szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi bíróságnak kell címezni, de az érettségi jelentkezést fogadó intézmény igazgatójához kell benyújtani.

Fontos megjegyezni, hogy fellebbezést csak jogszabálysértésre hivatkozva lehet benyújtani. Ha a szóbeli vizsgán nem történt jogszabálysértés, a szóbeli vizsga eredményét felülvizsgálni nem lehet. A szóbeli vizsgán a tantárgyi bizottság, vagy a vizsgabizottság által megállapított pontszámot a vizsgázónak el kell fogadnia. A Kúria elvi jelentőségű Kfv. II.39.055/12/9. számú döntése alapján nem gyakorolhatja a bíróság megváltoztató jogkörét akkor, amikor a vizsgázó magát a vizsgáztató mérlegelése során hozott döntését kifogásolja, hiszen azt kellő szakmai tudás és a szóbeli vizsga szakmai minőségének megfelelő kontrollja hiányában nem

bíráhatja felül. A törvényben és a vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően folytatott vizsga alapján megállapított szóbeli eredmény megváltoztatására nincs jogszabályi lehetőség.

Az elnök a hivatalos közlések után a vizsga jelentőségét méltató szavakkal búcsúztassa el a vizsgázókat.

5.3. Az eredmények elküldése a Központi Érettségi Bizonyítvány, Tanúsítvány és Törzslapkirovat Nyilvántartásba

Az R. 50. § (7) bekezdése szerint kiadott érettségi bizonyítványokról, tanúsítványokról és törzslapkirovatokról a vizsgabizottság jegyzője jelentést készít, amelyet – az érettségi vizsga eredményének kihirdetését követő öt munkanapon belül – elektronikus úton és nyomtatott formában hitelesítve, vagy elektronikus úton és elektronikusan hitelesítve megküld az OH-nak.

Az adott vizsgabizottság működése során keletkezett vizsgaeredményeket az érettségi szoftverből át kell küldeni a Központi Érettségi Bizonyítvány, Tanúsítvány és Törzslapkirovat Nyilvántartásba (a továbbiakban: KÉNY). Az eredmények elektronikus megküldését követően az intézménynek be kell lépnie a KÉNY-be, és ki kell nyomtatnia az adott vizsgabizottságban keletkező eredményekre vonatkozó Jelentőlap az érettségi bizonyítványokról, tanúsítványokról és törzslapkirovatokról megnevezésű dokumentumot. A dokumentumot – az azon megjelölt címre – a megfelelő hitelesítés után postázni kell.

FONTOS! Hitelesítés hiányában a vizsgabizottságba beosztott érettségizők vizsgaeredményei nem kerülnek át a köznevelés információs rendszeréből a felsőoktatási felvételi eljárás informatikai rendszerébe, így a jelentkezőnek nem lesz felvételi pontszáma, ami mellett, hogy zavart okoz a felvételi eljárásban részt vevők körében, az érettségi bizonyítvány (tanúsítvány) dokumentumok tömeges és szükségtelen beküldését eredményezi.

IX. A szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga – beleértve a tételhúzást is – reggel nyolc óra előtt nem kezdhető meg és legfeljebb tizennyolc óráig tarthat.

A vizsgázónak legalább harminc perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén.

A nyilvánosságot a vizsgabizottság elnöke hivatalból vagy kérelemre korlátozhatja, illetve kizárhatja. Ki kell zárni a nyilvánosságot, ha azt a vizsgázó érdeke indokolja. A vizsgabizottság munkájában közreműködők nem zárhatók ki a szóbeli vizsgáról. A nyilvánosság kizárásával kapcsolatos döntést a vizsga jegyzőkönyvében meg kell indokolni és a vizsga helyszínén közzé kell tenni.

■ A vizsgabizottság asztalára ki kell készíteni:

- a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletet,
- azon vizsgatárgyak részletes követelményei és vizsgaleírásai, amelyekből a vizsgabizottság előtt vizsga folyik (vizsgatárgyakra bontva megtalálható [Az érettségi vizsgatárgyak vizsgakövetelményei](#) oldalon),
- jegyzőkönyvmintát a szabálytalanság dokumentálására,
- a tételeket, segédleteket.

A szóbeli vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottság elnöke a jegyzőnek és a kérdező tanárnak átadja a vizsgázókról kiállított osztályozó ív egy-egy példányát.

A szóbeli vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottság elnöke meggyőződik a vizsgázó személyazonosságáról.

R. 36. § (1)

Az elnök feladatai

A feleletek alatt

- Kövesse figyelemmel a tételhúzás rendjét, jegyezze fel a húzott tétel számát, ellenőrizze, hogy a vizsgázó hozzájutott-e a szükséges segédesszközökhöz.
- Jegyezze fel a felkészülés megkezdésének idejét, a felelet megkezdésének és befejezésének időpontját (óra, perc) is.

- Biztosítsa a vizsgázók felkészülésére – az idegen nyelv kivételével – az előírt 30 percet (a legutolsóként vizsgázó esetében is, illetve póttétel húzása esetére is). Amennyiben a vizsgázó számára az igazgató hosszabb felkészülési időt engedélyezett (R. 37. § (1) a)), a felkészülési időt ennek megfelelően kell biztosítani.
- Ügyeljen arra, hogy a felelet időtartama középszintű vizsga esetén 15 percnél ne legyen több. Amennyiben a vizsgázó számára az igazgató engedélyezte (R. 37. § (1) a)) a felelet időtartamának meghosszabbítását, az ennek megfelelő feleltetési időt biztosítani kell.
- A szabályokkal ellentétes az ún. párhuzamos vizsgáztatás, ezt az elnök sem engedheti meg.

A vizsgázót a kérdező tanár kérdezi. A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel. Ha az adott vizsgatárgy vizsgáztatási módszertana (pl. élő idegen nyelvek) másként nem rendelkezik, a vizsgabizottság tagjai kérdéseket akkor tehetnek fel, ha meggyőződtek, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy ha elakadt, illetve a tétel kifejtésében súlyosan tévedett. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha súlyosan tévedett, vagy ha a rendelkezésre álló idő letelt. R. 36. § (2), (4)

Ha a tanuló – mentesség kapcsán – a szóbeli vizsgát írásban teszi le, írásos feleletét a vizsgatétel kihúzása után külön vizsgahelyiségben, felügyelő tanár mellett, 30 perc alatt kell elkészítenie. A leírtakat a vizsgázó, vagy kérésére a kérdező tanár olvassa fel. R. 37. § (2)

Élő idegen nyelvek esetén a szóbeli vizsga során a vizsgázónak felkészülés nélkül kell reagálnia, ezért célszerű, ha a vizsgázó nem külön teremben, hanem a bizottság előtt dolgozik, mert így megvalósulhat a kommunikáció: a leírt feleleteket a jogszabálynak megfelelően a kérdező tanár felolvassa, majd reagálva rá továbbviszi a társalgást.

■ Ügyelnie kell, hogy a vizsgázó önálló feleletének kifejtése biztosított legyen.

■ A vizsgázónak az elnök engedélyt adhat, hogy két vizsgatárgy között – tehát mielőtt a következő vizsgatárgyból kihúzta volna a tételt – rövid időre elhagyja a termet.

■ Az élő idegen nyelvi vizsga esetében nincs felkészülési idő, így a tétel kihúzása után a felelet gyakorlatilag azonnal megkezdődik. R. 35. § (2-3) (A latin nyelv nem tartozik ezen vizsgatárgyak közé, latin nyelv esetében a szóbeli vizsgán a felkészülési időt biztosítani kell.)

■ Előfordulhat, hogy a kérdező tanár szükségét érzi, hogy a felelet értékelését a vizsga után közvetlenül egyeztesse a vizsgabizottsággal. Ekkor a felkészülő vizsgázókat felügyelet mellett hagyva a vizsgabizottság a vizsgatermen kívül néhány perc alatt megbeszélheti a kérdést.

Ha a vizsgázó írásbeli vagy gyakorlati vizsgarész helyett szóbeli vizsgát tesz, és a vizsga írásbeli vagy gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtetnie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legalább tíz perc pihenőidőt kell adni. A vizsgázó a pihenőidő alatt a vizsgatermet nem hagyhatja el. Ekkor a teljesítményét a szóbeli vizsgarésznek megfelelően kell minősíteni, vagyis mindkét tétel kifejtését a szóbeli tételek értékelési szabályai szerint kell értékelni, majd a két tételre adott pontszámok összegét a szóbeli vizsgán elérhető pontszám kétszeresének százalékában kell kifejezni. A vizsgázónak ebben az esetben mindkét szóbeli vizsgáján legalább tizenkettő százalékot kell teljesítenie ahhoz, hogy a vizsgatárgyból a teljesített százalékérték alapján legalább elégséges osztályzatot kaphasson. R. 41. § (2)

Középszinten a matematika vizsgatárgy csak írásbeli vizsgarészből áll, így a vizsgázónak az írásbeli vizsgarész helyett kell szóbeli vizsgát tennie, a második szóbeli vizsgának a középszintű matematika vizsgatárgy estében nincs értelme, hiszen alapesetben nincs szóbeli vizsga.

Középszinten a digitális kultúra vizsgatárgy csak gyakorlati vizsgarészből áll, így a vizsgázónak a gyakorlati vizsgarész helyett kell szóbeli vizsgát tennie, a második szóbeli vizsgának a középszintű digitális vizsgatárgy estében nincs értelme, hiszen alapesetben nincs szóbeli vizsga.

Póttétel húzása

Ha a vizsgázó a tétel kifejtésében teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el a szóbeli vizsgarészre adható összes pontszám tizenkettő százalékát, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. A póttétel húzása a szóbeli vizsga újrakezdését jelenti. (A póttételből a felelet valójában a szóbeli vizsgarész teljes megismétlését jelenti, azaz nem lehetséges csak egy altételből, vagy feladatból póttételt húzni akkor sem, ha ezek külön tétellapon szerepelnek, és egymástól függetlenül húzza ki a vizsgázó a szóbeli tétel elemeit, így nem lehet pl. külön irodalom vagy magyar nyelvi tételt húzatni magyar nyelv és irodalom vizsgatárgyból.) R. 36. §. (5)

Amennyiben a vizsgázó középszinten matematikából az írásbeli helyett, vagy digitális kultúrából a gyakorlati vizsga helyett tesz szóbeli vizsgát, akkor és csak akkor kell póttételt húznia, ha felelete kevesebb, mint 12%-ra sikerül. Amennyiben 25%-ot eléri a felelete, vizsgája sikeres. Ha a felelet értékelése 12-25% közé esik, akkor nem húzhat póttételt, mert – bár a szóbelit az írásbeli helyett tette – feleletét a szóbeli szabályoknak megfelelően kell értékelni.

■ Póttétel húzás esetén a póttétel sorszámát feltétlenül rögzíteni kell az osztályozó íven. Az osztályozó íven szereplő táblázatba ebben az esetben a bizottság által adott tényleges (nem felezett) pontszámokat kell beírni. A vizsgázó eredményeinek adminisztrálásakor, az adatrögzítés után a pontszám felezését és kerekítését – a 36. § (5) bekezdés alapján – az érettségi szoftver automatikusan végzi majd el.

■ Ha a vizsgázó a póttétel húzásától elzárkózik, ezt a tényt a szóbeli vizsga jegyzőkönyvben rögzíteni kell, és az osztályozó ívre az eredeti tételre adott – tizenkettő százalék alatti – minősítést kell beírni.

Szabálytalanság kezelése

A szóbeli vizsgán is előfordulhat szabálytalanság. Ha pl. a vizsgázó segítséget nyújt társának, vagy annak segítségét igénybe veszi, meg nem engedett eszközt használ, a vizsga rendjét zavarja, az elnök figyelmezteti. Befejezheti ugyan a szóbeli vizsgát, de ha a szabálytalanság elkövetését a vizsgabizottság megállapítja, a bizottság mérlegelhet, végső esetben az elért eredményt megsemmisítheti. R. 35. § (5), 39. §

A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni. Az igazgató a szóbeli vizsga szünetében vagy a befejezését követően haladéktalanul részletes jegyzőkönyvet készít a szabálytalanság elkövetéséről. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a meghallgatottak nyilatkozatát, minden olyan eseményt, körülményt, amely lehetővé teszi a kivizsgálást. A vizsgázó külön véleményét a jegyzőkönyvre rá kell vezetni.

▲ *Az emelt szintű szóbeli vizsgákon történt szabálytalanságot a jegyzőkönyvben a tantárgyi bizottság rögzíti. A döntést a dokumentum alapján a vizsgabizottság hozza. A vizsgabizottság döntése meghozatalához kikérheti a tantárgyi bizottság elnökének a véleményét (írásban vagy szóban).* R. 40/A. § (1) (f), (2)

Napi zárás

A nap folyamán elhangzott feleleteket a vizsgabizottság a vizsga befejeztével előzetesen minősíti. A javasolt értékelést az elnök által vezetett osztályozó ívre kell ráírni. R. 38. § (2)

■ Javasoljuk, hogy a szóbeli vizsga pontszámainak szoftverbe való bevitele a napi zárás után történjen meg. Ekkor még az elnök és a kérdező tanár tud konzultálni az elhangzottokról. A végleges minősítést a bizottság a záróértekezleten állapítja meg.

■ A szóbeli vizsga jegyzőkönyvét folyamatosan, a nap lényeges eseményeinek a rögzítésével kell vezetni. (9. sz. melléklet)

A vizsgázó távolmaradása a szóbeli vizsgáról

Ha a vizsgázó fel nem róható okból a szóbeli/szóbeli jellegű gyakorlati vizsgán nem jelenik meg, vagy a vizsga helyszínéről engedéllyel eltávozik, illetve a megkezdett vizsgát engedéllyel nem fejezi be, a szóbeli

vizsgát/szóbeli jellegű gyakorlati vizsgát – ha erre lehetőség van – az igazgató engedélyével az adott vizsganapon vagy az adott vizsgaidőszak másik vizsganapján megismételheti, illetve ha erre nincs mód, másik vizsgaidőszakban, pótló vizsgát tehet.

Ha a vizsgázó a szóbeli/szóbeli jellegű gyakorlati vizsgáról felróható okból távol marad, vagy a vizsga helyszínéről engedély nélkül eltávozik, illetve a megkezdett vizsgát engedély nélkül nem fejezi be, azokból a vizsgatárgyakból, amelyekből nem tett szóbeli/szóbeli jellegű gyakorlati vizsgát, másik vizsgaidőszakban javítóvizsgát tehet.

A vizsgázónak fel nem róható ok, minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

R. 40. §

Amennyiben tehát a vizsgázó nem jelent meg a szóbeli/szóbeli jellegű gyakorlati vizsgán, úgy a vizsgára vonatkozó kérelmével az érettségi jelentkezését fogadó intézmény vezetőjéhez kell fordulnia, a benyújtott igazolások alapján az intézmény vezetője dönt.

Az R. 11. § (3) bekezdése szerint pótló vizsgát, ha a vizsgaszervezés megoldható, a folyamatban lévő érettségi vizsga vizsgaidőszakában, vagy ha a vizsgaszabályzat másként nem rendelkezik, az azt követő másik vizsgaidőszakban, javítóvizsgát csak a folyamatban lévő érettségi vizsgát követő másik vizsgaidőszakban, a vizsgaszabályzat rendelkezései szerint lehet tenni. A jelentkező a vizsga szintjét a pótló- és javítóvizsgára történő jelentkezéskor megváltoztathatja.

A vizsgaszabályzat 41. § (8) bekezdése szerint pótló érettségi vizsga esetén az előzőleg sikeresen teljesített vizsgarészeket (pl. írásbeli vizsgarész) – amíg a vizsgakövetelmények az adott vizsgatárgyban nem változnak – nem kell megismételni. Amennyiben a vizsgázó a vizsga szintjének megváltoztatásáról dönt, úgy természetesen az előzőleg teljesített vizsgarészek eredményeit nem lehet figyelembe venni, így azok helyett is szóbeli vizsgát kell tennie. Amennyiben a vizsgázó a gyakorlati vizsgarész helyett tesz szóbeli vizsgát (pl. informatika, digitális kultúra, testnevelés), úgy azzal kell számolnia, hogy ezen vizsgaeredményeket kötelező záradékkal kell ellátni, a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 17. § (9) bekezdése szerint nem számítható érettségi pont az érettségi vizsgatárgy százalékos eredményéből, amennyiben a vizsgázó a gyakorlati vizsgarészt szóbeli vizsgarésszel pótolta.

X. A vizsga iratai

Az érettségi iratokat – ha a R. másként nem rendelkezik – két példányban kell elkészíteni. Minden iratot, amit az elnök aláír, a vizsgabizottság körbélyegzőjével kell ellátni.

Az érettségi legfontosabb iratai:

- a jegyzőkönyv, melyhez csatolni kell
- a határozat(ok)at,
- a törzslapokat,
- az osztályozó íveket,
- a kimutatást a vizsga eredményeiről,
- az egyéni osztályozó íveket.

Az érettségi vizsga értekezletei jegyzőkönyveinek, határozatainak egy-egy példányát – időbeli sorrendben – össze kell kapcsolni. A jegyzőkönyvhöz csatolni kell a törzslapokat, az osztályozó ívet, az egyéni osztályozó íveket és az érettségi vizsga eredményeiről összeállított kimutatást.

A vizsgabizottság üléseiről és értekezleteiről a jegyzőkönyvet az ülés, illetve az értekezlet napján, a záróértekezlet jegyzőkönyvét legfeljebb a záróértekezletet követő harmadik munkanap végéig el kell készíteni. A jegyzőkönyveket a vizsgabizottság tagjai, a vizsgabizottság jegyzője és az igazgató írja alá.

R. 46. § (2)

A jegyzőkönyv tartalmazza az érettségi vizsga lefolyásának minden jelentős eseményét. A jegyzőkönyv aláírása előtt az elnök ellenőrizze, hogy az valósághűen tartalmazza-e a vizsgán történeteket, az elnöki értékelést.

A törzslapra rá kell vezetni a vizsgabizottság határozatainak megfelelő záradékokat. R. 47. § A törzslapot két példányban kell az érettségi szoftverből kinyomtatni (14. és 15. sz. melléklet).

Az érettségi szoftver lezárását követően a törzslapot csak kézzel, jól olvashatóan, nyomtatott betűvel, nem fakuló tintával lehet kitölteni és javítani.

Az érettségi vizsga törzslapjának lapjait vizsgabizottságonként a borítóval együtt össze kell fűzni oly módon, hogy az egyes lapokat ne lehessen eltávolítani vagy kicserélni.

Azok részére, akik *vendégtanulóként* tettek érettségi vizsgát, illetve akiknek *pótló vizsgát* vagy *javítóvizsgát* kell tenniük, valamint akik *előrehozott vizsgát* tettek, vagy az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt szintemelő vizsgát tettek, az eredményhirdetéskor törzslapkivonatot kell adni. A törzslapkivonatot a törzslappal egyezően, az érettségi szoftver állítja elő. (16. sz. melléklet)

A jegyzőkönyvhöz csatolt határozatok azonosak a vizsgabizottság ülésein meghozott határozatokkal:

- az előzetes értekezleten a középszintű írásbeli dolgozatra benyújtott vizsgázói észrevétel kivizsgálásának jegyzőkönyve és a hozott döntés,
- a szabálytalansággal összefüggésben hozott döntés és indokolása,
- esetleges egyéb határozatok.

Az elnök által aláírandó iratok az alábbiak:

- jegyzőkönyvek,
- a vizsgán hozott határozatok,
- osztályozó ív (külív),
- törzslap külív,
- törzslap belívek,
- törzslapkivonatok,
- bizonyítványok, tanúsítványok.

Az érettségi bizonyítványban, tanúsítványban fel kell tüntetni a vizsgabizottságot működtető közoktatási intézmény OM azonosítóját, kivéve, ha a vizsgabizottságot a kormányhivatal működteti. Erről az igazgatónak az érettségi bizonyítvány, tanúsítvány aláírása előtt meg kell győződnie.

Fontos megjegyezni, hogy az érettségi szoftver által előállított törzslapon, törzslapkivonaton nem csak a vizsgabizottságot működtető intézmény neve, hanem az érettségi vizsgaszervező tagintézmény neve és címe is megjelenik. Az érettségizetető tagintézményekben természetesen működhetnek vizsgabizottságok, ez nem változtat azonban azon a tényen, hogy az adott tagintézmény nem önálló intézmény, ezért a bizonyítványba a vizsgabizottságot működtető intézmény (nem a tagintézmény) nevét, címét és OM azonosítóját kell beírni. A bizonyítvány keltezéséhez azt a települést kell beírni, ahol valójában a bizonyítvány kiállítása történt. A bizonyítványra annak a vizsgabizottságnak a pecsétje kerül, amely vizsgabizottság az eredményt megállapította. Az intézmény vezetője az aláírási jogát a tagintézmény vezetőjére – megfelelően dokumentált módon – átruházhatja, ez esetben utóbbi írhatja alá a bizonyítványokat, a jegyzőkönyveket és a törzslapokat.

Az igazgatónak fokozott figyelemmel kell ellenőrizni, hogy az előírt záradékokat az érettségi bizonyítványokra, ill. tanúsítványokra felveztették-e. Az üresen maradt rovatokat a bizonyítványban vízszintes vonallal ki kell húzni. Az érettségi bizonyítványban, tanúsítványban törölni, helyesbíteni vagy javítani nem szabad. Az elrontott bizonyítvány-nyomatvány minden oldalára, illetve az elrontott tanúsítvány-nyomatványra rá kell írni tintával, nyomtatott nagy betűkkel az „ELRONTOTT” kifejezést és vastagon át kell húzni tintával.

A vizsgaszabályzat szerint az érettségi bizonyítványnak tartalmaznia kell annak tényét, hogy az érettségi bizonyítvány a Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti 4. és az Európai Képesítési Keretrendszer szerinti 4. szintet tanúsít. Az intézményeknél lévő korábbi bizonyítvány nyomtatványok közül azok, amelyek az „Állandó záradékok” rész felett a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényre vonatkozó hivatkozást tartalmazzák felhasználhatóak, de mivel ezen nyomtatványok még nem tartalmazzák a fent említett szint meghatározást, így az érettségi bizonyítvány „Egyéb záradékok:” részébe kell bejegyezni a jogszabály által meghatározott kiegészítést az alábbi szöveggel: *Jelen érettségi bizonyítvány a Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti 4. és az Európai Képesítési Keretrendszer szerinti 4. szintet tanúsít.* A forgalomba kerülő új érettségi bizonyítvány nyomtatványokban már nyomtatott formában szerepel a fenti jogszabályi rendelkezés. Fontos megjegyezni, hogy a fenti bejegyzést kizárólag az érettségi bizonyítványba kell bejegyezni, az érettségi tanúsítványba nem. R. 45. § (2)

■ Az elnök csak a törzslapokkal egybeolvasott, az igazgató által aláírt, a vizsgabizottság körbélyegzőjével ellátott, teljesen kész bizonyítványt, tanúsítványt írjon alá.

■ Célszerű, ha aláírás előtt az elnök szűrőpróbaszerűen összehasonlítja néhány bizonyítványt a törzslappal.

A kiállított érettségi bizonyítványt, tanúsítványt legkésőbb a záróértekezletet követő első munkanapon át kell adni a vizsgázóknak. R. 50. § (1)

Abban az esetben, ha jogorvoslati eljárásban a kormányhivatal – a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén az OH – döntését a bíróság utóbb megváltoztatja, a bíróság döntésének megfelelő érettségi bizonyítványt, tanúsítványt, törzslapkivonatot – az eredeti érettségi bizonyítvány, tanúsítvány, törzslapkivonat bevonása és érvénytelenítése után, a Központi Érettségi Bizonyítvány, Tanúsítvány és Törzslapkivonat Nyilvántartás egyidejű tájékoztatásával – a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatója állítja ki, írja alá, és látja el a vizsgabizottságot működtető intézmény körbélyegzőjének lenyomatával.

XI. Mellékletek jegyzéke

1. számú melléklet: Tájékoztató a „mentesítések” szabályairól
2. számú melléklet: Összesítő jelentés
3. számú melléklet: A határozat kötelező formai és tartalmi elemei
4. számú melléklet: Írásbeli érettségi vizsga jegyzőkönyve
5. számú melléklet: Jegyzőkönyv a középszintű írásbeli vizsgán történt szabálytalanságról
6. számú melléklet: Jegyzőkönyv a középszintű írásbeli vizsgán történt rendkívüli eseményekről
7. számú melléklet: Az előzetes értekezlet jegyzőkönyve
8. számú melléklet: A tájékoztató értekezlet jegyzőkönyve
9. számú melléklet: A szóbeli érettségi vizsga jegyzőkönyve
10. számú melléklet: A záróértekezlet jegyzőkönyve
11. számú melléklet: Az eredményhirdető értekezlet jegyzőkönyve
12. számú melléklet: Osztályozó ív
13. számú melléklet: Vizsgatárgyi segédletek a kötelező vizsgatárgyak középszintű szóbeli vizsgáinak lebonyolításához
14. számú melléklet: Törzslap külív
15. számú melléklet: Törzslap belív
16. számú melléklet: Törzslapkivonat
17. számú melléklet: Záradékok
18. számú melléklet: A szakmai vizsgatárgy vizsgájának sikeres letételét követően az érettségi bizonyítványba kerülő FEOR számok és munkakörök listája
19. számú melléklet: Tájékoztató a különböző vizsgakövetelmények szerint készült írásbeli feladatlapokról

Tájékoztató az érettségi vizsgatárgyak estében alkalmazható „mentesítések” szabályairól

Az Nkt.¹ 4. § 25. pontjában meghatározottak szerint **sajátos nevelési igényű (a továbbiakban: SNI) gyermek, tanuló**: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Az Szkt.² 7. § 5. pontjában meghatározottak szerint **sajátos nevelési igényű** vagy fogyatékkal élő személy: az a tanuló, illetve képzésben részt vevő személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság vagy rehabilitációs hatóság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi – látási, hallási –, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral – súlyos tanulási, figyelem-, vagy magatartás-szabályozási zavarral – küzd.

Az Nkt. 4. § 3. pontjában és az Szkt. 7. § 1. pontjában meghatározottak szerinti **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (a továbbiakban: BTMN) gyermek, tanuló**: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek.

„A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.”³

Azt, hogy az adott vizsgázó sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd – függetlenül attól, hogy a tanuló milyen képzési rendszerben és milyen munkarendben tanul – **a pedagógiai szakszolgálat megfelelő szakértői bizottsága állapítja meg**. A pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottságainak működését, illetékességét EMMI rendelet tartalmazza.⁴

„Ha a gyermek, tanuló enyhe értelmi fogyatékos, illetve egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd, a szakértői véleményt az első hivatalból történő felülvizsgálat után addig a tanévig, amelyben a tanuló a tíz éves életkort betölti minden második, azt követően és egyéb fogyatékoság, valamint autizmus spektrum zavar esetében, illetve ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, addig a tanévig, amelyben a tanuló a tizenhatodik életévét betölti, minden harmadik tanévben hivatalból felül kell vizsgálni.”⁵ Ez azt jelenti, hogy a 16. életév betöltését megelőző vagy azt követő legutolsó szakértői vélemény már nem veszíti el érvényességét, azaz a 16 éves kori utolsó kötelező kontroll szakértői véleménye korlátozás nélkül használható, függetlenül attól, hogy van-e tanulói jogviszonya a jelentkezőnek, illetve attól, hogy milyen munkarendben (nappali, felnőttoktatás esti/felnőttoktatás levelező stb.) folytatja tanulmányait.

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 12. § (9) bekezdése szerint: **Ha a tanulói jogviszony megszűnése után következik be olyan állapot**, amely alapján az Nkt. 4. § 25. pontjában felsorolt sajátos nevelési igény megállapításának lenne helye, az e bekezdésben és a (6)-(7) bekezdésében foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a

¹ Nkt. – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

² Szkt. – a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény

³ Nkt. 47. § (1) bekezdés

⁴ A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet)

⁵ Az EMMI rendelet 22. § (3) bekezdés

fogyatékoság fennállását 2020. augusztus 31-ig szakorvos által kiállított igazolással lehetett bizonyítani.⁶ Amennyiben az Nkt. 4. § 25. pontjában meghatározott állapot fennállásáról szakorvos 2020. augusztus 31. előtt nem állított ki igazolást, úgy az állapot fennállását 2020. szeptember 1-jét követően már csak az ELTE Gyakorló Országos Pedagógiai Szakszolgálat állapíthatja meg.

A fentiek tehát azt jelentik, hogy a szakorvosi igazolás nem évül el, azaz az érettségi jelentkezések során a 2020. augusztus 31-ig kiállított szakorvosi vélemények továbbra is elfogadhatók.

Az Nkt. 56. § (1)-(2) bekezdése és az Szkt. 60. § (2) bekezdése szerint **a szakértői bizottság véleménye alapján a tanulót a „saját” középiskolájának az igazgatója mentesítheti az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.**

„(1) A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti

a) az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,

b) egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

(2) Az érettségi vizsgán az (1) bekezdés b) pont szerinti tantárgyak helyett a tanuló - a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat.”

A fentiek alapján amennyiben a vizsgázó mentesül egy kötelező érettségi vizsgatárgy vizsgája alól, úgy maga választhatja meg, hogy a kötelező vizsgatárgy helyett – az iskola pedagógiai programjában megnevezett választható érettségi vizsgatárgyak közül – mely vizsgatárgyból kíván érettségi vizsgát tenni. A választás tehát arra vonatkozik, hogy a vizsgázó döntheti el, hogy pl. matematika vizsgatárgy helyett – az intézmény pedagógiai programja szerint választható vizsgatárgyak közül – melyik másik vizsgatárgyból vizsgázik.

A vizsgázónak az érettségi bizonyítvány kiállításához a kötelező vizsgatárgyakból sikeres érettségi vizsgát kell tennie, vagy ha valamely kötelező vizsgatárgyból erre – szakértői bizottság véleménye alapján – nem képes, úgy a kötelező vizsgatárgy vizsgája helyett egy másik vizsgatárgyból kell sikeresen levizsgáznia.

Az iskola pedagógiai programja határozza meg azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározását, **hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát.**

Azaz elválnak azon vizsgatárgyak köre, amelyekből az intézmény a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést vállalja, és azon vizsgatárgyak köre, amelyekből ugyan az érettségi vizsgára történő felkészítést az intézmény nem vállalja, de meghatározott helyi tantervi követelmények teljesítése mellett lehetővé teszi a tanulók számára az érettségi vizsgára történő jelentkezést.

A fentiek alapján tehát, amennyiben a vizsgázót valamely kötelező vizsgatárgy vizsgája alól felmentették, úgy az iskola pedagógiai programjában meghatározott választható vizsgatárgyak közül döntheti el, hogy mely vizsgatárgyból tesz vizsgát.

Ahhoz, hogy a tanuló esetében ez a döntés meghozható legyen tehát a tanulói szakértői véleményében leírtakat, a helyi tanterv lehetőségeit (azaz, hogy mely vizsgatárgy választása van lehetőség az intézményben) **és a vizsgatárgyak egyedi sajátosságait is figyelembe kell venni.** Nem lehetséges olyan vizsgatárgy esetében pl. az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tesz mentesség engedélyezése, amely vizsgatárgy esetében nincs szóbeli vizsgarész (pl. középszinten: vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret).

A fentiek értelmében **a mentességek esetében a döntés joga és felelőssége az érettségi jelentkezést fogadó intézmény igazgatójáié,** tehát a mentességre vonatkozó kérelmet (emelt- és középszinten egyaránt) a szükséges igazolásokkal együtt az érettségi vizsgára történő jelentkezéskor kell benyújtani a jelentkezést fogadó intézményhez, és az intézmény igazgatója az érvényes szakvélemény alapján dönt arról, hogy milyen

⁶ A köznevelésért felelős minisztériumi szakmai tájékoztatása szerint pl.: „a diszkalkulia, a betegségek nemzetközi osztályozására szolgáló kódrendszerben a pszichés (lelki) fejlődés zavarai (F80-F89) közé tartozik (F81.2 Az aritmetikai készségek zavara -dyscalculia), az érettségi vizsgaszabályzatban jelzett szakorvos a gyermek- és ifjúsági pszichiátria, vagy a pszichiátria szakképzettséggel rendelkező szakorvos. Tekintve, hogy a jogszabály nem szűkíti a szakorvosok körét például az őket foglalkoztató munkáltató szempontjából, így valamennyi a gyermek- és ifjúsági pszichiátria, vagy a pszichiátria szakképzettséggel rendelkező szakorvos jogosult a fent jelzett igazolás kiállítására.”

mentességeket engedélyez a vizsgázónak. Az igazgató nem térhet el a szakértői bizottság javaslatától, mivel erre a jogszabályok nem adnak számára felhatalmazást. A szakértői vélemény a kelezése napjától érvényes. A döntést befolyásolnia kell annak is, hogy a tanulmányok során a diák teljesítményét milyen módszerekkel mérték, értékelték. Amennyiben a rendelkezésre álló szakértői vélemény alapján nem lehetséges pontosan meghatározni a tanuló számára adandó mentességeket, úgy a szakértői véleményt kiállító bizottsággal kell egyeztetni a lehetőségeket. A mentesítéssel kapcsolatban hozott döntést írásba kell foglalni, megjelölve a döntés indokait, a mérlegelés során figyelembe vett körülményeket, és a döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyeket és a vizsga letételének pontos módját, valamint tájékoztatást kell adni a jogorvoslati lehetőségekről is.

Az R. 12. § (1) bekezdése értelmében érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja. Amennyiben tehát a tanulót valamely vizsgatárgyból történő jelentkezéshez szükséges valamely tantárgyból/tantárgyrészből valamely évfolyamon felmentették az értékelés és minősítés alól a tanulmányai során, úgy ebből a tantárgyból a mentesség jelentheti az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését. Természetesen a vizsgatárgyból történő jelentkezéshez szükséges többi tantárgyból teljesítenie kell a meghatározott követelményeket. Ha a tanuló egy vagy több évfolyamon fel volt mentve az adott tantárgy/tantárgyrész tanulása alól, de a tanulmányai befejezését megelőzően ez a mentesség megszűnik, a felmentett évfolyamokból nem kell megszereznie az osztályzatokat, a felmentés az értékelési kötelezettség alól felmentést jelentett, ezért csak a „hátralévő” évfolyamokon kell megszereznie az előírt osztályzatokat.

A R. 6. § (7), a 20. § (7) és a 37. § (1) bekezdése határozza meg, hogy az érettségi vizsgán az érettségi jelentkezést fogadó intézmény igazgatója milyen „mentességeket” engedélyezhet.

6. § (7) Ha a vizsgázót – az Nkt. 56. § (1) bekezdése vagy a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 60. § (2) bekezdése alapján a kötelező és a kötelezően választandó érettségi vizsgatárgynak megfelelő tantárgyból középiskolában – mentesítették az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés, minősítés alól, akkor az adott tantárgy helyett a vizsgázó egy másik, általa választott vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát. A vizsgázó részére – a szakértői bizottság szakvéleménye alapján – kérelmére engedélyezni kell az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását, és biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt.

20. § (7) bekezdése alapján **az írásbeli vizsgán**

A 6. § (7) bekezdése szerint a vizsgázó kérelmére, az igazgató engedélye alapján

- a) a 19. § (1) bekezdésben meghatározott időt legfeljebb egy órával (60 perc) meg kell növelni,
- b) lehetővé kell tenni, hogy a szakértői bizottság szakvéleményében előírt, illetve az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt (pl. számítógép, írógép) használja,
- c) engedélyezni kell, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli beszámolót tegyen, vagy a szóbeli vizsgát írásban teljesítse,
- d) a tanuló a vizsgán mentesülhet az értékelés egy vagy több része alól, amennyiben a középiskolában a megfelelő tantárgyból nem mentesítették az értékelés, minősítés egésze alól.
- e) a látási fogyatékos, a mozgásszervi fogyatékos tanuló a nyomtatott nem enciklopédikus szótár helyett a szótár digitalizált, világháló-kapcsolattal nem rendelkező változatát is használhatja.
- f) biztosítani kell a fizikai vagy kommunikációs segítséget nyújtó segítő személy, illetve a jelnyelvi tolmács jelenlétét, azzal, hogy a segítő személy, a jelnyelvi tolmács a vizsga értékelésének alapjául szolgáló tevékenységet a vizsgázó helyett nem végezhet el.

37. § (1) bekezdése alapján a **szóbeli vizsgán**

A 6. § (7) bekezdése alapján a vizsgázó kérelmére, az igazgató engedélye alapján

- a) a 35. § (2) bekezdésben meghatározott időt legfeljebb húsz perccel, a 35. § (3) bekezdésében és a 40/A. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- b) engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsgát írásban tegye le,
- c) lehetővé kell tenni, hogy a vizsga közben a szakvéleményben előírt vagy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt (pl. számítógép) használja,

d) a tanuló a vizsgán mentesülhet az értékelés egy vagy több része alól, ha a középiskolában a megfelelő tantárgyból nem mentesítették az értékelés, minősítés egésze alól.

Ha a vizsgázó **szóbeli vizsgát írásban teszi le**, a vizsgatétel kihúzása után, külön helyiségben, felügyelő tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére középszintű vizsga esetén harminc percet, emelt szintű vizsga esetén negyven percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó, vagy a vizsgázó kérésére a kérdező tanár felolvassa. R. 37. § (2) Élő idegen nyelvek esetén a szóbeli vizsga során a vizsgázónak felkészülés nélkül kell reagálnia, ezért célszerű, ha a vizsgázó nem külön teremben, hanem a bizottság előtt dolgozik, mert így megvalósulhat a kommunikáció: a leírt feleleteket a jogszabálynak megfelelően a kérdező tanár felolvassa, majd reagálva rá továbbviszi a társalgást. (A latin nyelv nem tartozik ezen vizsgatárgyak közé, latin nyelv esetében a szóbeli vizsgán a felkészülési időt biztosítani kell.)

Ha a vizsgázónak a 6. § (7) bekezdése vagy az e rendelet 24. § (4) bekezdés b) pontja, illetve 31. § (5) bekezdései alapján engedélyezték, hogy **az írásbeli vagy a gyakorlati vizsgarész helyett szóbeli vizsgát tegyen**, és a vizsga írásbeli vagy gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legalább tíz perc pihenőidőt kell adni. A vizsgázó a pihenőidő alatt a vizsgatermet nem hagyhatja el. Amennyiben a vizsgázó a gyakorlati vizsgarészt szóbeli vizsgarésszel pótolja, a törzslapján, az érettségi bizonyítványában, tanúsítványában ezt a tény - záradék formájában - fel kell tüntetni. R. 37. § (3)

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban tette le, teljesítményét a szóbeli vizsgarésznek megfelelően kell minősíteni. Ha a vizsgázó az írásbeli vagy gyakorlati vizsga helyett szóbeli vizsgát tett, mindkét tétel kifejtését a szóbeli tételek értékelési szabályai szerint kell értékelni, majd a két tételre adott pontszámok összegét a szóbeli vizsgán elérhető pontszám kétszeresének százalékában kell kifejezni, és ez adja a vizsga százalékos minősítését. A vizsgázónak ebben az esetben mindkét szóbeli vizsgáján legalább tizenkettő százalékot kell teljesítenie ahhoz, hogy a vizsgatárgyból a teljesített százalékérték alapján a (3)-(4) bekezdésben meghatározottak szerint legalább elégséges osztályzatot kaphasson. R. 41. § (2)

Külön figyelmet kell fordítani **az emelt szintű élő idegen nyelvek** esetében a mentességekkel kapcsolatos döntések meghozatalára. Az R. 45. § (5) bekezdése értelmében, ha a vizsgázó az idegen nyelvből az emelt szintű érettségi vizsgát a 6. § (7) bekezdésében megfogalmazott jogával élve tette le (ez a mentességre utal), és megfelel a (4) bekezdés a), b) pontjában foglalt további feltételeknek (ez a százalékos eredményekre utal)

- a) ha teljesítette a szóbeli vizsga részeit, valamint élő idegen nyelvből a hallott szöveg értése vizsgarészt, érettségi bizonyítványa, tanúsítványa a megfelelő fokozatú szóbeli típusú, államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül,
- b) ha teljesítette élő idegen nyelvből az olvasott szöveg értése, az íráskészség és a nyelvhelyesség vizsgarészeket, illetve latin nyelvből az írásbeli vizsgarészt, érettségi bizonyítványa, tanúsítványa a megfelelő fokozatú írásbeli típusú, államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy csak szóbeli vizsgarész teljesítésével nem szereshető nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okirat.

Az R. 45. § (4)-(5) bekezdése, valamint az 54. § (1)-(5) bekezdése 2019. november 29-étől módosult (módosította: 278/2019. (XI. 21. Korm. rendelet). A módosítás kivezette a vizsgaszabályzatból azt a részletszabályt, hogy a nyelvvizsga-egyenértékű dokumentum megszerzéshez a részletes követelményekben meghatározott módon kell teljesíteni a vizsgát, ugyanakkor változatlan maradt az a részletszabály, hogy a nyelvvizsga-egyenértékűséghez az adott foknak és típusnak megfelelően a vizsgaszabályzatban meghatározott valamennyi vizsgarészt teljesíteni kell. Az említett részletszabály kivezetése teszi lehetővé azt, hogy azon vizsgázók, akik a szakértői vélemény alapján igazgatói határozattal megállapított speciális körülmények mellett – pl. időhosszabbítással, vagy az értékelési rendszer egy részlete alóli mentességgel (pl. helyesírás értékelése alóli mentesség) –, a vizsgaszabályzatban előírt vizsgaeredménnyel teljesítik az emelt szintű idegen nyelv vizsgát, annak előírt vizsgarészeit, nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű dokumentumot szerezzenek.

A megfelelő szakértői vélemény alapján lehetséges a vizsgaszabályzat által meghatározott speciális körülmények engedélyezése a vizsgán. Külön említést érdemelnek a vizsgázó érzékelését segítő eszközök, mint a hallókészülék, a vakok felolvasó programja vagy a szemüveg. Hasonlóan, engedélyezhető a számítógép

használat, ez esetben a vizsgázó a megoldásokat a számítógép segítségével rögzíti (mert pl. mozgássérült, és másképpen nem képes írásbeli munka elkészítésére. Természetesen ez esetben sem lehetséges a számítógépen semmiféle segédeszköz (pl. helyesírás ellenőrző program). A vak vizsgázó számára a R. 20. § (7) e) pontja alapján biztosított digitalizált szótár – a képernyőolvasó programhoz hasonlóan – a korlátozott érzékelés helyettesítését szolgálja, a nyomtatott szótár felolvasó eszközének tekinthető, amennyiben a felolvasáson kívül nem tartalmaz egyéb, a feladatok megoldását megkönnyítő funkciókat (pl. kifejezések fordítása, szinonima keresés). Az adott digitalizált szótár, mint vizsgán alkalmazandó segédeszköz ellenőrzése természetesen ebben az esetben is a vizsgaszervező feladata.

A látássérült vizsgázók számára – a vizsgaszabályzat által előírt igazgatói határozat alapján – jelentkezéskor speciális adaptált feladatlapot lehet igényelni bármely vizsgatárgyból. Amennyiben a vizsgabizottságot működtető intézmény a vizsgázó számára adaptált feladatlapot igényel, úgy ezt az igényt a látássérült vizsgázók számára készített speciális igénybejelentő lapon kell az OH-nak jeleznie, és a kétszintű érettségi vizsga adminisztrációs rendszerében (a továbbiakban: érettségi szoftver) – a program felhasználói útmutatójában leírtak szerint – rögzítenie.

Adaptált feladatlapot – amelyek valamennyi feladat adaptált változatát tartalmazzák – a következő formátumok valamelyikében lehet igényelni:

- **Gyengénlátó tanulók** számára:

- o az eredeti feladatlap A3-as nagyításban,
- o speciálisan formázott feladatlap: 18 pontos Ariel Black NAGYBETŰS betűtípus használatával, dupla sortávolsággal és háromszoros helyigénnyel a válaszok beírásához A4-es formátumban,
- o az eredeti feladatlap pdf formátumban CD-n és az eredeti feladatlap A3-as nagyításban.

A fentiek mellett – amennyiben az iskola igazgatója a segédeszköz (számítógép) használatát engedélyezi a vizsgázónak – vizsgázónak lehetősége van válaszai egy részét számítógépen (pl. egy üres word dokumentumban), más részeit (pl. a rajzokat, vagy a feleletválasztós feladatokat) a feladatlapon megadni, aki így a számítógépen történő válaszadás és a feladatlapok vizuális megjelenésének előnyeit is ki tudja használni.

- **Vak, illetve aliglátó vizsgázó** esetében olyan, txt formátumú, adaptált feladatsor, illetve – központilag összeállított szóbeli tételsor esetén – tétellap, amely a képernyőolvasó program számára minden részletében értelmezhető.

Az adaptálást az OH végzi el.

A vak, illetve aliglátó vizsgázók számára a korábbi érettségi vizsgaidőszakokban készült, adaptált, a képernyőolvasó program számára minden részletében értelmezhető txt formátumú írásbeli érettségi feladatsorok elérhetők a www.oktatas.hu honlapon a [Köznevelés\Érettségi\Általános tájékoztatás\Az érettségi vizsgán alkalmazható "mentesítések" szabályai](#) linkre kattintva.

A gyakorlati vizsgarésszel kapcsolatosan az R. 18/B. § (8) bekezdése a következők szerint rendelkezik.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, s a vizsga befejezését követően, a szaktanár által javítható formában kell elkészíteni (pl. rajz, kottázás, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program). A gyakorlati vizsgán a 19. § (1) bekezdésben foglaltakat akkor kell alkalmazni, ha a vizsgatárgy központi vizsgakövetelménye eltérő rendelkezést nem állapít meg.

Ezek alapján pl. mindkét szinten a digitális kultúra, az informatika, az informatikai ismeretek, emelt szinten a vizuális kultúra gyakorlati vizsgarészére az írásbeli vizsgarészre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, így alkalmazható a vizsgaszabályzat 20. § (7) bekezdés c) pontja, amely alapján az igazgató – a szakértői bizottság véleménye alapján – engedélyezheti a vizsgázónak, hogy írásbeli helyett szóbeli beszámolót tegyen. Ebben az esetben a szóbeli vizsgát az R. 37. § (3) bekezdése szerint kell lebonyolítani.

Ha a vizsgázó egy vizsgatárgy gyakorlati vizsgarészének teljesítésére – neki fel nem róható okból – képtelenné válik, az igazgató engedélyével, az OH, valamint a kormányhivatal egyidejű és azonnali értesítése mellett az adott vizsgatárgy helyett másik vizsgatárgyat választhat, vagy a gyakorlati vizsgarészt szóbeli vizsgarésszel pótolhatja. Amennyiben a vizsgázó új vizsgatárgyat választ, ám annak írásbeli vizsgája már lezajlott, az írásbeli vizsgát szóbeli vizsgával pótolhatja. Ebben az esetben a vizsgát a 37. § (3) bekezdése szerint kell megszervezni és minősíteni. Amennyiben a vizsgázó a gyakorlati vizsgarészt szóbeli vizsgarésszel pótolja, a

törzslapján, az érettségi bizonyítványában, tanúsítványában ezt a tényt – záradék formájában – fel kell tüntetni. R. 31. § (5)

Ha a vizsgázónak a 6. § (7) bekezdése vagy az e rendelet 24. § (4) bekezdés b) pontja, illetve 31. § (5) bekezdései alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vagy a gyakorlati vizsgarész helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli vagy gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legalább tíz perc pihenőidőt kell adni. A vizsgázó a pihenőidő alatt a vizsgatermet nem hagyhatja el. Amennyiben a vizsgázó a gyakorlati vizsgarészt szóbeli vizsgarésszel pótolja, a törzslapján, az érettségi bizonyítványában, tanúsítványában ezt a tényt – záradék formájában – fel kell tüntetni.

Fontos, hogy a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 17. § (9) bekezdése szerint nem számítható érettségi pont az érettségi vizsgatárgy százalékos eredményéből, amennyiben a vizsgázó a gyakorlati vizsgarészt szóbeli vizsgarésszel pótolta, és az érettségi bizonyítványt, illetve a tanúsítványt az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 37. § (3) bekezdése alapján ennek megfelelően záradékkal látták el. A fentiek szerint tehát amennyiben a vizsgázó valamely vizsgatárgy gyakorlati vizsgarészét nem teljesíti, úgy a felsőoktatási felvételi eljárás során az érettségi vizsgatárgy százalékos eredményéből számára érettségi pontot nem állapítanak meg, vagyis ezzel az eredménnyel olyan szakra nem tud felvételizni, ahol az adott vizsgatárgy vizsgaeredménye felvételi követelmény.

A vizsgaszabályzat rendelkezései szerint **az igazgató** – a szakértői bizottság véleménye alapján – **a határozatában mentesítheti a vizsgázót egy-egy vizsgarész, vagy az értékelés egy vagy több részlete alól is.** Ebben az esetben az igazgatónak egyedileg kell döntenie az egyes vizsgarészek, feladatok, feladatrészek esetén az értékelés alóli mentesítésről. Ez mindegyik vizsgarésznel alkalmazható, függetlenül attól, hogy a vizsgázó írásbeli/gyakorlati és szóbeli vizsgát is tesz, vagy az írásbeli/gyakorlati vizsgát szóbeli beszámolóval teljesíti. (A konkrét tétel ismeretében ehhez természetesen figyelembe veheti a szaktanár véleményét.) A kiadott határozat alapján, a megfelelő mentesség/mentességek felvétele után az érettségi szoftverben érvényesíteni lehet az elérhető maximális pontszám megváltozását, azaz **a vizsgázó teljesítményét az általa elérhető összpontszám százalékában értékelik.** Az igazgatói határozat alapján természetesen kombinált mentesség rögzítésére is van lehetőség.

A **szakmai érettségi vizsgák** bevezetésével a sajátos nevelési igényű tanulóknak az érettségi vizsgán adható mentességek nem változtak, azaz a fenti mentességek – a vizsgatárgy sajátosságainak figyelembevételével – az ágazati és ágazaton belüli specializáció szakmai érettségi vizsgatárgyak esetében is alkalmazhatók.

Ha a tanuló az igazgatói döntés alapján felmentést kap a szakmai vizsgatárgy vizsgája alól, úgy az érettségi bizonyítványába a vizsgaszabályzat szerinti *„Jelen érettségi bizonyítvány szakmai érettségi végzettséget tanúsít, továbbá FEOR számú munkakör betöltésére képesít.”* záradék nem kerülhet.

Ha a tanuló az igazgatói döntés alapján a szakmai vizsgatárgy vizsgát valamilyen mentességgel teljesíti, úgy (a vizsga szintjétől függetlenül) az érettségi bizonyítványába a vizsgaszabályzat szerinti *„Jelen érettségi bizonyítvány szakmai érettségi végzettséget tanúsít, továbbá FEOR számú munkakör betöltésére képesít.”* záradék bekerül.

Az országos tanulmányi versenyen helyezést elért tanulók vizsgamentessége

R. 12. § (1): Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

R. 60/B. § (3): Az, aki a 2007/2008-as tanévben vagy azt megelőzően részt vett az országos középiskolai (szakmai) tanulmányi verseny döntőjében, az adott vizsgatárgyból teljesítette az érettségi vizsga vizsgakövetelményeit, és tekintetükben e rendelet 12. §-a (1) bekezdésének első mondatát nem kell alkalmazni. Az országos tanulmányi verseny 2007/2008. tanévi versenykiírása határozza meg, hogy a döntőben részt vett versenyzők közül hányan kaphatnak emelt szintű, és hányan középszintű érettségi vizsgaeredményt. Aki az e bekezdésben meghatározottak szerint teljesítette az érettségi vizsga követelményét, annak tudását – középszinten, illetve emelt szinten – jeles osztályzattal és százszázalékos

minősítéssel kell elismerni. A tanulmányi versenyen elért középszintű vizsgaeredmény nem zárja ki, hogy az érintett emelt szintű érettségi vizsga letételére jelentkezzen.

A dokumentumot az érettségi szoftver állítja elő.

2. számú melléklet

A vizsgabizottságot működtető intézmény neve:	
Az intézmény címe:	Az intézmény OM azonosítója:
Érettségi telephely neve:	
Érettségi telephely címe:	Érettségi telephely kódja:
Az igazgató neve:	

Tisztelt Elnök Asszony / Úr!

Tájékoztatatom az Ön elnöksége alatt működő vizsgabizottság adatairól.

VIZGABIZOTTSÁG

Vizsgabizottság neve	Középszintű szóbeli		Érettségizők száma
	Kezdő napja	Befejező napja	

ÖSSZESÍTŐ JELENTÉS

az érettségi vizsgabizottsághoz beosztott érettségizőkről

Vizsgabizottság neve:				Vizsgálók száma összesen:			
Vizsgatárgy	A vizsga szintje	Vizsgálók száma összesen	Mentesség a Kt. 30. § (9) alapján	Magyar nyelven vizsgálók száma			
	emelt	m+n	m+n	m+n			
	közép	m+n	m+n	m+n			
A vizsgálók száma vizsgafajtánként	Rendes: m+n	Előrehozott: m+n	Kiegészítő: m+n	Szintemelő: m+n	Pótló: m+n	Javító: m+n	Ismétlő: m+n

P.H.
igazgató aláírása

A határozat kötelező formai és tartalmi elemei

(A határozatot
hozó szerv megnevezése,
az ügy tárgya, száma és
az ügyintéző neve)

X.Y.

Lakóhely

(A vizsgázó neve és lakcíme)

H A T Á R O Z A T

(Ide kell leírni, hogy milyen jogszabályi felhatalmazás alapján, mely ügyfél (tanuló), milyen tárgyban indított eljárásában, az ügy kivizsgálását követően a határozatot hozó szerv milyen határozatot hozott.)

(a döntés rövid megfogalmazása)

(Rendelkező rész: a határozatot hozó döntésének részletes leírása, a jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatás)

I N D O K O L Á S

(Indokolás: itt kell leírni, hogy mi a – kivizsgálást követően – megállapított tényállás, melyek azok a bizonyítékok, amelyek ezt alátámasztják.)

A határozat végén szerepel a határozat hozatalának helye, ideje, a határozat aláírójának neve, beosztása és a határozatot hozó szerv bélyegzőlenyomata.

ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA JEGYZŐKÖNYVE
Középszint

A vizgabizottságot működtető intézmény neve:	
Az intézmény címe:	Az intézmény OM azonosítója:
Érettségi telephely neve:	
Érettségi telephely címe:	Érettségi telephely kódja:
Az igazgató neve:	
A vizsga helyszíne:	
A vizsga ideje:	
A vizsga tárgya:	
A vizsgacsoportok neve (azonosítója):	

1. Ülésrend

TANÁRI ASZTAL

2. FELÜGYELŐ TANÁROK

<i>IDŐTARTAM</i>	A FELÜGYELŐ TANÁR NEVE	A FELÜGYELŐ TANÁR ALÁÍRÁSA

3. A FELADATLAPOK KIDOLGOZÁSÁNAK KEZDETE

1. feladatlap:	óra	perc
2. feladatlap:	óra	perc
3. feladatlap:	óra	perc
4. feladatlap:	óra	perc

4. FELJEGYZÉSEK A VIZSGA MENETÉVEL KAPCSOLATBAN

A vizsgázó neve	Távozás időpontja	Vissza-érkezés időpontja	A felügyelő tanár aláírása	A vizsgázó neve	Távozás időpontja	Vissza-érkezés időpontja	A felügyelő tanár aláírása

5. FELJEGYZÉSEK A KIDOLGOZOTT FELADATLAPOK BEADÁSÁVAL KAPCSOLATBAN

A vizsgázó neve/anyja neve/születési ideje	A beadás ideje	A felügyelő tanár aláírása	A vizsgázó neve	A beadás ideje	A felügyelő tanár aláírása
	1. feladatlap:			1. feladatlap:	
	2. feladatlap:			2. feladatlap:	
	3. feladatlap:			3. feladatlap:	
	4. feladatlap:			4. feladatlap:	
	1. feladatlap:			1. feladatlap:	
	2. feladatlap:			2. feladatlap:	
	3. feladatlap:			3. feladatlap:	
	4. feladatlap:			4. feladatlap:	
	1. feladatlap:			1. feladatlap:	
	2. feladatlap:			2. feladatlap:	
	3. feladatlap:			3. feladatlap:	
	4. feladatlap:			4. feladatlap:	
	1. feladatlap:			1. feladatlap:	
	2. feladatlap:			2. feladatlap:	
	3. feladatlap:			3. feladatlap:	
	4. feladatlap:			4. feladatlap:	
	1. feladatlap:			1. feladatlap:	
	2. feladatlap:			2. feladatlap:	
	3. feladatlap:			3. feladatlap:	
	4. feladatlap:			4. feladatlap:	
	1. feladatlap:			1. feladatlap:	
	2. feladatlap:			2. feladatlap:	
	3. feladatlap:			3. feladatlap:	
	4. feladatlap:			4. feladatlap:	
	1. feladatlap:			1. feladatlap:	
	2. feladatlap:			2. feladatlap:	
	3. feladatlap:			3. feladatlap:	
	4. feladatlap:			4. feladatlap:	

Melléklet:

- Jegyzőkönyv a középszintű írásbeli érettségi vizsgán történt szabálytalanságról: db
- Jegyzőkönyv a középszintű írásbeli érettségi vizsgán történt rendkívüli eseményről: db

Kelt: _____, _____ év _____ hó _____ nap

a jegyzőkönyvet leadó felügyelő tanár

igazgató

Jegyzőkönyv a középszintű írásbeli vizsgán történt szabálytalanságokról

A vizsga helyszíne*

Vizsgacsoport száma

Felügyelő tanár neve:*

Vizsgarész

Vizsgatárgy

Vizsgáló neve*

A szabálytalanság leírása

A szabálytalanság ideje

óra	perc
-----	------

A vizsgáló észrevétele

Jegyzőkönyvet kapnak: igazgató, vizsgabizottság, vizsgáló

Kelt:

.....
igazgató

.....
felügyelő tanár

P. H.

.....
vizsgáló

* Kérjük nyomtatott nagybetűvel kitölteni!

Jegyzőkönyv a középszintű írásbeli érettségi vizsgán történt
rendkívüli eseményekről

A vizsga helyszíne:

Vizsgacsoport száma:

Felügyelő tanár neve:

Vizsgatárgy:

Vizsga időpontja:

Az írásbeli vizsgán történt rendkívüli események leírása:

_____, _____ év _____ hó _____ nap

igazgató

felügyelő tanár

P. H.

**A tájékoztató értekezlet
jegyzőkönyve**

A vizsgabizottságot működtető intézmény neve, OM azonosítója:	
A vizsgabizottság neve:	
Az értekezlet ideje	
Az értekezlet helye	

1. A vizsgabizottság hiányzó tagjainak neve, távolmaradásának oka

2. Hiányzó vizsgázók és távolmaradásuk oka

3. A tájékoztató témái

Pl.:

- a középszintű írásbeli vizsgán elért eredmények ismertetése
- az emelt szintű vizsgák már véglegesített eredményeinek ismertetése
- a szóbeli vizsgával kapcsolatos tudnivalók ismertetése
- az érettségi vizsgát követő eredményhirdetés helyének és idejének ismertetése
- a vizsgabeosztás ismertetése
- a vizsgabizottság által hozott határozatok (pl. a középszintű vizsgadolgozatok vizsgázói észrevételeivel kapcsolatban) ismertetése
- a vizsgabizottság döntései elleni jogorvoslati lehetőség ismertetése

Dátum:

.....
a vizsgabizottság jegyzője

P. H.

.....
a vizsgabizottság elnöke

.....
igazgató

**A szóbeli érettségi vizsga jegyzőkönyve
Középszint**

A vizsgabizottságot működtető intézmény neve, OM azonosítója:	
A vizsgabizottság neve:	
A vizsga időpontja:	

1. A VIZSGABIZOTTSÁG TAGJAI

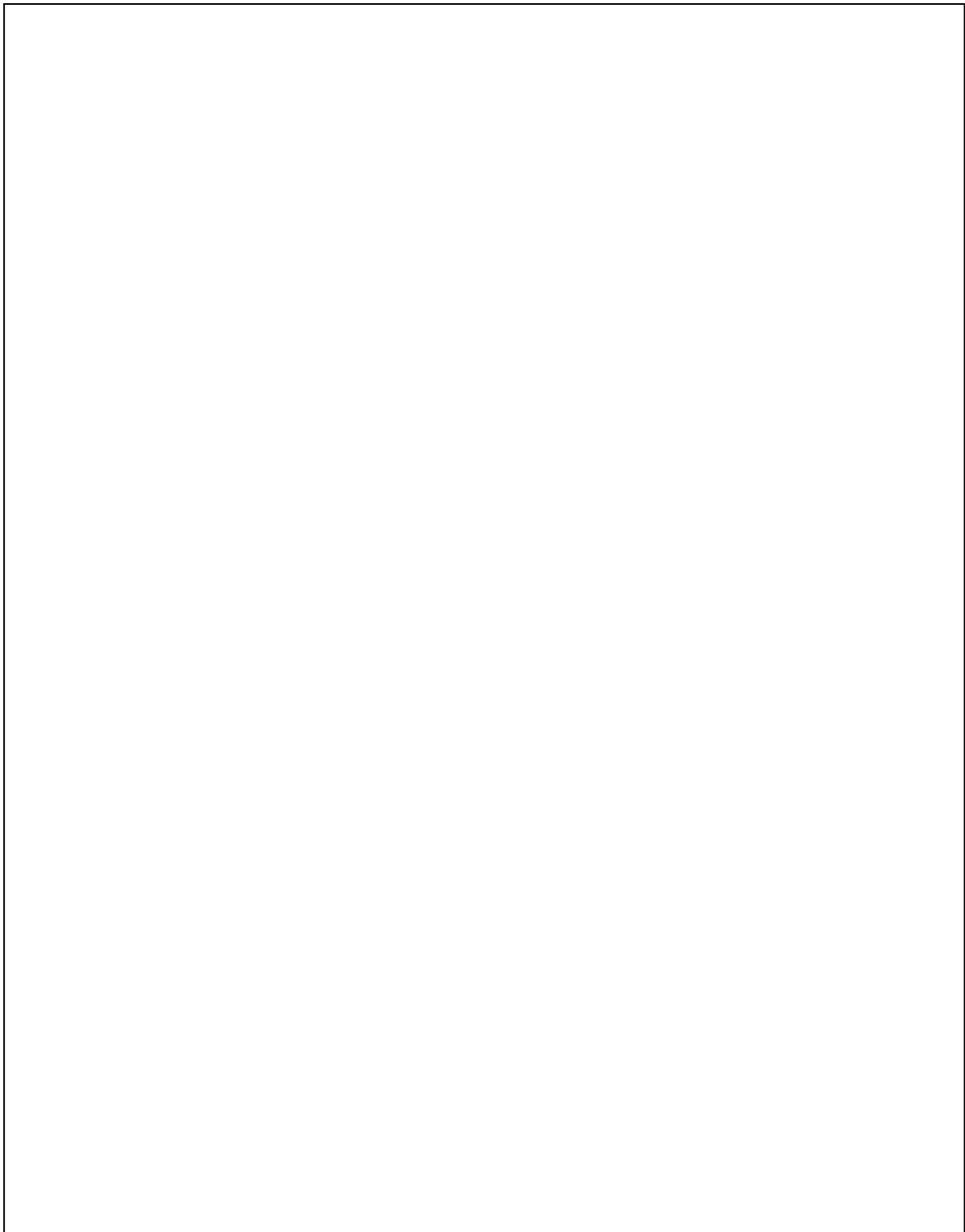
A vizsgabizottság	Név	Aláírás
A vizsgabizottság elnöke		

Kérdező tanárok	Név	Aláírás
Magyar nyelv és irodalom		
Történelem		
Matematika		
..... nyelv		

Az intézmény igazgatója		
A vizsga jegyzője		

2. FELJEGYZÉSEK A VIZSGA MENETÉVEL KAPCSOLATBAN

<p>Pl.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szóbeli vizsga kezdetének és befejezésének időpontja - a szóbeli vizsga nyilvánosságával kapcsolatos döntés, - a vizsgázókon, vizsgáztatókon kívüli jelenlévőkre vonatkozó feljegyzések - a vizsgázók személyazonosságának ellenőrzésével kapcsolatos feljegyzések - tételhúzás rendjének feljegyzése (kihúzott tétel és póttétel száma; a felkészülés megkezdésének időpontja, a felelet megkezdésének és befejezésének időpontja, a tétel és a póttétel pontjainak pontos adminisztrálása) - sajátos vizsgakörülményekkel (speciális eszközigény, meghosszabbított felkészülési idő stb.) kapcsolatos feljegyzések - szabálytalansággal kapcsolatos feljegyzések - rendkívüli eseményekkel kapcsolatos feljegyzések - szünetek a vizsga menetében - napi zárással kapcsolatos feladatokra vonatkozó feljegyzések (előzetes minősítéssel kapcsolatos feladatok rögzítése az osztályozó íveken, az előzetes minősítések rögzítése az érettségi szoftverben) - a vizsgabeosztás szerint meg nem jelenő vizsgázókkal kapcsolatos feljegyzések



Kelt:

.....
a vizsgabizottság jegyzője

P. H.

.....
a vizsgabizottság elnöke

4. A vizsgáról kizárt tanulók névsora és a döntés indoklása

Név	Indoklás

5. A vizsgabizottság elnökének rövid értékelése

Pl.:

- az érettségi vizsga körülményei és közege,
- a vizsga folyamata: a vizsgáztatás és a feleletek, vizsgadolgozatok, projektmunkák formai és tartalmi színvonala (írásbeli és szóbeli vizsgák),
- a vizsgázók eredményei, érettsége,
- a tanárok, a diákok, a szülők, a diákönkormányzat, az illetékes kisebbségi önkormányzat és a fenntartó viszonya az érettségihez.

6. A vizsgabizottság tagjainak hozzászólása, kisebbségi vélemények

Kelt:

.....
a vizsgabizottság jegyzője

.....
a vizsgabizottság elnöke

P. H.

.....
igazgató

A dokumentumot az érettségi szoftver állítja elő.

A vizgabizottságot működtető intézmény neve:	
Az intézmény címe:	Az intézmény OM azonosítója:
Érettségi telephely neve:	
Érettségi telephely címe:	Érettségi telephely kódja:
A vizgabizottság neve:	

Osztályozó ív

A vizgázó neve	Születési neve	Törzslapszáma

Érettségi vizsgatárgy	Érettségi vizsgarész		Elérhető pontszám	Vizgázó által elért			
	neve	összetevői		pontszám	százalék		
<i>vizsgatárgy neve</i> (vizsga nyelve) (vizsgaszint: közép)	írásbeli						
	írásbeli vizsgarész összesen					tételszám	póttétel száma
	szóbeli						
	szóbeli vizsgarész összesen					osztályzat	
vizsgatárgy összesen							

Vizsgatárgyi segédletek
a kötelező vizsgatárgyak középszintű szóbeli vizsgáinak lebonyolításához

A központi vizsgakövetelmények és a vizsgaleírások vizsgatárgyak szerinti bontásban megtalálhatók a www.oktatas.hu honlapon:

- [Köznevelés/Érettségi/Közismereti érettségi vizsgatárgyak 2023. október-novemberi vizsgaidőszakig érvényes vizsgakövetelményei \(2012-es Nat-ra épülő vizsgakövetelmények\)](#)
- és
- [Közismereti érettségi vizsgatárgyak 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes vizsgakövetelményei \(2020-as Nat-ra épülő vizsgakövetelmények\)](#)

menüpontokban.

Magyar nyelv és irodalom

A vizsgázók csak egyféle, a 2012-es Nat-ra épülő követelményrendszer szerint vizsgázhatnak.

A szóbeli vizsga egy magyar nyelvi és egy irodalmi tételhez megfogalmazott feladat megoldásából és a megoldás kifejtéséből áll. A magyar nyelv és irodalom tételsor 20 magyar nyelvi és 20 irodalmi tételből áll. A magyar nyelvi és az irodalmi tételek egymástól elkülönülő tételsorokat alkotnak.

A magyar nyelvi tételsor 20 tételét a részletes vizsgakövetelmény Magyar nyelv című fejezetében foglaltak alapján kell összeállítani. A tételsort úgy kell összeállítani, hogy a témakörök mindegyikéhez legalább két tétel tartozzék. További szóbeli tételek kijelöléséről a tételkészítő dönt, de egy témakörben legföljebb 4 tétel adható.

Témakörök:

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi szintek
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés

Az irodalom tételsor 20 tételét a részletes vizsgakövetelmény Irodalom című fejezetében foglaltak alapján kell összeállítani. A tételsort úgy kell összeállítani, hogy a témakörök mindegyikéhez a megadott számú tétel tartozzék.

Témakörök	Tételek száma
1. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők	6
2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők	6
3. Művek magyar irodalomból III. Kortárs szerzők	1
4. Művek a világirodalomból	3
5. Színház és dráma	2
6. Az irodalom határterületei	1
7. Regionális kultúra és a határon túli irodalom	1

Értékelés

A szóbeli vizsgateljesítmény maximális pontértéke 50 pont. Ezen belül az irodalom felelet tartalmi minőségéért 25 pont, a magyar nyelv felelet tartalmi minőségéért 10 pont, a két felelet nyelvi minőségéért együtt 15 pont adható.

A vizsgateljesítmény értékelése az alábbi értékelési kritériumok és pontszámok alkalmazásával történik. A ponttáblákon belül az értékelés kritériumainak való megfelelés mértéke dönt.

Tartalmi minőség - irodalomból összesen 25 pont, magyar nyelvből összesen 10 pont a következő kritériumok mérlegelésével:

- Irodalmi, nyelvi, kulturális tájékozottság
- Tárgyi tudás
- Szövegismeret, szövegértés
- Feladatmegoldó képesség
- Gondolatgazdagság
- Önálló vélemény
- A feladat kifejtettsége

Nyelvi minőség - a két feleletre összesen 15 pont a következő kritériumok mérlegelésével:

- Rendszerezés, lényegkiemelés
- Logikus gondolatmenet
- Világos, tagolt szöveg- és mondatszerkesztés
- Megfelelő szókincs, szóhasználat
- Érthető előadásmód

A szóbeli vizsgarész pontszámainak összesítése

Tartalmi minőség - irodalom	25 pont
Tartalmi minőség - magyar nyelv	10 pont
A kifejtés nyelvi minősége	15 pont

A szóbeli vizsga egy vizsgarésznek számít. A póttétel húzása a teljes szóbeli vizsgarész megismétlését jelenti, azaz **póttételként** teljes tételt kell húzatni. Amennyiben tehát a vizsgázó teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleleltének pontértéke nem éri el az elérhető pontszám 12%-át (50 pont esetében a 6 pontot) a **póttétel** húzása során egy irodalmi és egy magyar nyelvi tételt is kell húznia.

Történelem

A vizsgázók csak egyféle, a 2012-es Nat-ra épülő követelményrendszer szerint vizsgázhatnak.

A tételsor témakörönként *kettő-négy*, összesen 20-22 tételt tartalmaz.

A tételsort a szóbeli vizsgához előírt témakörökbe rendezve kell elkészíteni.

A tétel lehet egy kisebb korszak történelmi problémájának részletezőbb bemutatása vagy egy összetettebb, illetve több történelmi korszakon átívelő probléma áttekintő bemutatása.

A tételek megfogalmazása ösztönöz a problémamegoldásra, valamint a történeti (szöveges, képi, grafikus, tárgyi stb.) források és térképek használatára. A szóbeli tétel 3-6 forrást tartalmaz.

A szóbeli tételek három-négy feldolgozási, értelmezési szempontot jelölnek ki, és a megadott, különböző típusú források értelmezését is elvárják a tétel kifejtésekor.

A szóbeli vizsga témakörei

- Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek
- Népesség, település, életmód
- Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek

- Politikai berendezkedések a modern korban
- Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
- Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
- Szabad témakör

A vizsgabizottságot működtető intézményeknek lehetőségük van a hat kötelező témakörön felül szabad témakör kijelölésére. Ennek követelményeit és tartalmát az egyes vizsgabizottságot működtető intézmények helyi tanterveik alapján határozzák meg (*pl. helytörténeti téma; forradalom - reform - kompromisszum; etnikum - nemzet - nemzetiség*).

A tételsor egészében is érvényesíteni kell azt, hogy a feladatok kb. 60 %-ban a magyar, kb. 40 %-ban pedig az egyetemes történelemhez kapcsolódjanak, és az összes feladat kb. 50 %-a az 1849-től napjainkig terjedő időszakra vonatkozik.

A tematikában kb. 20-22 címet kell megfogalmazni és kiadni, amelyek alapján az egyes tételeket ki kell jelölni.

Az értékelés az egyes tételekhez - az alábbi szempontok alapján készített - értékelési útmutató alapján történik. A szóbeli tételek értékelési útmutatóit a vizsgabizottságot működtető intézmény készíti el.

A feladat megértése	4 pont
Tájékozódás térben és időben	6 pont
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	10 pont
Ismeretszerzés, források használata	12 pont
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és problémaközpontú gondolkodás	18 pont
Összesen	50 pont

Ha a feladatmegértés 0 pont, akkor a feladat a további szempontok szerint nem értékelhető, összpontszáma is 0 pont.

A szóbeli felelet felépítettsége, világossága, nyelvhelyessége a „kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása” kritérium keretein belül kerül értékelésre.

Mivel a történelemnél nincsenek altételek, az értékelés is ennek megfelelően egységesen történik. Így teljes tájékozatlanság esetén, azaz ha a vizsgázó feleletének pontértéke nem éri el az elérhető pontszám 12%-át (50 pont esetében a 6 pontot) a vizsgázó egy **póttételt** húz. A szóbeli vizsga egy vizsgarésznek számít. A póttétel húzása a teljes szóbeli vizsgarész megismétlését jelenti, azaz **póttételnként** teljes tételt kell húzatni.

A középiskolai történelmi atlasz használatára vonatkozó szabályokat a történelem vizsgatárgy vizsgaleírása tartalmazza.

A vizsgaleírás szerint a történelem érettségi vizsgákon kizárólag „*az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv által kiadott, kronológiai adattáblázatot nem tartalmazó középiskolai történelmi atlasz*” használható.

A jogszabályi feltételeknek megfelelő atlaszok az alábbiak:

- Történelmi atlasz középiskolásoknak FI-504010903
- Történelmi atlasz középiskolásoknak FI-504010903/1
- Történelmi atlasz középiskolásoknak FI-504010903/2

Matematika

A vizsgázók csak egyféle, a 2012-es Nat-ra épülő követelményrendszer szerint vizsgázhatnak.

Középszintű matematika vizsgatárgyból tett vizsga esetén, ha a tanuló írásbeli teljesítménye elérte a tizenkettő százalékot, de nem érte el a huszonöt százalékot, a vizsgatárgy részletes követelményeiben meghatározott módon szóbeli vizsgát tehet.

A középszintű szóbeli vizsgára kétszer annyi tételt kell készíteni, mint a szóbeli vizsgázók száma, de a tételek száma 10-nél nem lehet kevesebb vagy 20-nál több.

Középszinten a matematika vizsgatárgy csak írásbeli vizsgarészből áll, így ha a vizsgázónak az írásbeli vizsgarész helyett kell szóbeli vizsgát tennie, a második szóbeli vizsgának nincs értelme, hiszen alapesetben nincs szóbeli vizsga.

A tételek jellemzői

A tétel tartalmazzon három egyszerű, az elméleti anyag elsajátítását számon kérő kérdést (definíció, illetve tétel kimondását, vagy ezek közvetlen alkalmazását megkívánó egyszerű feladatot), valamint 3 feladatot. A tétel egyes elemeit más-más témakörből kell kiválasztania.

Értékelés

Az értékelés szempontjai:

1. Az elméleti kérdések összesen	15 pont
2. A három feladat összesen	30 pont
3. Önálló teljesítményre való képesség, a feladatok logikus előadása, illetve a matematikai kommunikációs képesség	5 pont

Azt, hogy a harmadik szempont szerinti 5 pontból mennyit kap a vizsgázó, annak a mérlegelésével kell eldönteni, hogy a vizsgázó milyen mértékben tudott önállóan megbirkózni a kérdésekkel, illetve a feladatokkal; ha segítő kérdésekre volt szüksége, azokat megértette-e és a feleletében fel tudta-e használni.

Matematika szóbeli vizsgán is, amennyiben a vizsgázó teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének pontértéke nem éri el az elérhető pontszám 12%-át (50 pont esetében a 6 pontot), lehetőség van egy **póttétel** húzására. A szóbeli vizsga egy vizsgarésznek számít. A póttétel húzása a teljes szóbeli vizsgarész megismétlését jelenti, azaz **póttételként** teljes tételt kell húzatni.

A szóbeli vizsgát is tett tanuló végső értékelése az írásbeli és a szóbeli vizsga együttes pontszáma alapján történik.

Élő idegen nyelv

(a részletes vizsgakövetelmények és vizsgaleírások egységesen vonatkoznak az összes élő idegen nyelvre)

A vizsgázók kétféle követelményrendszer szerint vizsgázhatnak, de a jogszabály nem tiltja, hogy – amennyiben ez szakmailag lehetséges – közös szóbeli tételsor készüljön a különböző vizsgakövetelmények szerint vizsgázóknak.

Az alábbiakban megfogalmazottak mindkét követelményrendszerre igazak.

Szóbeli - Beszédkészség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e az adott szinten gondolatait idegen nyelven szóban kifejezni, és a kommunikációs szándékoknak megfelelő beszélgetést folytatni.

A vizsga azt méri, hogy a vizsgázó milyen mértékben és milyen minőségben képes szóbeli tranzakcióra és interakcióra. A vizsgázónak képesnek kell lennie mind az önálló témakifejtésre, mind a beszélgetésben való interaktív részvételre.

A szóbeli vizsgán az aktív szerepet a vizsgázó játssza.

Tételszám: A szaktanárnak a szóbeli tételeket úgy kell összeállítani, hogy azok minden témakört (10) lefedjenek. Ha a vizsgázók száma 10-nél kevesebb, akkor minimum 10 tételt, ha 10 vagy annál több, akkor minimum 20 tételt kell készítenie.

Az előző évben felhasznált szóbeli tételsor legalább 10 %-át a tapasztalatok alapján frissíteni kell.

A vizsga néhány rövid ráhangoló kérdéssel kezdődik. Az itt elhangzottakat nem értékelik.

Tételek szerkezete: Nincs altétel. Egy tétel feladatainak különböző témakörökhöz kell tartozniuk. Egy tétel három feladatból áll:

- társalgás: Egy témát érint, ehhez a vizsgafeladathoz a vizsgázó nem kap tétellapot, a vizsgáztató által feltett, a témához kapcsolódó kérdésekre kell reagálnia, amelyek saját személyéhez, közvetlen környezetéhez és hétköznapi tevékenységeihez kapcsolódnak. A feladathoz készült vizsgáztatói példány tartalmazza az előre megtervezett kérdéseket is.
- szerepjáték: A vizsgázónak a mindennapi élet helyzeteihez hasonlító szituációban kell részt vennie, amelyben partnere a vizsgáztató. A vizsgázó számára készült leírás rögzíti a szituációt, a szerepeket és az elérendő célt, továbbá tartalmazhat néhány szavas szöveget, egyszerű képet, rajzot, ábrát. A feladathoz készült vizsgáztatói példány a vizsgázónak adott információkon túl tartalmazza az előre megtervezett kérdéseket is.
- önálló témakifejtés: A vizsgázónak egy adott, hétköznapi témához kapcsolódóan kell gondolatait, véleményét összefüggően kifejtenie, vagy két kép (fénykép, rajz) és megadott irányítószempontok, vagy csak irányító szempontok alapján. A vizsgázó számára készült tétellap tartalmazza a témát, adott esetben a képeket az irányító szempontokkal vagy kizárólag az irányító szempontokat. A feladathoz készült vizsgáztatói példány a vizsgázónak adott információkon túl tartalmazza az előre megtervezett segítő kérdéseket is.

A feladatok és a verbális segédanyagok az adott idegen nyelven vannak meghatározva.

A feladatok kidolgozásához felkészülési idő nincs, de a második és harmadik feladat végiggondolásához a vizsgázónak rövid (körülbelül fél perc) gondolkodási idő áll rendelkezésére.

Értékelés: Az értékelés központilag kidolgozott analitikus skála alapján történik, amely tartalmazza az értékelési szempontok részletes leírását is. A feladatok értékelése egymástól független, de a középszintű szóbeli vizsga egy vizsgarésznek számít, így **póttételként** teljes tételt lehet csak húzni.

A központilag kidolgozott analitikus skála nyelvenként eltérő lehet, a bizottságok ezekben érvényesítették az egyes idegen nyelvek sajátosságait, a szempontok változó súlyozását a jogszabály adta egységes keretek között. Valamennyi nyelv esetén a középszintű szóbeli vizsga értékelési útmutatója és értékelő lapja letölthető az OH honlapjáról.

A vizsgabizottságot működtető intézmény neve:	
Az intézmény címe:	Az intézmény OM azonosítója:
Érettségi telephely neve:	
Érettségi telephely címe:	Érettségi telephely kódja:
A vizsgabizottság neve:	

A _____ évi _____ hónapokban megtartott

ÉRETTSÉGI VIZSGA TÖRZSLAPJA
(külv)

Az intézmény igazgatója	Név	Aláírás
A vizsgabizottság tagjai	Név	Aláírás
A vizsgabizottság elnöke		
Javító szaktanár:...(vizsgatárgy neve)...		
Kérdező tanár:...(vizsgatárgy neve).....		

A vizsgabizottság jegyzője	Név	Aláírás

A vizsgabizottsághoz tartozó törzslapszámok:

Kelt: _____, _____ év _____ hó _____ napján

Összeolvasták:

név

aláírás

P. H.

név

aláírás

TÖRZSLAP
(belív)

Törzslapszám: ____/____/____

A vizsgázó neve:

A vizsgabizottság neve: _____

A vizsgázó születési neve:

Anyja születési neve: _____

Születési helye és ideje: _____, év _____ hó ____ nap

Középiskolai tanulmányait a(z) _____

intézményben (OM azonosítója: _____) a(z) ____ / ____ . tanévben fejezte be.

A vizsgázó korábbi vizsgaidőszakban megszerzett érettségi bizonyítványának sorszáma: _____.

A vizsgabizottságot működtető intézmény neve:											
Az intézmény címe:						Az intézmény OM azonosítója:					
Érettségi telephely neve:											
Érettségi telephely címe:						Érettségi telephely kódja:					
Vizsgatárgy	A vizsga fajtája	A vizsga szintje	A vizsga nyelve	Érettségi vizsgarész	Elérhető pontszám	Elért		Összpontszám	Minősítés		Bizonyítvány száma / Tanúsítvány száma
						pontszám	%		%	osztályzat (betűvel és számmal)	
Magyar nyelv és irodalom				írásbeli							
				szóbeli							
Történelem				írásbeli							
				szóbeli							
Matematika				írásbeli							
				szóbeli							
Élő idegen nyelv (emelt szintű vizsga esetén)				írásbeli: olvasott szöveg értése							
				írásbeli: nyelvhelyesség							
				írásbeli: hallott szöveg értése							
				írásbeli: íráskészség							
Élő idegen nyelv (középszintű vizsga esetén)				írásbeli							
				szóbeli							
Vizsgatárgy (hagyományos rend szerint)	X	X	X	írásbeli							Végleges
				szóbeli							

A vizsgabizottság határozata megfelelő záradékkal:

Kelt: _____, _____ év _____ hó _____ napján

P. H.

A vizsgabizottság jegyzője

A vizsgabizottság elnöke

TÖRZSLAPKIVONAT

Törzslapszám: ____ / ____ / ____

A vizsgázó neve:

A vizsgabizottság neve: _____ _____
--

A vizsgázó születési neve:

Anyja születési neve:

Születési helye és ideje:

év _____ hó ____ nap

Középiskolai tanulmányait a(z)

intézményben (OM azonosítója: _____) a(z) ____ / ____ . tanévben fejezte be.

A vizsgázó korábbi vizsgaidőszakban megszerzett érettségi bizonyítványának sorszáma: _____.

A vizsgabizottságot működtető intézmény neve:											
Az intézmény címe:						Az intézmény OM azonosítója:					
Érettségi telephely neve:											
Érettségi telephely címe:						Érettségi telephely kódja:					
Vizsgatárgy	A vizsga fajtája	A vizsga szintje	A vizsga nyelve	Érettségi vizsgarész	Elérhető pontszám	Elért		Összpontszám	Minősítés		Bizonyítvány száma / Tanúsítvány száma
						pontszám	%		%	osztályzat (betűvel és számmal)	
Magyar nyelv és irodalom				írásbeli							
				szóbeli							
Történelem				írásbeli							
				szóbeli							
Matematika				írásbeli							
				szóbeli							
Élő idegen nyelv (emelt szintű vizsga esetén)				írásbeli: olvasott szöveg értése							
				írásbeli: nyelvhelyesség							
				írásbeli: hallott szöveg értése							
				írásbeli: íráskészség							
Élő idegen nyelv (középszintű vizsga esetén)				írásbeli							
				szóbeli							
Vizsgatárgy (hagyományos rend szerint)				írásbeli							Végleges
				szóbeli							

A vizsgabizottság határozata megfelelő záradékkal:

Hivatalosan igazolom, hogy jelen törzslap kivonat a(z)

intézményben _____ év _____ hó ____ napján érettségi vizsgát tett vizsgázók törzslapján a ____ / ____ / ____ törzslapszám alatt feltüntetett adatokkal szó szerint megegyezik.

Kelt: _____ , _____ év _____ hó _____ napján

P. H.

A vizsgabizottság elnöke

Igazgató

Záradékok

(A vizsgaszabályzat által előírt záradékok az érettségi szoftverben megtalálhatók.)

1. Az érettségi vizsgabizottság körbélyegzőjének felirata: mellett működő érettségi vizsgabizottság.
2. Az érettségi vizsga követelményeit vizsgatárgyból nem teljesítette, javítóvizsgát tehet. (A második pontozott rész: az adott vizsgatárgyból az adott tanuló hányadik alkalommal tehet javítóvizsgát.)
3. Az érettségi vizsgát fel nem róható okból nem tudta befejezni, vizsgatárgyból pótló vizsgát tehet.
4. Az érettségi vizsgát felróható okból nem fejezte be, vizsgatárgyból javítóvizsgát tehet. (A második pontozott rész: az adott vizsgatárgyból az adott tanuló hányadik alkalommal tehet javítóvizsgát.)
5. Szabálytalanság elkövetése miatt vizsgatárgyból a vizsgabizottság döntése szerint javítóvizsgát tehet. (A második pontozott rész: az adott vizsgatárgyból az adott tanuló hányadik alkalommal tehet javítóvizsgát.)
6. nyelvi minősítését a számú nyelvvizsga-bizonyítvány alapján kapta.
7. A(z) vizsgatárgy minősítését a évi OKTV/SZÉTV eredménye alapján kapta.
8. A(z) vizsgatárgy akkreditált vizsgakövetelményekre épül.
9. A(z) vizsgatárgy(ak) minősítését a 2005. év előtt hatályos vizsgarendszer szabályai szerint kapta.
10. A magyar nyelv és irodalom vizsgatárgy helyett - az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 6. § (5)-(6) bekezdése alapján - magyar mint idegen nyelv vizsgatárgyból tett érettségi vizsgát.
11. Az érettségi vizsgát fel nem róható okból nem kezdte meg, vizsgatárgyból pótló vizsgát tehet.
12. Az érettségi vizsgát felróható okból nem kezdte meg, vizsgatárgyból javítóvizsgát tehet. (A második pontozott rész: az adott vizsgatárgyból az adott tanuló hányadik alkalommal tehet javítóvizsgát.)
13. A vizsgatárgy érettségi vizsgáján a gyakorlati vizsgarész helyett szóbeli vizsgát tett.
14. A kötelező vizsgatárgy vizsgája alól mentesült.
15. A vizsgabizottság szükség szerint döntéseihez megfelelő további záradékot alakíthat ki.
16. Jelen érettségi bizonyítványt a vizsgázó által bemutatott, iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítésről kiadott bizonyítvány figyelembevételével állították ki.
17. Jelen érettségi bizonyítvány szakmai érettségi végzettséget tanúsít, továbbá FEOR számú munkakör betöltésére képesít.
18. A/Az ismeretek ágazaton belüli specializáció az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet 3. melléklete szerinti ágazathoz tartozik.

**A szakmai vizsgatárgy vizsgájának sikeres letételét követően az érettségi bizonyítványba kerülő
FEOR számok és munkakörök listája**

A szakmai vizsgatárgyak esetén a lista alapja a vizsgaszabályzat és az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet 3. számú melléklete.

Ágazat száma	Ágazat megnevezése	Ágazaton belüli specializáció	Vizsgatárgy megnevezése	Vizsgatárgy típusa	Betölthető munkakör/végezhető tevékenység (FEOR-08 alapján)
I	Egészségügy	-	Egészségügyi ismeretek	ágazati	5522/4 Kisegítő ápoló
II	Egészségügyi technika	-	Egészségügyi technikai ismeretek	ágazati	8219 Egyéb termék-összeszerelő
III	Szociális	-	Szociális ismeretek	ágazati	3511/17 Szociális és mentálhigiénés munkatárs
IV	Pedagógia	-	Pedagógiai ismeretek	ágazati	3410/3 Oktatási ügyintéző
V	Képző- és iparművészet	-	Képző- és iparművészeti ismeretek	ágazati	7411/4 Dekorációs festő
VI	Hang-, film és színháztechnika	-	Hang-, film- és színháztechnikai ismeretek	ágazati	3145/12 Hangvágó
VII	Bányászat	Bányaművelés	Bányaművelési ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8311/4 Bányaszalag-kezelő
		Gázipar és fluidum kitermelés	Gázipari és fluidumkitermelési ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8311/4 Bányaszalag-kezelő
VIII	Épületgépészet	-	Épületgépészeti ismeretek	ágazati	7521/25 Vezeték- és csőhálózat szerelő
IX	Gépészet	Gépgyártástechnológia	Gépgyártás-technológiai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8211/3 Fémtermék összeszerelő
		Mechatronika	Mechatronikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8211/3 Fémtermék összeszerelő
X	Kohászat	-	Kohászati ismeretek	ágazati	3155/1 Fémgyártási berendezés vezérlője
XI	Villamosipar és elektronika	Automatika és elektronika	Automatikai és elektronikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8212/1 Elektronikai berendezés összeszerelője
		Közlekedésautomatika	Közlekedésautomatikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8212/1 Elektronikai berendezés összeszerelője
XII	Távközlés	-	Távközlési ismeretek	ágazati	7341/5 IT eszköz karbantartó
XIII	Informatika	-	Informatikai ismeretek	ágazati	3142/9 Számítógépes rendszerkarbantartó
XIV	Vegyipar	-	Vegyipari ismeretek	ágazati	3115/24 Vegyészeti laboráns
XV	Vegyész	-	Vegyész ismeretek	ágazati	3115/16 Laborasszisztens
XVI	Építőipar	Magas- és mélyépítés	Magas- és mélyépítési ismeretek	ágazaton belüli specializáció	7515/23 Szerkezeti szerelő
		Út-, vasút- és hídépítés	Út-, vasút- és hídépítési ismeretek	ágazaton belüli specializáció	7515/23 Szerkezeti szerelő

Ágazat száma	Ágazat megnevezése	Ágazaton belüli specializáció	Vizsgatárgy megnevezése	Vizsgatárgy típusa	Betölthető munkakör/végezhető tevékenység (FEOR-08 alapján)
XVII	Könnyűipar	-	Könnyűipari ismeretek	ágazati	3212/9 Könnyűipari terméket gyártók szakmai irányítója
XVIII	Faipar	-	Faipari ismeretek	ágazati	7221/3 Faburkolat-készítő
XIX	Nyomdaipar	Nyomdaipari technika	Nyomdaipari technikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	7232/38 Nyomdaipari munkás
		Kiadványszerkesztés	Kiadványszerkesztési ismeretek	ágazaton belüli specializáció	7232/38 Nyomdaipari munkás
XXII	Közlekedésgépész	Autó- és repülőgép szerelés	Autó- és repülőgép-szerelési ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8211/12 Karosszéria összeszerelő
		Vasútgépész	Vasútgépészeti ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8211/3 Fémtermék összeszerelő
		Hajózási technika	Hajózási technikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8211/3 Fémtermék összeszerelő
XXIII	Környezetvédelem	-	Környezetvédelmi ismeretek	ágazati	3134/10 Környezet-ellenőrző laboráns
XXIV	Közgazdaság	-	Közgazdasági ismeretek	ágazati	4123 Pénzügyi, statisztikai, biztosítási adminisztrátor
XXV	Ügyvitel	Irodai ügyvitel	Irodai ügyviteli ismeretek	ágazaton belüli specializáció	4112/1 Adminisztrációs ügyintéző
		Idegennyelvű ügyvitel	Idegennyelvű ügyviteli ismeretek	ágazaton belüli specializáció	4112/1 Adminisztrációs ügyintéző
XXVI	Kereskedelem	-	Kereskedelmi ismeretek	ágazati	3622/15 Kereskedelmi ügyintéző
XXVII	Vendéglátóipar	-	Vendéglátóipari ismeretek	ágazati	5133 Pultos
XXVIII	Turisztika	-	Turisztikai ismeretek	ágazati	4221/4 Turisztikai referens
XXIX	Optika	-	Optikai ismeretek	ágazati	8137 Fotó és mozgófilmlaboráns
XXX	Szépészet	Fodrász	Fodrászati ismeretek	ágazaton belüli specializáció	4229 Egyéb ügyfélkapcsolati foglalkozás
		Kozmetika	Kozmetikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	4229 Egyéb ügyfélkapcsolati foglalkozás
XXXI	Agrár gépész	Mezőgazdasági és erdészeti gépésztechnika	Mezőgazdasági és erdészeti gépésztechnikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8211/3 Fémtermék összeszerelő
		Élelmiszeripari gépésztechnika	Élelmiszeripari gépésztechnikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	8211/3 Fémtermék összeszerelő
XXXII	Erdészet és vadgazdálkodás	-	Erdészeti és vadgazdálkodási ismeretek	ágazati	6211/2 Erdész-segéd
XXXIII	Mezőgazdaság	-	Mezőgazdasági ismeretek	ágazati	6130 Vegyes profilú gazdálkodó
XXXIV	Kertészet és parképítés	-	Kertészeti és parképítési ismeretek	ágazati	6115/37 Parkfenntartó
XXXV	Földmérés	-	Földmérési ismeretek	ágazati	7919/7 Figuráns
XXXVI	Élelmiszeripar	-	Élelmiszeripari ismeretek	ágazati	3113/8 Élelmiszeripari laboráns

Ágazat száma	Ágazat megnevezése	Ágazaton belüli specializáció	Vizsgatárgy megnevezése	Vizsgatárgy típusa	Betölthető munkakör/végezhető tevékenység (FEOR-08 alapján)
XXXVII	Sport	-	Sport ismeretek	ágazati	3410/7 Sporttanfolyam szervező
XXXVIII	Rendészet és közszolgálat	-	Rendészeti és közszolgálati ismeretek	ágazati	5259 Egyéb személy- és vagyonvédelmi foglalkozás (személy és vagyonőr, segédfelügyelő)
XXXIX	Közművelődés	-	Közművelődési ismeretek	ágazati	3719 Egyéb művészeti és kulturális foglalkozás
XL	Közlekedés, szállítmányozás és logisztika	Közúti és légi közlekedés, szállítmányozás és logisztika	Közúti és légi közlekedési, szállítmányozási és logisztikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	4131 Készlet- és anyag nyilvántartó
		Postaforgalom	Postaforgalmi ismeretek	ágazaton belüli specializáció	4131 Készlet- és anyag nyilvántartó
		Vasúti közlekedés, szállítmányozás és logisztika	Vasúti közlekedési, szállítmányozási és logisztikai ismeretek	ágazaton belüli specializáció	4131 Készlet- és anyag nyilvántartó
XLI	Vízügy	-	Vízügyi ismeretek	ágazati	7919/8 Gátőr
XLII	Előadóművészet	Artista	Artista ismeretek	ágazaton belüli specializáció	3719 Egyéb művészeti és kulturális foglalkozás
		Egyházzene	Egyházzene-ismeretek	ágazaton belüli specializáció	3719 Egyéb művészeti és kulturális foglalkozás
		Gyakorlatos színész	Gyakorlatosszínész-ismeretek	ágazaton belüli specializáció	3719 Egyéb művészeti és kulturális foglalkozás
		Jazz-zene	Jazz-zene-ismeretek	ágazaton belüli specializáció	3719 Egyéb művészeti és kulturális foglalkozás
		Klasszikus zene	Klasszikuszene-ismeretek	ágazaton belüli specializáció	3719 Egyéb művészeti és kulturális foglalkozás
		Népzene	Népzene-ismeretek	ágazaton belüli specializáció	3719 Egyéb művészeti és kulturális foglalkozás
		Szórakoztató zene	Szórakoztatózene-ismeretek	ágazaton belüli specializáció	3719 Egyéb művészeti és kulturális foglalkozás
		Táncos	Táncos ismeretek	ágazaton belüli specializáció	3719 Egyéb művészeti és kulturális foglalkozás

Figyelem! Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OKJ rendelet) 3. számú melléklete (Szakgimnáziumi ágazatok, ágazaton belüli specializáció és a kapcsolódó betölthető munkakörök) nem tartalmazza a honvédelem ágazatot, így a honvédelmi ismeretek ágazati szakmai vizsgatárgy esetében az érettségi bizonyítványban munkakör, illetve FEOR szám nem rögzíthető.

Tájékoztató a különböző vizsgakövetelmények szerint készült írásbeli feladatlapokról

vizsgatárgy neve	középszint		emelt szint	
	egyféle/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon	egyforma/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon
angol nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
angol nyelv (a 2020-as Nat. szerint tanulók számára)				
arab nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
arab nyelv (a 2020-as Nat. szerint tanulók számára)				
artista ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
autó- és repülőgép- szerelési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
automatikai és elektronikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
bányaművelési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
beás nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
beás nyelv (a 2020-as Nat. szerint tanulók számára)				
belügyi rendészeti ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
belügyi rendészeti ismeretek (a 2020-as Nat. szerint tanulók számára)				
biológia	különböző feladatlap készül	a 2012-es Nat-ra épülő vizsgakövetelmények szerint a 2020-as Nat szerint tanulók számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
biológia (a 2020-as Nat. szerint tanulók számára)	különböző feladatlap készül			
bolgár nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
bolgár nyelv (a 2020-as Nat. szerint tanulók számára)				
digitális kultúra (a 2020-as Nat. szerint tanulók számára)	egyféle feladatlap készül	a 2020-as Nat szerint tanulók számára	egyféle feladatlap készül	a 2020-as Nat szerint tanulók számára
dráma	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
dráma (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
egészségügyi ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
egészségügyi technikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
egyházenész-ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
élelmiszeripari gépészmérnöki ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
élelmiszeripari ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára

vizsgatárgy neve	középszint		emelt szint	
	egyféle/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon	egyforma/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon
ének-zene	különböző feladatlap készül	a 2012-es Nat-ra épülő vizsgakövetelmények szerint	különböző feladatlap készül	a 2012-es Nat-ra épülő vizsgakövetelmények szerint
ének-zene (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)	különböző feladatlap készül	a 2020-as Nat szerint tanulók számára	különböző feladatlap készül	a 2020-as Nat szerint tanulók számára
épületgépészeti ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
erdészeti és vadgazdálkodási ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
fai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
filozófia	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
filozófia (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
finn nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
finn nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
fizika	különböző feladatlap készül	a 2012-es Nat-ra épülő vizsgakövetelmények szerint	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
fizika (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)	különböző feladatlap készül	a 2020-as Nat szerint tanulók számára		
fodrászati ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
földmérési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
földrajz	különböző feladatlap készül	a 2012-es Nat-ra épülő vizsgakövetelmények szerint	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
földrajz (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)	különböző feladatlap készül	a 2020-as Nat szerint tanulók számára		
francia nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
francia nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
gazdasági ismeretek (emelt szintű, II. változat)	-	-	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
gazdasági ismeretek esz., II. vált. (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
gázipari és fluidumkitermelési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
gépjártás-technológiai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
gyakorlatosszínész-ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
hajózási technikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
hang-, film- és színháztechnikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
héber nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
héber nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
holland nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
holland nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				

vizsgatárgy neve	középszint		emelt szint	
	egyféle/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon	egyforma/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon
honvédelmi alapismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
honvédelmi ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
horvát nemzetiségi nyelv és irodalom	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
horvát nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
horvát nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
idegennyelvű ügyviteli ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
informatika	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
informatikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
irodai ügyviteli ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
japán nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
japán nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
jazz-zenész-ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
kémia	különböző feladatlap készül	a 2012-es Nat-ra épülő vizsgakövetelmények szerint a 2020-as Nat szerint tanulók számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
kémia (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)	különböző feladatlap készül			
képző- és iparművészeti ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
kereskedelmi ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
kertészeti és parképítési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
kiadványszerkesztési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
kínai nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
kínai nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
klasszikuszenész-ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
kohászati ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
kozmetikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
könnyűipari ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
környezetvédelmi ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
közgazdasági ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
közigazgatási ismeretek (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)	-	-	egyféle feladatlap készül	a 2020-as Nat szerint tanulók számára
közlekedésautomatikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
közművelődési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
közúti és légi közlekedési, szállítmányozási és logisztikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára

vizsgatárgy neve	középszint		emelt szint	
	egyféle/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon	egyforma/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon
latin nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
latin nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
lengyel nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
lengyel nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
lovári nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
lovári nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
magas- és mélyépítési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
magyar mint idegen nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	-	-
magyar nyelv és irodalom	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
matematika	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
mechatronikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
mezőgazdasági és erdészeti gépészhelyettesítő ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
mezőgazdasági ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
mozgókép-kultúra és médiaismeret	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
mozgókép-kultúra és médiaismeret (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
művészettörténet	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	-	-
német nemzetiségi nyelv és irodalom	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
német nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
német nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
népzene- és népzene- és népzene- ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
nyomdaipari technikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
olasz nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
olasz nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
optikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
orosz nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
orosz nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
pedagógiai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
portugál nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
portugál nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
postaforgalmi ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
pszichológia	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	-	-
rendészeti és közszolgálati ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
román nemzetiségi nyelv és irodalom	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára

vizsgatárgy neve	középszint		emelt szint	
	egyféle/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon	egyforma/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon
román nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
román nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
spanyol nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
spanyol nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
sport ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
szerb nemzetiségi nyelv és irodalom	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
szerb nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
szerb nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
szlovák nemzetiségi nyelv és irodalom	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
szlovák nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
szlovák nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
szlovén nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
szlovén nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
szociális ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
szórakoztatózenész-ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
táncos ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
társadalomismeret		-	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
távközlési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
természettudomány	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	-	-
természettudomány (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
történelem	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
turisztikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
újjörög nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
újjörög nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
ukrán nyelv	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
ukrán nyelv (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)				
út-, vasút- és hídépítési ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
vasútgépészeti ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
vasútüzemi közlekedési, szállítmányozási és logisztikai ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
vegyész ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
vegyipari ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
vendéglátóipari ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára

vizsgatárgy neve	középszint		emelt szint	
	egyféle/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon	egyforma/különböző feladatlap készül	kiegészítő felirat a feladatlapon
vizuális kultúra (a 2020-as Nat szerint tanulók számára)	különböző feladatlap készül	a 2020-as Nat szerint tanulók számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
vizuális kultúra (középszintű, portfólió)	különböző feladatlap készül	a 2012-es Nat-ra épülő vizsgakövetelmények szerint	-	
vizuális kultúra (középszintű, projekt)				
vizuális kultúra (emelt szintű)	-	-	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára
vízügyi ismeretek	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára	egyféle feladatlap készül	minden vizsgázó számára